

Digitales Brandenburg

hosted by Universitätsbibliothek Potsdam

Sefer 'Atsmot Yosef

Ibn Ezra, Joseph ben Isaac

קחצי נב פסוי, ארזע נבא

Nidpas ... poh Śalonīḳi, 361 [1600/1601]

שדקמ שיאה קרפ

[urn:nbn:de:kobv:517-vlib-11767](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:kobv:517-vlib-11767)

עצמות יוסף

דלא הולל אלא אין מוכיין אס כונת משנה זו היא
היא מתניתין דמכת אבות והיא עצמה לכך פרשו
דשמא כרייתא היא והכנת אין מקיפין היא לומר
דאין מחתיני כחכויי אלא כפרעים מיד
ונראה לי דלא גרקי התוככו כדכרי הגמרא התם
אלא תנן דלשון התם לא שייך לומר בכרייתא :

תנו

רבנן לעולם יראה אדם וכו' הכרוע
לו ולכל העולם וכו' המוכן מדברי ה
הכרייתא לעד שהעולם גדון אחר רוב העול ואין
היחיד גדון בפני עצמו אלא טכך היא המדה ש
שמשיגי' על מעשה היחיד ואס מעשיו הטובים
מרוכים וכן כל יחיד ויחיד או רובן מיד כל העולם
כגול אפילו הרשעים שבהם ולא יאכר עולמו מפני
השטים ואס רובן חובות מפקיד העולם והצדיקים
עמהם אבל מלשון הרמ"ב פ"ג מה' תשובה אינו
נראה כן אלא שדנין ליחיד ואס זכויותו מרוכים
בכתב לחיי' ואס להפך להפך וכן המדינ' וכן העול'
ולדבריו נ"ע דאחר שדנין לעולם מה העיל דין
המדינה ודין היחיד ואס דנו ליחיד שרוב זכויותיו
לחיים ויהיה במדינה שרובן חייבים מה העוילו
כדינס ליחיד ונר טכך הם הרברים שדנין לפרטיים
לחיים ואס יהיו במדינ' שרובן חייבי' יפסד המדינ'
והם ינכלו בזכויותם כנח או האל ישתדל להוציא
משם בדרך אחרת וכן אס רוב העול' חייבים יפסד
כל העולם ככני המכול' וכל הפחות ישאר עיר
קטנה בארץ ישראל שלא ירד המכול' שם דלאו דוק'
כל העולם א"כ דין של מעלה כך הוא שדנין את כל
העולם אס רובן חייבי' ימחו ואס רוב העול' זכאים
ינכלו והפרטיים יקבלו את ענשם ואס היא מדינה
פרטי' שרובן חובות יאכדו ואס רובן זכויות הנכל'
כללות המדינה והיחיד' אשר רובן עויות יקבלו
את ענשם ויאכדו ומי שרובן זכויות ינכלו ולאו דוקא
בקט הרמ"ב תחילת הדין כיחיד כי בעבור
שהכריית' אמרה לעולם יראה אדם עצמו וכו' נקט
הרמ"ב ס"ב כ"ל :

תוספות

תלמוד גדול וכו' רש"י ז"ל פ"י
שהתלמוד מביא ליד' מעשה
ונמצאו שניה בידו פ"י דלעולם שהמעשה גדול דמי
נתלה כמו אבל כזאת הבחינה יקרא התלמוד גדול
לפי שעי' התלמוד נמצאו שניהם בידו ומקמים בזה
למ"ט כפ"ק דכ"ק והאמר מר וכו' אמא מעשה עדיף
אבל כונת התוס' להקשו דטפיר אמר' קיים אמר'
למד לא אמ' דאי למד קיי' ג"כ ככלל כיון שהתלמוד'
מביא ליד' מעש' אבל בקיים מעש' לחודי' משמ' וא"כ
היכי פריך והאמר מר וכו' דמשמע דמעשה עדיף
מלמד הא אינו כן דלימוד עדיף משום דהו' למוד
ומעשה וטפיר אמר' קיים אמר' למד לא אמר' וכו'

האיש מקדש

ומתראים התוספות דהתם הכי פריך דכיון שאם
או קיים הרי אנו או' למד וכו' וכתבו ומסני וכו'
משום דלפי דרכ' לא משני הא למגמר וכו' ולא מידי
דהא סוף סוף כבר ככלל הוא ולכך פ"י ומסני כלו'
דלמגמר לדידיה מעשה עדיף כלו' ובודאי למד ד'
דהיאך קיים אס לא למד' אבל יש מדרגה ענומה
גדולה מוזאת והיא המלמד לאחרים אשר זכות ה'
הרכים תלוי בו : עוד כתבו וי"מ וכו' לפי אלגו
המפ' ה"ק קיים אמר' דודאי דעדיף טפי אחר
שלמד אבל למד לא אמר' פ"י למד לאחריו והוא
כפי הפ"י שכתבו לעיל באו ומסני וכו' ויש לי לפ'
דכריהם בפנים אחרות וזה גרס' כרור ככל המסך
דכריהם : וראיתי להרכ מהר"ן לכ' ז"לה כח"כ
פ"י בכ"ק לא ביאר יפה כל המסך דכרי התוספות
אשר באמת נהיכ' ביאור ומה שכתבתי הוא הכסוף :

כליק פרק האשה נקנית

פרק האיש מקדש

דף מא האיש

מקדש וכו' פרש"י
וכ"כ כשהיא קטנה
וכו' פ"י הכ"ס הוא לענין אס כבר קבל אביה
קדושה דודאי דהוא מקדשת הבין דאפילו נער'
דאית לה יד ישי' יכול' לאב לקדש' כ"ס כשהיא קטנ'
שאין לה יד' ומתניתין לאו לגבי קבלת קדושה
קייא דהא מתניתין היא האב זכאי בכתו בקדושה
וכו' אבל עיקר מתניתין דהבא היא לענין האיבוד
לקדשה וכו' ולכך חזר רש"י ז"ל להקשות והא דנקט
נערה ולא נתחוו בזה שקיים ואמר דכ"ס הוא
כשהיא קטנה דהכ"ס הוא לענין קבלת הקדושין
שהיא מקדשת אבל מתניתין לא אמר' כהכי אלא
בדין אס יכול לקדשה בנוכח' או לא והוקשה
לו דהיה ראוי לומר האיש מקדש את בתו קתם כ'
כדקתני התם האב זכאי בכתו בקדושה וכו' וכמ"ס
התוספות כד' כשהיא נערה וכו' והשיב ז"ל אורח'
דמלתא בקט' וכו' : וקשה דאמאי קאמר אורחא
דמלתא כימא דקט' נערה משום חידושא דאפילו
נער דאית לה יד דהוה אמר' דכי הויב' דכנדרושין
אית לה יד לקבל נישא מיד בעלה הוא הדין ב'
כקדושה ואיתקש הויה לנישאה וכריש לקיש קמ"ל
מתניתין האיש מקדש את בתו נערה כו' ובשלוחו
כדוקא ולא ע"י ענומה : וראיתי בגמרא דעריך
לריש לקיש מהך מתניתין אבל רש"י ז"ל כתב דהאי
דקט' נערה וכו' משום דהוקשה לו ז"ל דאי הכי הוה
ליה למתני האיש מקדש את בתו קתם וגם נערה
ככלל ואפילו הוה קתני קתם הוה פריך בגמ' לריש
לקיש

לקיט ספיר אלא דע"כ נ"ל דנקט נער' אורח' דארע' וכו' וקשה דבגמרא משמע דאכור לארס שיקדש את בתו קטן עד שתגדל ותאמר בפלוני אני רובה והיכי כתב ז"ל דהאי דנקט נערה אורח' ארעא וכו' כנראה דאין קרא ליכא גס בדברי הר' מהם ז"ל תשיה לי תימהו סכתב כפ"ג מהלכות אישות שאין ראוי לארס לקדש בתו קטנה וכו' ולא ראיתי בדברי שהזכיר אכור כלל והנראה דס"ל ז"ל דאכור דקאמר בגמרא לאו איכור גמור קאמר אלא משום ענה טובה שיעשה בן לבתהילה הוא דקאמר אתמיתין וטעמיה דמלתא נראה דהיקשה להו ז"ל מאי דהיקשה לכעלי התוספות דהיכי קאמר אכור וכו' דהו' אמרינן לעיל טכ למיתב טן דו מלמיתב א' ארמלו והתוספות חלקו בין גדולה לקטנה אבל רש"י ז"ל והר' מהם ז"ל מתרגים בזה מכה הך קושיא דהין איכור זה דקאמר בגמרא איכור גמור דהו' אלא איכורא חיבא כיון דאיכא הך טעמיה דלעיל דטכ למיתב טן דו אבל מ"מ אורח ארע' שלא יעש' כן לבתהילה כדי שלא תבא לומר כן אס יקרה פ במקרה רחוק וזהו שביין רש"י כאומ' אורח ארעא וכו' דמפרש בגמ' כאלו כח לפרש דמאי דפריש בגמ' הו' הך אורח ארעא ולא יותר

גמרא

מנוה בו יותר מבשל חו פרש' דכי אהיק דמנוה מקבל סכר טפיר רש"י ז"ל הוכרח לפ' כן ולא פי' דהמנוה בו הוא שיראכה ולא הך ליטכא איכורא ליכא אבל לנשכא בתרא איכורא חיב וכו' משום דה' לא מויתת מרב ספרא מחריק רישא ולא מרדי ועוד דהו' יוכן עם מה שכתב רש"י בסמוך כהא איכורא נמי וכו' דמנוה שיראכה שאל תתנה וכו' :

ויש

לר' דמאזיה טעם בת דמנו' שיראכה ובגמ' לא קאמר אלא אכור לארס לקדש את האשה וכו' ונר' דידעו מנוה איכא דוהיבת לרעד וכו' אבל האיכור הוא שמבטל מנוה וז"ל לעיל הוכרח לומר דמאי דקאמר מנוה בו היינו העסק שצדק בגו' ומקבל סכר טפי דאס המנוה בו הוא מנוה שיראכה היינו מנוה ליטכא בתרא וק"ל :

אבל

כהא וכו' לטון כהא לעי' קאי דקא' איכא דאמר כהא איכורא נמי אית בה אבל כהא איכורא לית בה וכו' והפסיק במלתא הכי אתמר דרב יוסף לבייט הענין וק"ל :

תוספות

האיש מקדש ואין שייך לתרץ הלא לאו דוקא וכו' פי' דמתני' הכי קאמר לאו דוקא כן אלא אפי' שלוחו ופי' דכריה' דהיינו לאו חף וו והתוספו' תירצו כזה דלא שייך לשנויי הכי אלא בשתי בכות אבל בשתי תיבות לא עש' הנראה שהו' דבר כל' טעם ומאי שנא שתי

בכות משתי תיבות והר"ט כח ככז דה"פ דהו' מצי למומר הכי :

ונראה

דכשלמא ככ' בכות בשבת דבינו הקדוש החלוקה שבאשונה לא יוד לחידוש הב' וכשכתב השמייה מוסי' מודעה לא הוה ליה למחוק את פריש' שאינה ככ' מחודשת ואפילו בענין שמוע' לדין אמר' בכמה דוכתי ראה רבי דכריש וכו' ומוסרה לא זה מקומ' אבל בככא אסת בשתי תיבות הוא דוחק גדול שנא' שפסגיה כותב הדין לא ירד לכיון הדין ובתוך כדי דיבור ירד לאותו החודש ולכך הוכרחו לתרץ מנוה בו וכו' :

עוד

נ"ל טעם אחר דכשלמא בשתי בכות נ"ל חדא חדא שמעיניה ויתנייהו אבל בשתי תיבות לא שייך לו' כן דהא כלן שמען בתוך כדי דיבור ולכא' ניהא שפיר שאס החלוקות היו שנויות כו' ואין נ"ל ו' אמר' שפיר דשייך אפי' בשתי תיבות דכיון דאפי' בשתי בכות אי אמר חדא חדא שמעיניהו אכתי קשה דהין מסודר דכריש יפה כיון דכתב המחודש למה לו לכתוב החלוקה האחרת וכיון שאין תיקון בכידור דכריש הוא הדין דאפילו בשתי תיבות שייך לומר וזו ואין נ"ל ו' יש עוד כיוע לזה מהכריש התוס' פ"ק דשכועו הך ד דיבור המתק' הסול והסירה והמקרה זו ואין נ"ל ו' קתני וכו' והוא כלל נאות ומחודש ככ"ל :

תוספות

וכי אתמר דרב יוסף אס' כח איתמר וכו' לכאורה היה נר' מדבריהם דאפי' איכורא איכא אפי' אמירה והוא דבר תימא דהא עיקר הטעם הוא שלא תתנגד עליו ואס' מכירה לא שייך למומר כלל מזה לכך נר' דהכנת התוספות והסקמת דבריהם כך הוא דהתוספות הקשו אמאי לא מוקי מלתא דרב יוסף בדקא הוה קאמו מעיקרא ארישא ואיירי במכירה והשתא ליכא איכורא ותירצו כזה דמנא לן הא לדחיקי מתני' ולאוקומ' פרטי' דהילמ' מתני' אחרי כוללת בין מכיר בין אינו מכירה והא כדאיתוי' והא כדאיתוי' היכי דמכיר הו' מנו' וזו' מנש' וזו' והיכי דאינו מכירה איכורא הא לא יכא ואתמיתין הדין קתני האיש מקדש בו וכשליחו לו הדין לבד ולא יותר ומשתמע לכל מלתא ומלתא כפי דינו אבל אי מוקי לה אריש' וכמכירה דוקא נמנא שהמסנה היא פרטית וז' התוספות ואפי' איכורא איכא כלומר דאיכורא נמי איכא במתני' היכא שאינו מכירה ואי רב יוסף היה ידענא כיה דוראי ארישא ק אומר למלתי הוה דחיקי למתני' ומוקמוני' לה פרטית אבל כיון דמלת' דרב יוסף לא נרע היכא קאי טפי אית לן לאוקומי מתמיתין כוללת רב יוסף אפי' דמתני' קאי אפי' מלתא דרב יוסף לא נרע אז איירי במכירה דוקא דאי היה ידענא כיה דקאמר

עצמות יוסף

האיש מקדש

בפי דאירי במכירה הוה אמרינן דכיון דדבריו מיוקדים על המשנה מוקי מתניתין פרטית אבל כיון דלא נדע מלתא אפילו מדבריו הסג"כ כוללות וקאי אפיפא והשתא המתניתין היא כוללת וגם הקיפא היא כוללת בין מכירה ובין אינו מכירה דכאשה לא שייכ' כלל מזה ואע"כ דלגבי האיש איכא איקורא כשאינו מכירה מתניתין לא נקט שא"מ דשייך באשה דוקא דמחמת ענמה ליכא איקור' וק"ל. והר"י טבא כתב לקמן דאירי שהאיש מכירה ובאשה לא שייכא מכירה כלל:

ולענין

הלכה נמנינו למדים לדברי התוס' דכשאינו מכירה כדוקא הוא דאיכא איקור' אבל היכא דמכירה מזה הוא דאיכא אבל איקור' ליפא דהא ליטנא בתר דקאמו איקורא לא פליג אליטנא קמא דקאמו מזהו בו יותר מבשלוחו היכא דמכירה דלא שייך איקורא וזכ"כ בא"ט ק"ל וזכ"כ הר"טבא ואין כזה מחלוק' ומיהו הא מספקא לי היכא שאינו מכירה דאמר' דאקור לקדשה עד שיראנה איחול הוא וקדשה מקבל סבר טפי דעסיק בגופיה במזה או דילמא דוקא היכ' דאפ' לו לקדשה ע"י אחרים ואזל הוא וקדש' הוא דאיכא סבר טפי ודמי לרב ספרא דמחרין ריש עם שהיה לו מי שיטמנו אבל הכא אי אפשר לעשותו על ידי שליח דיעבור את פיה דרחמנא אמ' ואהבת וכו' :

וראיתי

כס' אדם וזוהי שכת' זל דהאיש בנו ובשלוחו ומזהו בו יותר מבשלוחו כי אקור לאדם לקדש אשה עד שיראנה וכו' ועיין בלשוננו:

ובאמת

דבריו נראים כותרות תוך כדי דיבור שמתחילת דבריו שכתב מזהו וכו' בר' כליטנא קמא ובקוף דבריו כתב ליטנא בתרא' ואפ' דק"ל דאפ"י היכא דאיכא איקורא אם אינו מקדשה בעצמו או איזיל אזיהו איכא ג"כ מזהו טפי והוא עצמו הספק סתתפקתו לא סבר' מדבריו שנתן טעם לפי שחכו וכו' ואם לא יש טעות סופר כספרו לא ידענא מה אירון ביה :

ודע

שהר"ז אף הכיאו ליטנא קמא זכתרא ודרכו שפוסק בליטנא בתרא ותמתי מיהרמב"ם זל שכתב זל דמזהו בו יותר מבשלוחו ובסמוך כת' שאין ראוי לקדש את האש' עד שיראכ' ואם מ"ס בתחילת דבריו דמזהו בו יותר מבשלוחו היה במכירה היה לו לפ' ואפ"י דאפ"י אינו מכירה איכא ממי מזהו דכי עסיק בגופו איכא סבר טפי ואפ"י שא"ל לו לעשות ע"י אחרים מ"מ כיון שהולך הוא בעצמו כזאת הכונה איכא סבר טפי :

ולענין

הלכה ודאי דאפ"י איקור' איכא אבל כפיפא גבי האש' מתקדש'

ליכא איקורא מלא מזהו בו יותר מבשלוחו ויש לדקדק בדבריו הרמב"ם כמ"ס כפ"י המשנה זל אחר שכתב דין האיקור כתב זל ולפ"י הקדים בה על שלוחה כנראה שחזור לענין האיקור וזה אינו שהרי בה לא שייך איקור כלל ואי גרסי' בו ולפ"י הקדים בו על שלוחו ניחא דקאי אפיפא דהאיש מקדש את כתובו' וז"ע: ודוחק לדחוק בדבריו ולומר שכיון למאי דכת' רש"י זל בלשון המתחיל טן דוואי קשיא וכו' :

הלכה בשליחות

מלגן ושלח ושלחה מלמד שהשליח עושה שליח מלשון זה נראה דכיון השליח ידיר' בין השליח ידיר' קאמו מדקאמו ושלח ושלחה מלמד וכו' דהוה קני שיאמר ושלחה מלמד וכו' ושמעין מיכה דשליח קבלה כמו יכול לעשות שלי' אחר וכן נראה מדברי הר"טבא זל בזה כפי' אבל בעלי תוספי ריד כתבו ששליח עושה שליח לא קאי כי אם השליח דבעל לא השליח ידיר' מזהו דהוה מילי ומילי לא ממפרין לשליח : וכטור א"ה קימין קמ"א הכיאו עוד מחלוקת מתשובת הגאון ובעל ה' העיטור' וכתב משם הגאון דלענין משוי שליח לא מצ"י משוי עד דאמרה בפי' וכו' ואפ' דככה ג' אירי בשמעתינן א"כ נראה דלא גרסי' כנמרא ושלח ושלח מלמד שהשליח עושה שליח אלא ושלחה מלמד וכו' וזה נרא' שהוא לשון ר"ח כפי' מה שהביאוהו התוס' וזכ"כ הר"אש' : ואפ"י גרסי' ליה למי סקור שאין שליח קבלה יכול לעשות שליח אחר ופירש דברי הנמרא הכי דהא ע"כ חד ושלח אינצריך למשלחה ואינה חוזרת וכמ"ס התוכפות דרריט ליה מדמנ"י למימר ונתן כידה ולשתוק ומהא דשלחה נפקא דרשא אחרת וכו' וא"כ אי לא הוה כתוב אלא ושלח לחודיה הוה מוקמינן קרא למשלחה ואינה חוזרת אבל מדכתיב ושלח ושלחה דהשתא הוי מיותר שמעינן הך דרשא שהשליח עושה שליח' ואם האשה עשתה שליח לקב' קדושה אותו השליח נפ' פן למד' דשליח קבלה דגרופין אינו יכול לעשות שליח אחר ה' בגרופין וכמהלוקת לגרופין כך מ' משלוקת לקדושה ולדעת הר"טבא ור"ח כפי' מה שכתב הר"טבא בשמו' נראה דיכול לעשות שליח קבלה שליח :

אבל

כשליח הבעל לקד' חדשו לנו בעלי תוספות ידיר' חידוש אחר דאפילו שליח הבעל אינו יכול לעשות שליח אחר דאפילו מסר לו הפסך לקדש לא דמי לגט שהגט הוא אש' נאכד אין כח לשליח לגרסה' אבל חפץ הקדושינן שמסר לו אש' נאכד יכול לקדש' לו ע"כ ולא מנאתי חידוש זה בדבריו - סו"ס א' מהפוסקים המוכהקים זולת המרדכי בריש פ' זה אלא שנתן טעם אחר ל' לעשותו

לעשותו מילי ויות נכון בעיני הוא מ"ס בעלי תוכני
 ר"ד : ומיהו אם אמר לשלוח תשלל לי חפץ
 לקדש אשה והשלוח אמר לשלוח אחר תשלל לבני
 חפץ לקדש אשה והלך וקדשה נראה דלד"ה חזקה
 מקודשת דלא כחא ליה דלהוי שאל גבא אלא עליו
 זה בנר ל"י זה"ה אם השליח ראשון עגמו שמה
 לו תשלל לי ושאל חפץ מאיש אחר שאינה מקודשת
 מטעם זה :

תוספות

ושלח ושלחה וכו' ור"ח פ"ו וכו'
 דמשלחה אחרון וכו' וקשה
 אמאי דריש מושלחה אחרון ולא מראשון
עוד קשה לדעת ר"ח למה לי חדו"א דושלחה
 קמא לא לכתוב בי אש שלחה לחוריה :
 וראיתי בדברי הר"ט כחא ז"ל שהוקשה לו על דברי
 ר"ח ז"ל ולא כהירא דכיון דושלחה איב למדרג ביה
 כולי האי למה לי חדו"א שלחה לגופיה לימא שלח
 ובהכי כגו לכך נראה פי' רש"י וכו' ולא דרשינן וכו'
 דושלחה : ועוד כתב ז"ל והא דרשינן בהוטה
 אינה מתגרשת דתיב ושלחה מי משלחה ואינה
 חזרת ונחת ו משלחה וכו' איבא למומר הנפקא
 ליה יוח"ד דושלחה עכ"ל :

ותמיה

ליעל דכריי שהוא ז"ל כתב דלא
 דרש"י וכו' דושלחה : והנראה
 לע"ד דהוכרח ר"ח למדרג מושלחה אחרון משום
 דמושלחה ראשון לגופיה איננו טריק ומדהיה מני
 למומר ונתן בידה לשתוק נפקא לן דמשלח ואינה
 חזרת ומה הא נפקא לן דשלוח דידה עשה שליח
 והתם לא דרשינן וכו' דושלחה כלל דהוא תחילת
 ענין דהיכי מני למכתב בתחילת ענין ונתן בידה
 שלחה מחינתו אבל כושלחה בתרא דריש ליה הוא ז'
 וקשה לו ועגמו של דבר דכיון דכל התיבה מוותר
 נמשך דכל אות ואות מהתיבה יש בה דרשא ולכך
 דרוש לה אבל לאו למומרא דהיה מני למכתב שלח
 כלל וכו' זה כל נכון מאד בהכנת דברי ר"ח הנר'
 לע"ד :

הלכה ג אשכחן

וכו' כפי הנראה דהכעיון דקאמר אשכחן הוא מ"ד
 ואלא הא דתנן האו לשלוחו וכו' וכיון דאיהו גופיה
 כבר הוה ידע מתנתו דתרומה דקאמר בהדיא
 דשלוחו כמותו כהו דלא הוה ידע שום קרא לכך
 אבל עכ"ל דאיבא שום קרא לומר דשלוחו כמותו
 לענין תרומה וכיון שכן מאי האי דכעיו בקרושין מ
 מכלן דהא מגרושין ותרומה נפקא לן כמה הנר'
 והתוספות כתבו לקמן דקרושין אתו מתרומו וגרושי'
 ומיהו מהוקשא דוינאה והיתה לא מני שתיק והנה
 התוספות מתרניס ספור לדברי המתירן אבל
 לדברי הכעיון קשה בדפדפנות ושאל האמת

קאמר איהו בוסיה דהיינו הקשא דוינאה והיתה
 וגם שכפי האמת הכעיון בכל התור' כלה דאמרו
 דשלוחו כמותו הוה קמכעיו ליה אלא דקאמר אחת
 לאחת לומר דבהכך שמוכר כאן לוכא שום שאלה
 כלל דבקרושין איבא היקשא דוינאה וכו' וכתרומה
 איבא קרא דגם אתם ובקדש' וכו' וכונתו לשאל
 לשאר דבריו דאמרו דשלוחו של אדם כמותו ט
 מכלן :

מה

להנך שכן יטען חול אף על גב דהך
 פרכא היא מקבר פרכי מיכה שהיא
 פכרא אלימותא כן לא וחומר' : ועוד דלא עבדינן
 ק"ו כי אש כנין אב ולא עבדינן הכלעת פרכא :
וכי כל הקהל שוחטו אף על גב דהתם
 א"א בענין אחר מ"א קאמר ספור מ
 מדבתך החינא קרא דכל קהל ללא צורך ש"ס
 דאתא לאשמועינן דשלוחו של אדם כמותו :

שכן

ישן במחשבה קשה לשתוק
 קרא דונסאב לכס דבת גבי תרומה
 לאשמועינן שיטתו במחשבה ונס קרא דכל נדיב לב
 דכתיב גבי קרכו' דשמועינן מיניה דקדש' איתנהו
 במחשבה ומדאנטריק קרא בגרושין ולא נפקא לן
 מתרו' יהו שמועינן דקדש' ותרומה איתנהו ב
 במחשבה ולהכי אינטריק קרא בגרושין דלא מני
 למילף מתרוויהו : והיה נראה לכאורה דמקרא
 דכל נדיב לב עולות לא מני שתיק ומדאינט' גרושין
 לא הוה שמועינן דהוה אמרינן דלעולם לא חל ה
 ההקדש עד שיוני בשפתו ומיהו כיון דפיגול נעש'
 עי' מחשבה ובמו שבת רש"י הוה עבדי פרכא מיני'
 אך קשה לי דע"כ הך דפיגול דכתב רש"י אינו מעל'
 ומוריד כדי לעשות ממנו פרכא כלל דהא טעמא
 דאמרינן בגמר' דמשום דישנו במחשבה משום הכי
 משוי שליח הוא טעמא רבה דכיון דחל הקדושה
 בהקדש אפילו במחשבה ראוי גם כן שיעשה שליח
 ויתול הקדושה עי' שליח כמה שיעשה אבל מחשבה
 כפיגול היא מחשבה המוניא אתי מיריה קדש וכל
 כמה דאמרינן דאפילו מחשבה מועטת מוניאה ט
 מידי הקדש כמו שהקד' און דאוי לעמוד בהקדשו
 ומטעם זה היה ראוי לומר שלא יעשה שליח נמשך
 מזה שמה שכתב רש"י ז"ל שכן ישנו במחשבה כההיא
 דפיגול לאו דוקא כתבו לעשות משנו פרכא אלא
 שהזכיר כל מיני מחשבה דשייך בדבר ועיקר ה
 הפרכא היא מכל נדיב לב עולו' שכתב ז"ל וכיון שכן
 הדרא קושא לרובת' לשתוק מהני קראי ומדאינט'
 גרושין נפקא לן : ונראה דאי לא הוה כתיב קרא
 דונסאב וכל נדיב לב מדאינטריק גרושין לא הוה
 ידעינן דכמחשבה היא תרומה וקדשים לא הייתי
 אומר דבדיבור בעלמא הוה תרומה וקדשים מה
 שאין כן בגרושי' והוה הפרכא שהיינו עשוי' להכי
 אינטריכו

עצמות יוסף

הגיש מקדש

אינטריכו קראי לומר דמחשבה ג' הויה תורמה
וקדש' קדש' וזה דפריך לקמן מה להכך שכן ישנו
במחשבה כתרומה ניח' שפיר דמסוס דהויה תרומה
במחשבה הויה ג' עי' שלוחו אכל בקדש' אע"ב
דמחשבה איתקדש מאי דכתב רחמנא בושחטו
דהויה שלוחו כמותו לאו לעינין טיקדשנו השליח
כתב' רחמנא דכבר הוא מקדש אלא לעינין ה
השחיטה וזה אינו תלוי לפי שאינו במחשבה אלא
דהכא הויה חדא מתרמי דפרכין אפילו פרכא כל
דהו' וק"ל:

ואיכא

לאתמוהי בדברי בעל הגמרא
לפי האמת לא לכתו רחמנא קרא
בקדשים ותיתי מק' מגרושין ונימא הכי ומה מ
מחשבה שאינה כגט ישנה בקדשים שליחות שיטנו
בגט אינו דין דיטנו בקדשים מה תאמ' בע"כ יוכיח
דהויה כגט ולא בקדשים איכא למפרך מה לכע"כ
שכן אינו בקדושין תאמר שליחות דיטנו בקדושין
וגם הק' יוכלין אנו לעשותו מקדושין לחודיה וליכ
למימר יוכיח ולא מירי:
ונראה דהתשובה
בגדה מה למחשבה דיטנה כפרו של אהרן דהויה
גם כן בכלל כל הקדשים דכתיב נדוב לכ עלות
וכו' תאמר שליחו' שאינו כוהג כפרו של אהרן והויה
באמת תשובה מוכרחת:

אך

קשה בדברי התוספות כמה שכתבו
ז' ואת' אמאי לא יליף וכו' מדאינט'
וכו' דע"כ הכנת התוספות כאו' מדאינטריכו וכו'
היינו טעמא משום דלגופיה לא אינטריכו דהא מ
מהיכא תיתי דכעני שליח אי מגרושין ותרומו' איכ'
למפרך כדפריך בגמרא אכל אי פרו של אהרן הויה
אינטריכו לגופיה לא הויה ק' להו' ולא מירי אמאי
אינטריכו קרא בקדשים דאי לא הויה קרא בקדש'
היינו למדים שאר קדשים מפרו של אהרן:
וקשה דפרו של אהרן ע"כ אינטריכו לגופיה כי היכי
דלא יליף מק' ומגרושין ונימא הכי ומה מחשבה
דליתא בגרושין וקדושין איתא כפרו של אהרן ש
שליחות דאית' בגרושין אינו דין וכו' ובהך ק' ליכ'
למפרך ולא מירי:

ובתירוץ

התוספות שכתבו ז' דהא
דממעט' מפרו של אהרן
היינו חטאת דוקא דומיא דפרו וכו' והיינו טעמא
משום דחטאת הויה כע"כ וכו' דהדרא קוש' לרובת'
מדאינטריכו וכו' ולחטאת לא אינט' קרא דחטאת
לחוד' מק' ואת' ומה בע"כ דלית' בגרוש' אית'
בחטאת שליחו' דאית' בגרוש' א"ד דאית' בחטא':
ונראה
דאיכא למימר מה לכע"כ שכן
ישנו כפרו של אהרן דאיהו נמי
חטאת הויה מה שאין כן בשליחות דאינו כפרו
של אהרן:

אך קשה

בקושיית התוספות טיקדש'
אמאי לא יליף וכו'
דהא פרו של אהרן לגופיה אינטריכו כי היכי דלא
נגמור שליחות מק' דתרומ' ונימא ומה בע"כ דלית'
כתרומה איתיה כפרו של אהרן שליחות וכו' אינו
דין דאיתיה כפרו של אהרן והשתא ליכא למפרך
ולא מירי:
ונראה דאיכא למפרך מה לכע"כ
דאיתיה כיבמה דכתיב ויבמה אפילו בע"כ תאמר
בשליחות שאין האיש מוכס ולא חולץ עי' שליח ואם
תאמר מחשבה ויכח שאינו כיבמה ואיתיה כפרו
של אהרן ושמעתי לזה דאיכא למפרך דמחשבה ח
חמירא בעלמא בעז' דכתיב למען תפיש יט' כלבס
אכל שליח לא דדכרי הרב ודכרי התלמוד
דכרי מו' שומעים אף אנו אומ' כפרו של אהרן דאף
על גב דאית' ביה מחשבה לא יעשה בו שליח:

עוד

קשה דנעשה ק' אחר ונאמ' דמטעם
זה הוצרך קרא' ונימא הכי ומה רוב
מעשים הנעשים עי' שליח דליתיה בגרושין איתיה
כפרו של אהרן שליחות לא כל שכן והשתא ליכא
שום פרכא':
ונראה דלא שייך למעבד ק' וכו' ככי
האי גוונא דהא לא שייך למימר רוב מעשים דלית'
בגרושין דלא שייך התם מעשה אחר כלל ובשלמא
אי הויה שייך הויה אמרינן הכי ומאי דקאמר בגמרא
מה לקדשים שכן רוב מעשיה' וכו' ה"ק פירוט התם
מניאותו הכימה שאין כן בהך' משום דלא שייך
ודוקא פרכא עבדינן מייכיה ולא ק' וק"ל:

ובדברי

הגמרא כמאי דפריך מה
להך שכן ישנן חול' אצל
קדשים:
קשה דאיכא למימר חטאת יוכיח
דהויה קדש ונעשה עי' שליח מדכתיב אשר לו והויה
חדא מתלת א"כ מקדושין וחטאת ילפינן לה: לשאר
קדשים וכדוחק נראה דכיון דכתב' רחמנא לחטא'
כרמו ולא ככירוש הויה כעין מעשה דוקא חטאת
ולא שאר קדשים:

עוד

קשה לפי תירוט' ז' לא לכתוב
רחמנא אותו למדרש אפילו בע"כ
ומדאינטריכו קרא לשאר קדשים ולא כפקא לן מפר
החטאת אשר לו דהויה כעין מעשה ש"ו דלא הויה
כפקא לן מהך קרא אלא חטאת וע"כ טעמא הויה מ
משום דהויה כע"כ וכדוחק אפשר דאותו לא הויה
מעשה ואפשר דאינטריאותו ולא תמורתו כדאית'
בתמורה והנראה דלקמן דף כ' דרשינן מדכתיב
אותו לרצונו הא כיצד כופין עד שיאמר רוצה אני
וכריך אמאי הא כלביה לא ניחא ליה וכו' ואי לא
הויה קרא באותו לא הייתי שומע אפילו בע"כ גמור
שאמר איני רוצה שכוין אותו אלא דוקא היכא
דאיכא גילו כלבו שאינו רוצה אפילו הכי מקריבין
אותו אכל היכא דגילה כפירוש שאינו רוצה לא ל
לכ"י

עצמות יוסף

להבי כתב אותו אפילו בע"כ כלא רזונו כלל :
לקדשים שכן רוב מעשיהם ע"י שליח

כרש"י כל עבודת הקרבנות ע"י כהנים
שהם שלוחים :

וקשה

דהיכי שמעון דרוב מעשיהם ע"י שליח
דהא אמרינן לעיל בפ"ק בני כהני שלוחי דרחמנא כינהו לחד פירוש שכתבו
התוספות דלא הוה שליחי דודן : ונראה דה"ק
דאף על גב דהתם הוה שלוחי דרחמנא מיט' אינו כ
בעשה ע"י עמון וכיון שכן איכא למפרך דהתם יכול
ליעשות ע"י אחר אבל הכא לעולם הדבר נעש' ע"י
עמון :

הלכה ד הא

למה לי קר' מר' חייא בר אבא כפשא וכו'
בניטין דף כ"ג פריך טעמא במלתא דליתא הא
ליתא וכו' והרי נכרי וכו' ומגבי לא מה אתם בני
ברית אף שלוחכם בני ברית והעבד הוא בן ברית
ואם הייתי אומר מה אתם ישראל אף שלוחכם ישראל
היינו ממועטי אפילו עבד וכיון שכן מאי פריך מר'
חייא נכק' דילמא לא שמע' זה דרבי חייא אללא
מקרא דאתם וכרבה לעבד וללא נמעט אותו ובימא
מה אתם יש : ונראה דכיון דתלה הטעם
לפי שאינו וכו' מינא נשמע דהעבד דליתא בתרומה
הוי שליח והגוי דליתיה לא ולא נריך קרא לכך
ושד' ע"י :

הא

למה לי קרא וכו' כונת הקושיא היא
עד שפרי' דמקברא אית לן דעידו

וקשה

למקש' הזה לא ימנע הוה אסיק
אדעת' מתניתין דהכרי שתרשו
תרומתן תרומה אי לא הוה אסיק אדעת' מתני'
דהכרי שתרמו וכו' היכי פריך מר' חייא בר אבא
נכקא דהא אינטריך קרא דאף על גב דליתא וכו'
ואם נאמר דאבתי לא הוה אסיק מתניתין דמיתת
לקמן עם שבאית הוא דתקן לומר דלא הוה שמיע
ליה מתניתין אכתי קשיא דמדפריך וקאמר ולרבי
שמעון דפטר דתנן וכו' כנר דכבר הוה ידע ה
הכריותא ורישא דכריותא קתני כהדיא דתרומת
נכרי מדמעת וכדחוק ול' שכל כונת המקשה הית
להקשות מרבי שמעון דפטר וכו' : והנר' והוא
נכון בזה דודא' לא נע' : אמר' המט' לא מדקתני
הכרי והכותי שתרמו וכו' משמע דכריעבד קאמר
מדקתני שתרמו ועמא דמלתא הוה משום דהגוי
אינו מזהב כמנות אבל אם תרס תרומתו תרומה
והוה ס' לא מקרי בכ"ג דליתא כדנפשי' דלא
דמי לישראל שחיי לתרום מן הדקן ולכך פריך הא
מרכי חייא נכקא וכו' ומשני קד' דנכרי כיון ד
דלית' וכו' אימא דמהך טעמא יעשה שליח קאמ'ן
וכו' :

האיש מקדש עב

אבל

נכרי הואיל ואותי וכו' פרט'
מדכתיב דגנך דגנך ואון מועט
אחר מיעט אללא לרכות : וק' דלשתוק קרא מהך
דיכוויא ובהפרכ' ידעינן ליה מהאינט' גם לרכו את
השלי' דומי' דאתם דאילית' בתרומה דנפשי' למאי
אינט' גם לרכות אתה שלוח מה חייא כה אבא אר'
יוחק נכקא אהע' האותי בתרומה דנפשי' ומאז
הכי אינטריך גם למעט נכרי : ונראה דהייתי
אומר אי לא הוה דגנך דגנך תרי ומיני גם אינטריך
כו' הוכי דלא נמעט שליח מאתם ולא שלוחכם כי
היכי דמועט' ארסי' ושוחפי' :

אך קשה

דא' כמאי פריך ולר' שמעון
דפטר וכו' ולרבנן מיניחא
דלשתוק מדגנך וכו' וע"כ נריך לתרן דאינטריך כי
היכי דלא נמעט מאתם : ונראה דה"ק לרבנן לא
קשי' למאי אינט' למעט נכרי אש' לה' קשיא וכמה
שיתרן איכא דר"ש בתרן גם כן לרבנן לטתו מדגנך
וכע"ז לא כיוון להביא כל הקושיות שדב' לא
מאי דשיך להכי שמעון ורבנן ועם מה שהיה הכרח
לתרן לרבי שמעון בתרן גם כן לרבנן וק' נר' כעל
התלמוד כמובן :

עוד

קשה כיון דגם אינטריך לומר מה
אתם בני ברית אף שלוחכם וכו' א"כ
מכא לן למדר' דרשא דלקמן אתם ולא ארסי' אתם
ולא שוחפי' וכו' אימ' כוליה קרא להכי הוה דאת'
למסמכי' אתם לגם כי היכי דנכרי גם דמיא דאת'
איכרא דבגמרא נראה דמאתם נפק' דרשא דלקמן
מוכס הייתה ומדקמביה אתם לגם ולא כתיב גם כן
תרמו אתם תרומה לה' נכקא לן מה אתם בני ברית
וכו' אבל לא ימנע מן התימה דליתא דכוליה קרא
לסמיכות הוא דאתא :

גם

לרבי שמעון דאינטרי' גם דלא נמעט
שליח מאתם : קשה דלשתוק מאתם
ומדאינטריך גם ידעינן דאיכא מעטא דאש לא כן
למה אינטריך לרכווי שליח וע"כ מאחר דפתיב גם
שדינן המיעט למה שהאז כונת' סבר' וקיינו ארסי' ו
שוחפי' : ונראה דלעולם אי לא הוה קרא דאתם
הייתי אומר דארסי' ושוחפי' נכקא שליח היאיל
ואיתנהו בתרומה דנפשיהו וקרא דגם אתא לרבו'
אפי' שליח ביי' דלית' בתרומה דנפשי' מבח' הריכוז
להכי אינטרי' אתם למעט שוחפי' וארסי' והשתא
לא מרכינן מנס' אללא שליח ישראל כדוק' וגוי מ'
מזילא נמעט כיון דאש' לו' ש' תפי' נמעטו כ"ש
דמכס הקמי' כמי' ידעינן מה אתם בני ברית וכו'
וכוס נוחא לי מה שתיה המרדכי בריש' פ' זה זל'
תימא לרבי שמעון דלא הוה בכל דכתא גם אתם
מכא ליה הא דק"ל נכרי כה שליח' הוא לענין זכיה
ולא לענין רכיה עכ"ל : ופטר בתר' דרבי שמעון
במי

עצמות יוסף

כמו מכח הסמיכות כמו נפיק ליה דהא לרכבן כמו קרא אינטריך לדרשא אחריתי ולא דריש מה אתם וכו' כי אס מוכח הסמיכות :

ורע

שראיתי בדברי רש"י כפרק איזהו נשך דף ע"א זל שליחות דכל התורה כלה שיהא שלוחו כמותו מתרומ' ולפיכך לה בקדוש' עכ"ל . ולא דאיתי כן כשמעתין דמתרומה איכא למפרך שכן ישנו במחשבה . ונראה דה"ק שיהא כמותו ממש שיהא ישראל כמוהו ולפיכך מתרומה בגילוי מלתא בעלמא חלא שאין זה ברור כשמעתין כדרי שייחד לו מקום בקדושין .

תוספות

מדמעת וכו' וק' לכרושו דמשמע דפליגי כיט קנין וכו' וקשה דבלאו הכי יכולין להקשו מדתל' פלוגתייהו בדגנך משמע דכדגנך פליגי והתם משמע גם כן דפליגי אמוראי בהכי איכרא דמזינו לומר דכ"ע פ"ל דגנך ולא דגון גוי ולא פליגי חלא אי אמרין הכא אין ריבוי אחר ריבוי חלא למעט .

עוד

כתבו לכך פ"י ר"י וכו' פירוש דבריהם שגדלו כיד ישראל ולקחו הגוי קידם מירוח ונתנו אחר כך לישראל שימרחו וכו' ומה שהקשו ואי משום זרעך ולא לוקח וכו' אגוי קאי כלומר ורעך ולא שיקח מאחר ואס כן הגוי ככר לקח וכו' . ויש לדקדק קצת דכיון דאייירי שגדלו בידי יש' נמשך מזה שעל ידי ישראל בא החיוב ל לתרום והיכי קאמר בגמרא הואיל דנכרי איתיה בתרומה דנפשי' שליח נמי עביד דהא מאי דאיתי' בתרומה דנפשי' לח חל החיוב מנד שגדלו כיד ישראל : ונראה דמ"מ כיון דיש לגוי חלק סס והוא הלוק' אימא כפטריה לגמרי וכי היכי דקפט' ר"ש ואפילו הכי חייב ואס כן הוה אמינא דשליח נמי עביד קמל'ן

ובמה

סתירנו דת"ק דאפילו יש קנין וכו' . יש לדקדק דתקשי אס כן למ"ד התם בפרק השולח דאין קנין מכל הכי תנאי דכ"ל דיש קנין : ונראה דהוא יתרון דכיש קנין ואין קנין הוה פלוגתייהו וקמל'ן דלא נימא ד דכלהו ס"ל דיש קנין וכמו שכתבו התוספות .

ולענין

הלכה קיימא לן בכל התורה כלה דשליח של אדם כמוהו מ

והרמבם

מקדשי' וגרושי' והשתא ליכא למפרך מודי' כפי' המשנה שכתב דהעיקר חלמנו דשליחות נפקא לן מדכתי' ושחטו וכו' היינו מקדשי' וגרושי' ג"כ . וכפרק ג' מהלכות אישות כתב זל דנכרי אינו נעש' שליח מדכתיב כן תרומו גם אתם וכו' ובאמת דלא היה נריך לכן דקרא דנכרי לא אינטריך כי אס לענין

האיש מקדש

תרומה דאיתי' בתרומה דנפשי' חבל לענין קדושין דלית' בתורת קדושין אין נריך קרא דמרכי חייא נפקא לן חלא שכתב האמת עד שכת' פ"ד מהלכו' תרומות דשלוחו של אדם כמותו מדכתיב גם אתם לרבות את השליח . לא אינטרי' קרא להכי דתרומ' כבר חסיק בגמרא דמקדשי' וגרושין נפקא חלא עיקר קרא דגם אתם התא לומר מה אתם בני כרי' חלא משום דמשמע מיניה גם כן שליח כתב' ה' הר"מכס זל : ומתרומה ולפיכך מה אתם בני ברית אף שלוחכם וכו' דהשתא לא שייך פרכא דמחשבה דעעס זה היה ראוי גם כן להיות שליח : ועוד דאחרי שהוכחו שליחות מ.רושין וקדשי' ילפינן שיהא בן ברית מתרומה בגילוי מלתא בעלמא .

ועוד

נריך לי עיין בדברי הר"מכס כמ"ס פ"ד מהלכות תרומות זל ואין עשין שליח כותי שנאמ' גם אתם מה אתם בני ברית וכו' דהנה בשלמ' לדעת רבנן דנכרי איתי' בתרומה ד דנפשי' אינטרין גם אתם דקד'א דשליח נמי נהוי אב' לר' דליתיה בתרומה דנפשי' לא אינטרי' להכי דמרכי חייא בר אבא נפקא כמו שהקשה בעה"ג ולר"ש לא אינטרין חלא משום דממעטי' שתפינן ואריסין וכו' אימא אתם ולא שלוחכם וכו' והר"מכס כפי הנראה כפ"ד מהלכות תרומות פ"ק כרבי שמעון שכן כתב זל הנכרי שהפריש תרומה משלו דין תורה שאין תרומה לפי שאין חייבים ומדכריהם גזרו וכו' ולרבי שמעון לא אינטרין גם אתם חלא משום דאמרין אתם ולא אריסין וכו' : והר"מכס זל באותו הפרק עצמו כתב זל דהשותפין אין גריכיס ליטול רשות זה מזה חלא כל התורם מהם תרומתו תרומה ובאריס כתב זל אריס שתורם ובא בעל הכית ועכב אס עד וכו' ואס משתר עככ תרומתו תרומ' והאפ טרופי' תרומים נכסי' יתומי' נלפו' הוצרך לדחוק הרי קורקים זל שס דהך ד דרשא דגמרא היא דלא כהלכתא וכו' וכיון שכן אתם גם אתם למאי אינטרין כיון דמאתם ליכא ליטעי' כלל : ואפשר דלשום דרשא אתא ונקט בגמרא הך דרשא לפי שהיא קצת ברורה והייתי טועה גם כן לאתם ולא שלוחכם . גם מין הסמיכות דרשין גם כן דומיא דאתם א"כ דנקט הר"מכס כמלתי' הדרש היותר ברורה לדכרי הכל דהיא מה אתם בני ברית א"כ כענין רבית נשאר דוכתי' ובמקום דשייך הגוי קצת ג"כ ואגיד ביה ה הוצרך קרא דגם אתם לומר מה אתם וכו' : ונקט הדרשא היותר מבוררת לדכרי הכל וכיון שאין שום דין תלוי בדכריס אלו נקט הר"מכס זל הך דרשא פשוטה והוא דבר מורגל בדכרי' הר"מכס במקומות רבים . א"כ נראה דקרא דאתם אינטרין להיכא דתורם כחלקו של בעל הכית דכתי' האי גוינא לא

היו תרומה וכן כתב הר"י קורקוס עם הכינור הרב בעל כסף משנה ולפ"י יש לקיים ולומר שפסק כר"ם וכהלכות קידושין בכינור לטור ח"ה הארכתיו עוד כדברי הר"ם בזה :

הלכה ה'

הכינור לרכי יהושע וכו' שליח מנא ליה מיניה קשה דהיכי ליקף מיניה דשוי שליח דהא התם אי אפשר שיטעו כלן אבל היכא דאפשר לאדם לעשות הדבר ע"י עגמומלן שיעשה שליח ולרכי יהושע בן קרח לא קשיא ולא מירי דאיהו נפקא ליה מדכתי קרח ושטנו אותו כל קהל דלמה כתבי דחמא פשיט כיון דלא על דרך אחרת ישחוט ע"י כלן וע"כ כתב בן רחמנא לאשמועינן דשלוחו של אדם כמותו אבל לרכי ונתן דאינרין קרא לומר דכל ישראל יונאים בפסח אח' קשה היכי ולפינן מנייה שליח ונראה דלרכי ונתן נמי נפקא לן שליחות מדכתיב ושטנו כלשון רכיס ע"כ כה לומר דא' השוחט הוי כאלו שטנו רכיס וכו' :

דף מב ודילמא

שאי התם דאית ליה שותפות בגויה קשה דאיך לך גרושין יוכיח דאף על גב דלא שייך עם שותפות מסוי שליח מה לגרושין שכן ישנו בע"ב קדשים דהכא יוכיחו ונראה דאשויקרא דהינא איכא למפרך דלא שייך שום קושיא כלל ועיקר ד דליכא למילף מהך קדשים כלל משום דאמנא לך דיו לכא מן הדין להיות כדון וכי הוי דהתם הוי דין דאית ליה שותפו כמו בן מאי דילפינן מיניה הוי דומיא דריי והשתא ליכא למימר גרושין יוכיח כלל :

אך

קשה דעברין תחילת הדין מגרושין בק' ומה גרושין שאין רוב מעשהו ע"י שליח עשה שליח שאר קדשי לא כ"ש מה לגרושין שכן בע"ב קדשי יוכיחו השתא אי אמרוקן דיוכיח הוי עיקר הילפתא כלו קדשי ווכיח דאעגב דלא הוי בע"ב עכו משוי שליח אף אביי איכא שאר קדשי כמנא דעיקר דילפתא הוא מהך קדשי וכמו בן אמר הכא דיו להיות כשאר קדשי אבל הראשון כתב בפ"ק דכ"ק מחלוקת אם יוכיח אונו אלא העברת פרכא אבל עיקר הילפתא הוא מגרושין והשתא לא שייך למימר דין היכא דאית ליה שותפות בגויה :

ונראה

לתרן לכל הנדדים ולומר דה"ל דאית ליה שותפו לא הוי טעמא משום שליחות אלא כיון דאית ליה שותפות לא הוי טעמא משום שליחות אלא כיון דאית ליה שותפות בגויה הוה ליה כאילו הוה ובעליו עמו והוה הולך לעשות חלקו וביון שלל הולך ממילא כעשה גם

של חברו וכוון שכן כדכרכינן מה לגרושין שכן ישנו בע"ב לא שייך לתרן ולו קדשי דהכא יוכיח דהכא לא הוי מטעם שליחות ואין לדקדק דאי מטעם שותפות לחודיה הא לעיל מועט' שותפי' בתרומה ומרכי שליח אלמא עדיף טפי שליח משותף שאני התם שלא גילה דעת השותף האחר אבל הכא שהלך מרובן כל השותפים הוה ליה כהולך כל מי שיש לו חלק עם ושטנו כיון שמי שיש לו שותפות בגויה הוה השוחט :

אמר

קרא ויקחו להם יש לדקדק היכי מוכח מהך קרא דשלוחו של אדם כמותו דילמא לענין הלקיחה קאמר רחמנא דא' זקמו לפלן דלא יתכן מילכו כל הקהל לקח השה ולא כל לקיחת השה תליא מלתא אלא כשחייטנו וכשחייטנו ליכא הוכחא דשלוחו של אדם כמותו כדפריך מעיקרא דילמא שאני התם דאית ליה שותפות בגויה וכו' :

ונראה

דיליק ליה מדכתיב ויקחו להם לקחו כלן ע"י לדקדק דמעיקרא פריך התם נמי דאית ליה שותפות ואחר כך פריך האימכעי ליה לכדר' ינחק וכו' ונראה דמעיקרא נמי תרמי קפריך דאית ליה שותפות וקרא לדר' ינחק אינש והמתרן לא הכין וזה ודרר קפריך האימכעי ליה וכו' וע"כ משום דאית ליה שותפות בגויה קפריך וכמו שפ"י דש"דאל"כ מההיא דר' ינחק גופיה דע"י שליחות דאית ליה וכו' וא' מוכה לכלן אלא ע"כ דהתם הוי טעמא משום דאית ליה שותפו בגויה :

ואלא

הא דאחר רב גידל וכו' תיפוק ליה שליחות מהכא וכו' :

תוספות

ודילמא שאני התם וכו' ע"י אכל לר' יהושע בן קרח ככל זמ' אף יונאים בפסח א' לבי שנהך דכל א' יאכל בוית א"כ האי ושטנו אותו כל קהל עדת ישראל ר"ל דא' שוחט פסח'י הרבה וכו' וק' דהיכי מוכח מהך קרא הכי מדכתיב ושטנו אותו משמע שא' ולא ותר ונראה דכיון דכריך כוית לכל א' ע"כ אותו משמע דהשה לבר וקאמר ושטנו כל הקהל וזה א"א שכל הקהל ישטנו פסח אחר דהא אינו מניע כוית לכל א' וע"כ פ"י הכתיב הכי הוי שפסח אח' ד יכול לשוטנו כל הקהל וע"כ טעמא הוי משום דאפי' מאן דלית ליה שותפות בגויה יכול לשוטנו דאין יתכן שיאמר הכתיב דלשה א' יוכלו הקהל לשוטנו ומיכא כשמע דא' יכול לשחוט פסח'י הרבה כיון דיכול לשחוט אפי' מי שאין לו שותפות כו' אחר ז' מנא תיכתוב פ"י ר"ד קרוב לזה :

דין
חייח
הלכו
ואתם
תרומ
חלל
מי כרי
ה
ברית
חשבה
ועוד
לפיכ
א
וכ"ש
עשין
ית וכו'
מה ד
וי כהו
להכי
בעה"ג
זיתפין
ר' מכס
כרכי
משלו
דין גס
זיתפין
התורס
שטרס
עכב
יתומי
ד
ון שכן
ליכא
זאת
ברורה
גס יין
דנקט
י הכל
כשאר
יה ה
ונקט
זין שם
דרשא
קומות
ליכא
לא לא

עצמות יוסף

תוספות

איש וזכה וכו' דקדא הויל

וכי' באילת קדש' וכו' רבתי

לכות את הקטן: דאילת

לחדא לשחוק מיני ומדאינטרין

איש לפי אוכלו למעט קטן ידעי ליה

לרכווי הח קטן לית ליה יד חלא עכ

מסוס הקיימא לן דמזמי עליו:

דקיימא דורשו לשחוקא הפסח

על היחיד כדני לקיים הסכרא

דכסוס דוכתא קטן אין לוי

עליו חבל כתר דכתב קרא

קרא למו חיש וזכה וכו' והסת

את הפסח על היחיד ככר:

אלא לחוב עמי לכות:

וקראם ב' הכניסין וכו' וקסא

לחלוק ואין מוחה בהם

כלם משום הכי כ' ד' מעמידים

לחוב על מנת לכות חבל

היתמיים או מיניהו כית דין

דחין ממיני קותם חלא לכות

חובה כלל ועוקר:

דבין דאיב גם כן קטנים

בכללם הרמס ובר' חש כפרק

אל בהלכות נמצא שהקטנים

שכמה מוחים כדכר יש להם

איברא דמה שגבא לוי מדכרי

יתומים שבאו וכו' שאם היה

אין להעמיד אפטרופוס וכו'

איירי דאי בגדולים וקטנים

האיש מקדש

עם האפוס' ואם האפוס' לכו

היה ראוי שיאמר וכו' להם

לכ' גרסי' וכו' להם וראיתי

ול דס' להו השומא עי' כ' ולשון

משמע: ונראה לי לרקדק

התוספות שכתבו לקיים

למומר הא דטעו כשתות

וכו' ואי איירי הכא באפטרופוס

כ' היכי כתבו דכפחות

דהא דין אפטרופוס כדון

כטל הכר ודוחק לומר דמשום

הכי יש לוכל דין הכ' דרוקא

החלוקה ולא כפחות ונס

וכוררים הפך דעת ר':

ותמרת' על דברי הרמב"ם

בשם יתנו' זל כהא דקאמר

בנמרא הא דטעו הא דלא

טעו ולא מפרקי' דטעו פחות

היבא דטעו כלל חוזר ואפילו

להכנין דקתני שתות התם

הכא בחלוקת אפטרופוס דיני

דקיל בפרק אלמנה כונת דשליח

ובנין דבורה' קאי אכ' ד' אלא

כטל מקח והנה הרמב"ם

באמריו זל ולא חשיב שומא

ואפטרופוס עכ' ואינו מקפין

בדעת הרמב"ם לחד סכרא

כן והרמב"ם גם כן מקשים

על דעת הרמב"ם עמו ונס

ורב

נחמן דיד' אמר וכו' ומו' אית

פמא בתנאי דלפני הנראה

בפלוניתא דהני תנאי: ונראה

דבזה זקני לאקשוני הכי

חליבא הרב נחמן וקשי' מריריה

דגמרא דמוקי פלוגתיהו

דשמוא דנראה דאתי דלא

לא קאמר' חלא ברטעו

וכולין לחמות: ונראה

ה' אפי' דכדלא טעו וקתני

בחו דר' שבג: ועוד דהתם

וליה חלא כטעו כדוקא

דיבולים לחמות כרותה

דטעו וכו' דה' המזילימור

כל ראינו יכולין למחות: וכראה דלשמואל ה"ה
אפילו בפחות משתות ס"ל לרבין דיכולים למחות
ונקט פחת שתות או הותר שתות להודיעך כמו
דר טבג ואפילו בשתות קאמר מה כח כ"ד יכה:
ואין לרקדק אחאי לח נקט פלוגתייהו בפחות מ
משותות להודיעך כמו דרבין דכחה דהיתורא
עד דף אף על גב דלית הלכתא כר טבג ככ"ל:

תוספות

יתומים שכחו אורת דוקא
שכחו וכו' ומחלוקת הארץ
אין ראייה וכו' כנר דקטנים ינקי שדים כמוהו ב
בחלוקה חשיבי להו וכסוף הדיבור כתבנו ז"ל
ועוד משם לא משמע שאם הא' היה מוחה בפירוט
שנוכל להעמיד אפוט' על כרחו וכו' כנר שמחלקי
בין מוחה בפירוט לקטן שאינו ילוד וה"ל ממי שהוא
יונק שדי אחו ואכפ' דה"ק ועוד משם לא משמע וכן
והוא כמו תירוק אחר נפרד וחוריס ממה שכתבו
לעיל:

עו

כתבו דמחלוקת הארץ וכו' דהתם
הוא על פי הדיבור וכו': וקשה
דא"כ היכי מיייתי ראייה רב גירל יתומים שכחו וכו'
מכאן א' דשאני התם שהיה על פי הדבר:
וכראה דיליף במדרגות דכך הוא הכא שכחו כלן
ואין סים אחר מוחה כמו התם דהו יונקי שדים
אלא שהיה על פי הדיבור:

ועוד

דאי בעלמא לחוב ע"מ לזכות לא
היה מחלוקת קיימת לא היתה
התורה כותנת דשות לחלוק הארץ דאיכא תרתי
לגרועותא חדא דהו לחוב ע"מ לזכות:

ועוד

דהו טס יונקי שדי אבל כיון דהדין
הוא דמחבי לחוב ע"מ לזכות משום
הכי קאמר רחמנא בחלוקת הארץ ויחלוקו ע"פ
הנשיא ואף על גב דכיו התם יונקי שדים דהשתת
ליכא אלא חדא לגרועותא וטעמא דמלתא הו
משום דכיון דמיעיקרא על דעת זכות ירדו אס קרה
מקרה שהיה אחר כך חובה לית לן בה:

ולענין

הלכ פסקו הפוסקי כרכ נחמן
ולא ראיתי חול כי אם הר' טבא
שכתב דיש מי שפסק כשמואל ואין דבריו עולות
לענין הדין ועיקר הדין כך הוא דאם היו יתומי
גדולי וקטנים יכולים הגדולים לומר שרובי חלקם
להשכיחם ויעמידו על כל חלק הקטני אפושרוכי
עד שיגדלו ויחלוקו הכ' דהאפושרוכו וכו' חלק
יפה כלו למעט שלא יגיע חוק ליתומים אבל לא ש
טיגוע להם חלק יותר יפה מהגדולים דהא לאו
דיכא הוא: ואם היו כלן קטנים לדעת התוספות
כראה דאם לא מחה שום אחר מהם יעמידו אפוט'
לחלק אבל דעת רוב מהגדולים הוא דישארו בכל

הקרקע על שיגדלו וזה יותר טוב להם

וכשחלקו

ורנו הקטנים למחות בחלוקה
כגון שהיה לו טדה שכל לן
מאבי אחו ורוב' שהיה חלקו סמוך לאותו טדה איכ'
יכולים למחות והוא דלא היתה שום טעות בענין
החלוקה אבל אם היתה אפילו פחות משתות לדע'
הר' טבא בטל המקח אפילו אם היתה ע"פ שומת
ב"ד דק"ל דשומת ב"ד פחות משתות נקנה מקח
ולדעת התוספות הו הדין כשומת ב"ד ודוקא
בשתות הו החלוקה בטלה לא בפחות משתות ויש
בזה אריכות דברי בדברי הר' ור' טבא והר' אש
ולא כתבתי כי אם שרטי הדינים בקיבור מוכלג
ועיין במ"מ פי' מהלכות נחלות:

ולענין

אם יהיה ע"פ הגירל ואם יחלוקו
בדינא דגוד' או איגוד הדברים
כדוריס בדברי התוספות ד"ה וכו' ריש אין לריף
לכתוב היו"א מהם כי פי' ר"ת הוא הנכון לענין
הלכה ור' הודה לדברי

הלכה ז אמר

האסין שחלקו הו
הן כלקוחות וכו' אמר רבא הא דאמרן פחות
משותות וכו' לא אמרן אלא דלא שויי שליט וכו' לא
למורא דמאי דאיתא לא שמועינן הוא דכפחות מ
משותות נקנה מקח ודוקא ב"ד לא שויי שליט דמאי
טנא בפחות משותות אפילו שתות נמי המקח קיים
אלא דמחור אונאה ודקאמ' בסמוך קנה ומחור
אונאה אלא ה"ק דהא דנקנה הימקח בלי שיחור לו
שום אונאה כלל לא אמרן אלא דלא שויי שליט אבל
שויי שליט אמ' לתקוני סדרתן וכו' ולכ"ז יש
לרקדק דאמאי לא קמפלגי רבא כפחו משותות כי
היכי דקמפלגי לקמן בין פלוג' עילויא לפלוג' ס'
במשחתא וכימא לא שאני דבפחות משותות המקח
קיים ואין צריך להחזיר לו כלל אלא היכא דפליג
בעילויא כלן שמו המעלט באומר אבל אם חלקו
המעלטין במשקלאו במהו' אפילו פחות מכרה' א'
אונאה סו' והיה חידוש טפי דאפילו בפחות
מאונאה קמ' דמחור דאי על מלתא דקבע רבא
ממרה' יש לטעות דכשתות קאמר ורבא דקאמר
מלתיה כל דבר שבמדה ושכמין הו אפי' בפחות
משותות וז"ע

ובמסא

רבא דמחור איכא למסקן
בה' אי קאי אחררה על ענין
האונאה או על המקח והר' מבס' וגדולי הפוסקים
הקבוע המק' קיים ומחזיר לו הטעות ולא ראיתי
בדברי הר' טבא שכתב כן אלא פתח ראיה דרבה
ס"ל דביטול מקח הו' וכפקא ליה מלשון חז"ר
דקאמר: ובעיני איכו דקרוק דעל הממון קאש
יט ב החורה

עצמות יוסף

החזרה ומיהו אפשר דדוקא לענין קרקע קאמ' כן הריטכא משום דלא סייך כיה חורה וכמו שכתב הר"ן בשם הר"ם שכתב:

תוספות

ה"ג בק"ו וכו' וקשה לר"ת חזא מדנקט גבי שתות וכו' משמע דביתר משתות יש להם אונאה וכו' כפי הנראה דה"ק דביתר משתות יש להם דין אונאה כלומר דמחזיר החוצא דחם לא כן היה ראוי שיאמ' דביתר משתות היו המקח בטל וקשה דאם כן אמאי לא מפליג רבא הך דינא על חלוק יתר משתות וכו' דהא דאמרן יתר משתות בטל מקח לא אמרן אלא במטלטלי אבל במקרקעי לא הוי ביטול מקח אלא מחזיר ההונאה לכך נראה דה"פ דכפחות משתות הו"ל דלא סייך ביה דין אונאה דדוקא כפחות הו"ל מחילה וכשתות קנה ומחזיר אונאה אבל ביתר משתות יש לו דין ההונאה שיש לנו בעלמא והוא דיותר משתות בטל המקח והשתא קרקע ומטלטלי שוים לדעת רש"י ז"ל:

ולענין

הלכה כדיון אונאת קרקעי יש מחלוקות רבות כגדולי הפוסקים ונפירושי לח"ה בסימן רכז הארכתי בדעת ואכילא פה הדברים בקצרה ואלקתים לארבע דעות:

הדעת

הראשון הוא דעת רבואת שכתב הר"ף ז"ל דאונאה אין להם אבל ביטול יתר משתות מעט יש להם והמקח בטל:

הדעת

השני הוא דעת ר"ת שכתב הר"ב בעל הטורים בסימן הבז דדוקא שיה מנה במאיתים הוא דהוי ביטול מקח אבל פחו מעט והיינו פרוטה לא הוי ביטול מקח ולא אונאה

הדעת

השלישית היא דעת בעל המאור במאיתים אין להם אונאה הא שיה ק' בד' ופרוטה הוי ביטול מקח:

הדעת

הרביעית היא דעת הר"ף והר"ם דאין להם ביטול מקח כלל ולא עיקר ואפילו שיה ד"ל פאלק ד"ל ועתה אכנס לבאורה הדעת הג' ה"ה נראה שמקב"ט בזה הרב דבזמן יוסף שכתב ז"ל בנתי"ט חלק ג' ז"ל עבדים ושרות וקרקעות והקדשות אין להם אונאה לא במכירתן ולא בשבירתן ושל"י יש לו פהם אונאה אבל אם הפליג באונאה יתר משתות או אם יהיה דק"ק בק' מעורקיים ואין לו כהם אונאה ע"כ:

והנה

מדכתב אש הפליג ביותר וכו' או ק"ק בק' נראה דביטול מקח לא שייך אלא ביות מעט אך' והוא שפ"ו בעל המאור הן אמת כי לטובו בעינין להולמו דלפון אבל לא סייך כלל למאי דכתב לעיל שהרי בתחיל' דכריו בקה כשהי' דאין להם אונאה וכו' לכן נראה דתיבת

האיש מקדש

אכל היא ט"ס ולדעת זה נראה שמסכימים התיס כפ' הזהב שכתבו ז"ל בשם ר"ת ז"ל דאין אונאה עד פלגא אבל מפלג ואילך מקרי ביטול מקח ויש להם ואתי שפיר הא רתנן רבי יהודה אומר חף המוכר ספרים וכו' ע"כ מדכרי הרב ז"ל נראה דעד פלגא ופלגא בכלל לא הוי ביטול מקח אבל התיס בפרק אלמנה נוות לא כתבו כן בדכרי ר"ת אלא בדכרי הרב בעל הטורים שכת' דאם הטענה בכפ"ל הוי ביטול מקח וכדכרי הרב בעל הטורים:

ומדכרי התוספות בפרקין נראה שמספקין בזה והעיקר בדכרי הרב בעל הטורים בדכרי ר"ת וכ"כ הר"ם ז"ל ונר"ך ליישב דכרי התוספות דפר הזהב מהכימו' לזה כמעט עינין ית' כפ"ד: ומ"ס ה'

בעל הטורים כסמ"ך דבקרקעות אין להם אונאה לר"ת דוק' עד פלג פ"ו ולא פלג בכלל אלא עד פלג פחות פרוטה וק"ל: ובשקרי דעות אלו נר' שאם אינה הלוקח למוכר יותר מכפל או כדי שיוויו דהוי ביטול מקח להר"ם ז"ל ור"ת חף על גב דלדעת הר"ף ז"ל והר"ם לא הוי כ"מ אמרינן קרקע בחזקת בעלי עומדת והוי בחזקת המוכר עד שיראהו כמעט:

ודוקא בזמן שיוכל המוכר להביא שם תנאים או קרובים לראותו אבל אם עבר ופי' זה לא הוי ביטול מקח חף על גב דק"ל דמוכר לעולם חוזר היינו ד דוקא היכא דשייך טעמא לומר דלוקח מקח' בידו ולהכי שייך בלוקח זמן עד כרי שיראה ולא במוכר אבל בקרקע דלא שייך לומר הכי הלוקח והמוכר שוים שהרי גם המוכר יכול להבי' שם קרוביו ומיודעו שיראהו:

איברא

דיט לחלק דגם בקרקע שייך לומר טעם זה דכש' לומר הל' קח יבוא אגשים רבים ככל הפעמים לביתו ויראהו מה שאין כן במכר שאין לו רשות לייכנס כפית' חבירו' אבל מנחת כתובה לדה' מהיריב' ז"ל כח"א סוף כלל' ב' הס"ס למה שכתבתי וכו' הדין הכר' לעד:

הלכת ח

והא דתנן וכו' לעיל קאמ' והפסק' תלמודא כמילי דרבא מצום דדמי' לההיא מצא' רב' בתמן דמייתי' מעיקרא וההיא לויית' לה' אגב' ית' ח"ס דתערי' בה' ה"ה:

שאני

מעילה דילפינן חטא חטא מתרומה: דקדק מאין' פיר' לעיל קרא דגם חטא מתרומה למה' לי נימא דאינשרי' שליחות דאל"כ הייתי אומר דמעילה לא ילפינן מ' מתרומה אלא לשאר דברים דהו' מתרומה כהדיא כדאיתא במעילה דף י"ט לט"ג ובהנה וכו' אבל כיון דק"ל מבכרא דהא דדכרי הרב ודכרי התלמ' זכרי

דברו מי שומעין לא הייתי לומר כבש דמשה חנני
והתדומה מי עשה שליח ביום שאין שליחות ופירש
בתורה להכי כתב רחמנא כי הוצרך לילך מעילה
מינייה שליחות אפילו בדבר עבירה ונראה הכין
דמשה סוף ולפניו בתרומה שליחות שפיר ופירש
מעילה מינייה דהא דבר הלמד בכנין אב חוור
והלמד כגם אפי' בקדש כמו שכתובכם הכלל
ואת כפ' אהיה וקומץ

ונילף

מינייה קשה דהיכי מני למילף
מינייה רא' לשתוק קרא מגרושין
מקדש דהיו שלוחו כמותו ומוק' דמעילה ולפיכך
דאפי' לרב עבירה היו שלוח במקום דליכא עבירה
לא כש' וליכא שום פרכא ונראה דליכא למי' פרו
של אהרן יוכיח דאפי' דליכא אהרן לא משוי
שליח וזכא ש' התם לעיל בדה' נפקא לן מר' יהושע
וכו' אפי' תרומה לא ילפינן אלא מגרושין וקדש
פדאשקא לעיל ואי היה שתיק מגרושין וקדש
לא היה נפקא לן בתרומה דמשוי שליח ואפי' כאמר
הוא השמת דאי לא היה פתיב גרושין וקדש לא
היה שדין קרא דאשת בתרומה אלא לרכות השל'
אלא אי לא היו קראי דגרושין וקדש לא היה שדין
קרא דגם אשת לומר מה אשת כני ברית אף
שלוחם כני ברית וכו' ולהכי אינו קראי

אך קשה

קושיא זו לקמן דקאמר
דגלי רחמנא בשחוט' חוץ
וכו' דא' לשתוק קרא מגרושין וקדש ומדמיעט
דחמנא בשחוט' חוץ דהיי' דבר עבירה לומר דלא
משוי שליח שמע' דבעלמא במקום דליכא עבירה
שלוחו של אדם כמותו דא' לכ' למאי הלכתא עתה
רחמנא במקום עבירה

והנראה

דמשחוט' חוץ לא היינו
שומע' אלא מלתא דכברא
דהיינו הבקא דהוי בע' או דומי' דקדש' דהו' רוב
מעשים על ידי שליח אבל לשאר מקומו לא היינו
שומע' וזה מוכח הסברא דדוקא בהני הוא דראוי
להיות שלוחו כמותו ולהכי אינטיבוי גרושין וקדש'
כי היכי דכל התורה כלה נילף מנייהו : ואין
לדקד' דא' לשתוק קרא נחד מנייהו ולא לכתוב
אלא בגרושין או קדשים וע' כמשחוט' חוץ ידעינן
אודך וילפינן כל התורה מנייהו דאי לא כתב' ד'
רחמנא הייתי אומר דקרא בא למעט ולו' דדוקא
גרושין הוא דמשוי שליח לא קדשים ואי היה שתיק
מינייה היה שמעינן כגרושין ודוקא כדפריש' ולכך
אין לדקדק דהשתא כמוימא דאשת למעט ולומר
דדוקא בגרושין וקדשים ולא כשאר דוכתי דאש' כן
לשתוק קרא מינייה ובהכרח ידעינן ליה משחוט'
חוץ דדוקא הך דאית כהו' הך סברא כדפרישית :

ונילף

מינייה ממעילה וכו' וקשה
דהיכי מני למילף ממעילה כיון
דאיכא למסרך פרכא ענומה והיא מה למעיל סכך
באה על השוגג ולכך יתחייב ג' ג' אפילו על ידי
שלוחו אבל בעלמא לא : ונראה דכיון דאית לן
שליחות בעלמא בגרושין וקדש' מעתה לא מהני
מעילה אלא לענין גילוי מלתא בעלמא לומר דכי
היכי דהתם מהני ע' שליח אפילו לדבר עבירה
כמו כן בכל שליחות דאית לן בעלמא יהא דומיא
דמעילה ומטעם זה קחשיב לקמן מעילה ושליחות
יד כ' כתובים הבאים כאחד ולא אמרינן דשליחות
יד לגופיה אינטיך משום דאיכא למסרך מה
למעילה וכו' והיא הפרכא שכתבתי ומעילה לא
מני שתיק ול' דנילף משליחות יד דהא אינטיבויכא
לכמה דברים וכמו שפרש' זל ובר איתא כמעילה :

תוספות

אמאי מעל וכו' דהכי כמי
משמע בפרק מרובה וכו' לא
שייך בכאן כלל דהתם לענין גניבה אין החייב חל
כיאם על החייב לא על השוגג ולכך הכהן ש'
שהניחו מרשות בעלי' לא נתחייב בו כיון שהוא
שוגג אבל הכא שהחייב בא בפעיל' בא על השוגג
שהרי אש' נוכד בעל הבית ולא נוכד שליח אמרינן
דשליח מעל אלמא דבר עבירה קרינן בענין שגגה
זו העושה העין בשוגג וכיון שכן ספיר מתחייב ה'
השליח דהוי שוגג ולא מיייתו דאיהו מפ' מרובה ולא
מורי' וכדוחק אפשר לומר דלא מיייתו אלא
שמתחיי' השליח עם היותו שליח הוא אזור עשה
העבירה ועדין כל' ע' :

דף מב סג לחייב

על המחשבה
כמעשה וכו' מלשון על כל דבר פשע דריש ליה ומיהו דוק משום
דכת קר דאש' לא שלח ידו דאי היה שתיק קר מיני'
הייתי אומר דעל כל דבר פשע לשליחות יד משם
הוא דאשת דהוי סברא עבוי :

אלא

קשה נימא דהכי תרי הוא דרשינן
הוא ולא שולחיו והו' תרי מעוט' ואין מעוט אחר
מעוט אלא לרכות ונראה שולחיו דהכי פריש' לעיל
דכרי חייב בתרומה מדגבך ולא דגון גוי תרי זמני
ואין מייעט אחר מייעט אלא לרכות והשתא למ' ד'
כך מלמד' אינטיבוי הך קרא דשחוט' חוץ לומר
דאין מלמד' בעלמא ולמאן דאמ' אין מלמד' אינו
לגופי' לאשמועי' דיש שליח לדבר עבירה בשחוט'
חוץ ונראה דהך דרשא דריש מההיא ברייתא
לאש' אינו ענין דמי' ונפקא מיכא דלכל התור' כלה
אין שליח לדבר עבירה ודמי' לאי לא כאמר דאש'
לתלת קרא ולא נילף בעלמא ריש שליח ולא נשתב'
בדין

עצמות יוסף

הדין בעלמא כלל אלא דוקא בשחטי חוץ הוא ד
דכשתנה הדין והא דלא דריש הק' דרשא כל דכיון
דאיכא למדרשיה כההו גזכ דרר' בגמ' אמר' דכח
טפי כע"הג למדרש' הכי ולא נקייב לשולחו משום
דהוא כפרא אלימתא דדכריה ודכרי התלמוד
דכרי מי שומע' ולמד שני כתובים הכאים כח'
דפריך בגמ' הני ההוא מאי דרש' לא משני דאתא
למיעט אחר מיעט משום דפריך לה כהיא ה
הנחה דקמנח מעיקרא דשחט חוץ מתחייב הוא
ולא שולחו ועל ההנחה הוה פריך בגמרא מאי
דריש וכו':

עור

קשה מאי פריך למד מלמדים מאי
איכא למימר דמד' מלמד' יאמר לך
דק"ל בכית הלל דדריש על כל דבר פשע לחייב
עי' שולחו והשתא הוה שליחית יד ומעילה וטביחה
שלשה כתובי' הכאים כח' לדרכרי הכל חין מלמד'
ונראה דהכי פריך אידריש בכית שחטי לחייב על
המחשבה מאי איכא למימר:

ולמד

שני כתובים הני ההוא מאי דרש'
וכו':

יש לדקדק

כימא דאיהו דריש הוא
ולא שולחו ואתא לחייב
את המס' ח משום דמעיל' וטביחה לא היה ילפי'
ליה כיון דחין מלמדים ואפשר שאינו מענייני
דקרא דכתיב דם שפך כלו דהוא השליח השופך
הדם שדרי שולחו לא שפך הדמים אלא שנייה
לשפוך: ועוד יש לתרץ תירץ אחר דלכפ' במגז'
תד הוא מיותר היה א' והראשון עיקר'
דח' וכו' חף על גב דלעיל דריש

מכלל

מזיהא כתרס הוא ולא שליח וכו' והתם
קחי ככרת דכתי' וזכרת ומשמע הוא ילא שולחו כל
דכל דלא קאי אלא אדם יחשב לאיש ההוא דהו
מיתה כידי אדם אבל מכרת חין כפרא לפרטרו
ועוד דאפשר דרינ' רבה ווט' אפ' דהו' דיני' אחר'
זולת הכרת:

והרמבם

זל כפ"ב מהלכות רוח פסק
דהמשלח חייב מית לשמים
ולא חילק בין דינא רבה לדינא ווט' ואפשר דק"ל
דהלכה כרכנ' ואפ' לו לאיבעית אומא כל כן וכו'
בדכרי הרכ מוהרי"ק כח' ש בפירוש הר' זכס יק'
דינא רבה ודינא וט' והשתא הוא חייב

דינא

דאמרי רכנ' היינו אפילו כינוי אר'
חס היה בעדים וכדינא רבה בלא עדים ושולחו
פטור מדינא רבה שחטי חוץ דחייב היינו כדינא
רבה לעולם כיון בעדים בין שלא בעדים:

ואידך

הרי לך כחרב בני עמון וכו':
יש לדקדק מאי קאמר השתא ואלדך
דכח מעיקרא ע"כ גרין לבקש הכנה לפסקו הוה

האיש מקדש

כיון דשחטי הוכיח זה מן הפסוק וגרין לתרץ ד
דחפסקו הוא ספור דכריס בעלמא: ונרא'
דלכל התירוצים הוא דבעי ומדך כלומ' מה יעשה
כפסקו ופאות הרגת וכו':
ולשאי דאמרינן לעיל קסבר שחטי שני
כתובים הכאים כאחד מלמדים
וכו': יש לדקדק דא"כ היכי מוכח לה מקרא
דפאות הרגת: ונראה שהכיא הפסק הזה משום
דהוא מכו' כהדיא:

תוספות

מורד במלכו וכו' ולא כהירא
שהרי יואכ לא היה מורד כ'
במלכות כלו' וכיון שכן הו' כבוד המלך שיכבדו ל'
לעבדיו וכמ"ש הר"טבא זל והוא כת' זל דכבירי רש'
הש עיקרו הטע' הוא משום דלא מייני בגמרא לא
זה הפסוק דואדוני יואכ וכו' ולא הכיא דכרי דוד
לאוריה שילך לביתו ומדכרי הרמבם ס"ג מה'
מלכים נראה דפ"כ דכבירי רמ' שכתב זל אפילו גזר
על שאר העם וכו':

תוספות

שלא מני וכו' וז"ל דמעילה
לא מתחייב וכו':
לדקדק דהא לא עשה שליחית הפעל הסות' כיון
שהוא א"ל לאכול: ונראה דהתם אין תכונה על
ענין האכילה אלא עשה סג' ואס' ירעה לאכול
יאכלנו ולכך מתחייב משע' ההנחה ולכך נסתק'
ד' בכו' הושט וכו' אלא דיש לדקדק דמה ספק שייך
בוה כיון דהתם לא שויק' הגפה למה יתחיי' כלל
ביון שכהושתת ידו לכך השמן: או כהתחמו' בגזר'
עולה מיל' גהתה הוה הוה אבא

ולענין

הלכה אכתוב כדרך קנהה הוה
ק"ל בכל התורה בלה חין שליח
לדבר עביר לכד ממעיל' וטביחה ומכר' וכו' וכתב'
יד: והרמבם זל בתכדון שולח יד כהלכו נזילה
פ"ג ודין הטביחה בהלכות גמבה פרוק ב"ט וידין
המעילה בה מעילה פ"ו אלא שבה מעילה כת' לש' פ'
קנת קשה זל ובכל התורה כלם' חין שליח לדבר
עבירה אלא במעילה לדבר שלא יתעורר עמה: א'
איסור אחר: והוא דבר תימא דהו' זל עננו כתם
במקומות שרמותי' חייט שליח לדבר עבירה ז' זאס'
דת' ק בכל התל' בלה שלא כח' הרב' מכו' חין שליח'
לדבר עביר' לא במעיל' שהרי במעיל' לא בא הדכה
כ"כ מפורט לא בחש' חטא וכו': זאס' שלא יתעורר
עמה איסור אחר אפ"ג דכלל האיס' ר"הו' כד מ"ז
כמעילה לא יעשה א"כ היינו ספק והדבר נעם כשגזר'
והוא האיסור עננו ואיני שולח לעשר איסור'

ולשני

דין מורס כהני המעילה
מדברו התורה וזהו שחטי
אמר גובר לשליח אבל ככה זה על הקדש ולא ידע
המשלח ולא השליח חייב המשל' ואף על פי שכל
התורה

תוספות

עכ"ז ככה כתבתי למעלה
 מה שיש לדקדק בקטניות
 זל: ובמה שתירצו זל הויה מני למימר איפוך
 וכו' קרא כיון דע"כ דריכת לאקזקי אדעתך
 איפוך וכו' מאי האי דפריך בגמרא ורב בבית שמאי
 דהא משני לך איפוך: וגראה דכע"ה סמימי
 קיים למלתי והקמה תאמר דרב אתי כב"ט איפוך
 וכו' וק"ל ולדברי רב אחא ז"ל הר"ש ילח נמו אפוך
 כמי דכריב"ט וק"ל:

תוספות

ולא חמי להם אתם עד וכו':
 מיהו אי לא טעין וכו':

נראה לכאורה דברי תוספות דלא סיכוי למה ש
 שכתבו ולא כיוונו כי חס לגלות דינוי ואפי' כדווק
 דרנו להטעי מה שחילקו בין ההוא דקנה דריין
 לכאן שגם היות אחת דישבס שם חלוקה אחרת
 היכא דלא טעין דלא טעין דלא טעין דלא טעין
 בטענין ליהובאמר אדם עשוי שלא להטעי וכו'
 שכן ע"כ נהיה לחלק בין ההוא דהתם להכא:
 והערת נראה שכלו לגלות הדין לנו:

אמר

רבא אמר לטריס נאו וכו' וכן
 חופיכו כי ואמרו דלא אשה ליה דמלוה שילת
 זה לא הוה שלטו מענין דאם לא כן לא היה פורע
 סלוי כיון שפסק המוני עליו כ"ה שור כח"מ קיון
 קב"א בבה"ט ז"ל

התורה כלה לא מג' זה נכסה וזה מתחייב הפא מר
 שהגביו השליח מתחייב המשלח ואף על פי שלא
 נעשה שליחותו שהרי עדין לא אכלו מ"ו חוץ הכוב
 אלא על קנייתו של שליח שקראו בקגכה וכו'
 יאכלנו אחר זה: וכדיני מלכים למדנו מדברי
 התוספות שהמורד כי המלך שאו לו שיבא אל ביתו
 או למקום כ' ולא הלך חייב מיתה וכן כרא מדברי
 הר"ם כג' מה מלכי מודברי רש"י זל למדנו שאין
 לאדם לקרא לטוס אדם מעכדי המלך אדון בכני
 המלך כי חס יעשה כן חייב מיתה ואין כן דעת ה
 התוספות ובר מנס זל והר"טבא הקפ"י לשי' רש"י זל

רף מג הלכה ט

איתמר

רב אמר שליח נעשה עד וכו'
 אלא מעתה וכו' פרטי הרי ראו
 לכאורה כד' דקטיות הרי ראו הויה ראוי
 לקובעה בדרך התם ויקשה ויאמר הרי ראו וכו'
 אלא שהקשה מקדש אשה כפני טריס וכו' משום ד
 דקיימי בענין קדושין: ובמה שפרטי שליח נעש'
 עד כן לקדושין כיון לממון ה' כגרושין אלא נקט
 ממון שה' היותר מחוץ בל תקמן העביד ביד
 גריבותא ונקטי' לכחוף וכ"כ גרושין ונקט קדושין
 משום דקיימי ביה:

אלא

רב אמר שליח נעשה עד וכו'
 חלמי וכו' לא הויה נרוך למוסב
 טעמא לרב דהא לא כעו בגמרא טעמא אלא לר'
 אלא משום הגמרא יהיב טעמא אלו מתא
 לר' טילא דכיון דשלומו של אדם כמות הל' כנוטי'
 משום הונקר לתת טעם לרב וק"ל

בתיבי

חמי לשי' וכו' עכ"ל פליגי
 וכו' יש לדק' גימא דה' השלישי
 אפילו בשנים ונקט ב' דאפילו הכי פליגי כהוואן
 לו דאפילו הכי תק' לרב מה דהא מג' לתרנו
 עד דתירנו כעלו התם דהויה עני' לשנויי איפוך
 ונקט ג' להודיעך בחודכ' ואף על גב דלא הויה
 הלכתא כוותיהו כחא דהתירא עדיף: ונראה
 דא"כ לא הויה ליה לכ"ס למימר א' שליח וסני עדים
 אלא הן הן עדין הן הן ש"ח ו ומדקאמר הכי ש'
 דטעמא דמלתא הויה דוקא משום דהויה טלסה'
 ובגמרא יש לדק' אחאי לא פריך לומא כתפאי רב
 דאמר כב"שור טילא ככה' ואפשר דרב טילא לא
 ק' דאמר לך דאחי ככ' ע"כ לא פליגי לא בשלש'
 אבל בשנים דכרי הכל אין שליח נעשה עד: אלא
 דאכתיק כדכרי התוספות שהקטו תימא וכו' ומאי
 ק' שיח דהא הונקר כעה ג' לתת טעם זה כן הויה
 דלא תקטי' תימא כתפאי וכו' איכא דמלשון מתבי
 דקאמר משמע דלא נחית להכי ועדין כ' ע

והשתא

דתקין רכבן טביע' היסת רש"י
 זל השויה זה לדין חמוני על
 פקסו ופסיכו קמפ' מסכרי השי' זל דישכעו
 המלוה והעדים טבועה דאורייתא ופ"כ הר"ש
 בשו"ת ובאמת לא מאתרי גילוי פה כדתי על זה ולא
 לענין מנאות הטבוע' הבא רש"י זל הויה דהמני
 והמרדכי

עצמות יוסף

האיש מקדש

והמרדכי כתב דים מרכותי אומרי ששבעת היסות
היתה בימי התנאים ואכשר לדעתם דמאי דקאמר
בגמרא והשתא דתקיבו רבנן שבועת היסות לאו על
זמן התקנה אמרו אלא הכונה לומר דהשתא דק"ל

הן תקנה מעתה ישבע מלוה וכו' :
להך תקנה ל' דמאי דקאמר רב נחמן
לעיל האו לשנים וכו' בקדושי
כסף וכדיני ממונות איירי קודם התקנה וגם
בקדושי שטר אפילו אחר התקנה :

והתוספות אוקמוה להיא דירושל'
דמחלק בין כסף לטטר
דאיירי אחר התקנה ותימה דהא בירושלמי ר' יוסי
פליג עליה וקאמר דכיון דהאמינתו תורה לא הוי
כוגע בערות והכיאל הר"ש ז"ל בפסקיו כל לשון ה'
הירושלמי : ועוד דאמר ר' אבהו דאתא עובד קמי'
דרב וקאמר דשליח כעשה עד ולבאור נראה דקאי
אמאי דפליק מיניה ואי משום הא ע"כ אית
לנו לומר שדברי רב לא קיימי אהך דבבבלי אלא
אמאי דמיייתי בירושלמי פלוגת דב"ש וכו' אי שליח
כעשה עד או לא כעשה ופלוגתייהו ע"כ קודם ה'
התקנה איירי דשבועת היסות כרא דבימי רב נחמן
בתקנה כמו שכתבו התוספות כשבועות ולדע דכו'
שכתב המרדכי דגם בימי התנאים היתה שבועת
היסות אפ' דמוקי הך עובדא דקאמר רב דשליח
כעשה עד לענין חששא לכד וכ"כ הר"ן כפי הירוש'
דלהסמיה קאמר רבי יוסי דכיון דהאמינתו תורה
ראוי לחוש והוא אפי' אחר התק' והו' דעת התוס'
כוה וק"ל : ופסק ההלכה אכאך לקמן :

תוספות קסבר המלוה את חבירו וכו'
תמי' דמשמע דאי הוה אמר'
וכו' לא ניחא שפיר דכריה' תמוהים בעיני דקבעו
קושייתם על מאי דקאמר בגמרא לעולם קסבר
ולמה לא הקשו קושייתם על מאי דפריך בגמרא
אי קסבר המלוה וכו' דהא שפיר איכ' מיגו דנאכסו
וכו' ועוד ליטעא דאמר לא ניחא שפיר משמע
דניחא קנת ובגמרא הודעה מוכל וכל' ונראה
דאפ' דכיוונו למאי דכתבתי למעלה אהא דפריך
בגמרא מאי קסבר וכו' בשם הר"טבא דהוה מני
לאוקומי בשלא מקר לו בעדים אלא משום דהוא
דוחק דהו' פרטי וגם לגלות לו האמת שהלכה הוא
שהמלוה את חבירו בעדים אין צריך לפרעו בעד'
קאמר ליה הכי ולכך הקשו התוספות דמשמע דאם
היה הדין דצריך לפרעו בעדים לא ניחא כלומר
דודאי ניחא דהוה מוקמי' בשלא מקר כשטר אלא
דלא ניחא שפיר דלא מוקמי' מלת' בכולל ולכך
הקשו התוס' דאפי' יהיה הדין כך דצריך לפרעו מני
לתרוני שפיר כיון דהו' פקדון איכא מיגו דהחזרת'
והכונה לו דכיון שיהיה הדין דצריך לפרעו בעד'

או אין צריך מני לתרוני הכא שפיר וזה כיוונו
התוס' בהקשותם עד זו : וכמ"ס דאיכא מיגו
דהחזרת' בלאו הך מיגו איכ' מיגו דנאכסו דעדיף
טפי דמיגו דהחזרת' הו' מיגו דמיגו דכ"ל דמהימן
לו החזרתים ויהיה כאלו כמיגו דנאכסו : והתוס'
כיוונו לו מיגו דהחזרתים משום דבגמרא עכיד הך
מיגו נופיה :

תוספות והשתא וכו' יש מוקשים וכו'
הך יש מקשי' קאי אמאי דקא'
בגמרא לעיל מיגו דיכוני' למי' אהדריני וכו' והתוס'
ראוי' הו' להקשות קושי' זו למע' אלא דהס' קיימו
בסוף דברי הדיבור שק דם ליה כמו שאפ' כבמוך
וכתבו כראשונה שיעדו לפ' ואח"כ חזרו להקשו'
מה שהקשו המקשי' לע"ל וק"ל :

ולענין הלכה עם שהרמ"ם וכו' הג' לא
חלקו בין כסף לטטר כענין
עדות העדים ראוי לנו להחזיר כדעת הר"ן ולומר
דבקדושי כסף עם שכאמת כוגעים בעדות כיון ש
שהאמינתם התורה הקדושי'ן תופס'ם אס' או
שקידושה וחיישינן לקדושי' אחר ג"כ ואם האשה
אינה מכחישת עיני' במרדכי :

ובענין דינו ממונות אס' שלח המעות
למלוה בלי רשות המלוה וכפר
המלוה ואמר שלא הגיעו לידי' אין השלוח' באמנ'
כמנו דאי כעי' אמרי אהדריכו ללוה כיון דכעי'
לאשתמועי' : ויש כוה שאלה דאכתי יפטור הלוה
את העדים משבועה ושוב לא יהיו כוגעים כעדותן
וכבר הוקשה לו להר"טבא ז"ל כוה ותיירצ' תירוני'
והר"ן ז"ל תירצ' ז"ל דלא אמרינן הכי אלא כשאין
להם הנאה כדבר אכל' הכא כיון דאיהו פטר לפו'
חיישינן דמשום הנאה זו שמקבלי' ממנו הם חעידו'
לו ולפיכך נראה שאם פטרן כשבועה מתחילה מ'
מהימני עכ"ל וקרוכ ליה הוא מ"ס הר"טבא כש"ר
אשר בר משלם ז"ל ועוד תירצ' תירוצ' ע"ש ולפי'
התירוצ' הראשון כתב הר"ן ז"ל על מ"ס הר"ף ירוש'
חד בר נש אפקי' גרבוו בני חבריה וכפר כוה ש'
שעשם שכתבו הר"ף הוא דכפף מניה שאם פטרנו
משבועה תחילה ע"כ :

והנה הרב בעל הערוס בח"מ סי' קכ"א
כתב ז"ל לפיכך אם אין השליח
צריך ליטבע כגון שהמשלח עמד עם השליח ועמד
מרחוק וראה שעשה שליח שליחותו אין השליח
צריך ליטבע לפיכך חשוב כע"א ומוקי' למלוה ל'
ליטבע שבועה דאורייתא ואם הן שנים הן עדים
ופטר הלוה והרב מוהר"ר קארן ז"ל הוה תמה עליו
ז"ל דכשלא כשהוא שליח ח' דין הוא שיהיה הלוה
נאמן לו שראה שליח שעש' שליחותו לחייב למלוה
שבועה דאורייתא כיון שאינו מתייבז ממון אכל'
כמה

כשה
שלח
דמלו
לוכל
אותן
השכו
לא גר
לפירח
הר"ן ג'
חיישי
מתחי
חיישי
כתבו
סיאמ
שאני

ולענין

האחרונים הלא המה הרב מוהר"ל כן חביב זלטה
 בתשובותיו כי כו' וז"ל והרב מוהר"ן ל"ב זלטה ח"ב
 קימן ד' ויש ספק אם הגט יהיה נכתב נכת הבת או
 נוכח האב כשמתגרשת ע"י האב שהר"ן ז"ל כפ"ק
 כתב להחמי' והר"ש כ"א ז"ל גבי ההיא דביבד כשטר
 בתך וכו' כתב ז"ל דאינו נריך שיהיה נוכח האב
 ויורי הר"ם ז"ל שהה האריך בדיון זה והרב מהר"ר
 איסר"ל קימן מ"ו כתב להקל גם מוהר"ר מאיר די
 פדואה קימן ח' ויש ברזוני לחבר קינט' בזה ולא
 כתבתי בזה כי א"ש הערה למעיין לנ"ד: וה'

בעל הטורים בא"ה קימן ק"ח הביא דעת הר"ף
 שהוא כמו שהיה אומ' דש"י בתחילת דבריו דדוקא
 אביה מקבל את גיטת' ולא היא וכן הוא דעת
 הר"מכס וכתב סס הרב מוהר"ק ז"ל ולענין הלכה
 בין שהר"ף והר"מכס מהכונים לדעת אחר וכמה
 רבואתא הכי ס"ל קט"ו כוותיהו וימיהו כל היבא
 דאפשר ראוי לחוש לדברי החולקים עליהם ע"כ:
 ולשונו ז"ל בעל' מומי בהך דקאמר כל היבא דא"ש
 וכו' דהא יותר חומרא הוא לומר דדוקא אביה ולא
 היא וכפי הנראה שחלכו העניינים זה בזה וז"ל ע

ב והרי מאמר וכו' יש לר' קרק דהכרייתא
 מינא ובה היכי הוה מתייבבה
 דנרא' דקטי' מינה ובה דבמאמר קאמר בין מרעת
 ענמה בין מדעת אביה מה שאין כן בקדושין ומ"ש
 קדושין ממאמ': ונראה דמתניתין מינה ובה
 לא קטי' דמז' לתרן דאיירי במאמר בע"כור' היא
 אכל רבי יוסי דתלי טעמא דמפקעת ענמה מרשות
 אביה קטיא וכו': ואי קטיא לך דא"ש כן מאי פריך
 לקמן הרי מאמר דהו' מדעתה וכו' דהא כבר מ'
 מעיקרא הוה אסיק אדעת' דאיתא בר'
 ונראה דתלמודא הוא דקאמר לה השתא לגלות ה'
 הדבר אשר היה חומר מעיקרא:

ועוד נראה לתרן דלכרייתא מינה ובה
 הוה ניח' ליה דשאי מאמר דזוקקה
 ועומדת ואי קטיא דא"ש מאי פריך לרבי יוסי בר
 חיכא ה"כ משני לך וכדקאמר במשקא השתא ד'
 דאית' להכי שאני מאמר' ונראה עם קוש'ו
 אחריתי דאיכא למידק אמאי קה דר ביה וקאמר
 אלא כי איתמ' הכי איתמר ולשני ליה דמאי דקאמ'
 קידושין דמפקעת וכו' היינו קדושין דלאו בע"כ ל'
 לאפוקי מאמ' דהו' קידושין דבע' ברה"ה:
 איברא דמז' לתרן דא"כ לא הוה ליה למתלי מלת'
 במפקעת ענמה' אכל נראה לתרן דפריך ליה
 מדתלי טעמא דמפקעת ענמה משמע דכל מלתא
 תליא במאי דמפקע' ענמה ולא יותר ולענין מאמ'
 לא הוה ק' אמאי קאמר מה שאין כן בקדושין דהוה
 מני משני שאני מאמר דזוקקה ועומדת אכל לרבי
 יוסי בר' חיכא ק' דלא הוה למתלי מלת' במפקעת

בשם שנים היאך כסמוך על הלוא לו שראה שעשו
 שליחותם ומשיבין להו עד' על פיו לאפקועי ממונא
 דמלוה וכו' והתירוץ כ"ל מבואר דכיון דא"ש
 לו ללוה לפוטרו משכוב' משום הכי כיון שהוא ראה
 אותן מתחילה כבר יש בידו לפוטרו לעדים מן ה'
 השכוב' מתחילה ואז יהיו העדים כאמנים וכיון שכן
 לא גרע הכא שהמשלח הלך עם העדים והלך
 למרחוק דאז אינם חייבים לו שכובה וע"כ לדעת
 הר"ן ג"כ נ"ל דא"ש פטרן מתחילה הס כאמנים ולא
 חיישינן בשני עדים לקנוניא לו שלכך פטרן מ'
 מתחילה משום דעשו ביניהם קנוניא דלהאי לא
 חיישינן כיון שהם ב' עדים: איברא דהתוספות
 כתבו דהכא זככטרין בה ממון בטוחו זה על זה
 שיאמרו דבר' וכו' חלמא לשנים חיישינן לקנוני'
 שאני הכא דלהך מלתא דכערו מעיקר' לוי' למיחש

הלכה פיסקא

האיש מקדש וכו' תנן התם וכו' לליטב'
 דפרש"י דה' קטנה וכו' וכו' ז"ל
 דטעמא דמלתא הו' דאף על גב דאין לה ירמ'
 כיון דמתגרס' בע"כ ג' תקבל היא עצמ' את גיטה
 ולהך ליטבא מאי דפלגי ריש לקיש ורבי יוחנן כ'
 במחלוקת וכו' לא קאי אמאי דכפיק ממילא דה'
 קטנה אלא דוקא כנערה פלוגי דבקטנה לדה' אין
 לה ז' לקבל קדושיה' א"ש לא מדעת אביה והתם
 בלא דעת אביה איירי וכמו שהוכיח הר"ש כ'
 בתשובה הביאו הרב הגדול מוהר"ק ז"ל בה'
 קימן קמ"א דאי איירי מדעת אביה כקדושין נמי
 לדעת הכל היתה ראויה להיות מקבלת קדושיה'
 וכו' ע"ש והביא תשובה זו מהר"ן חביב ז"ל
 קימן ר"ח ואיכא למידק לפירוט הר"ם שכתבו
 התוספות כד' וכל שאינה יכולה לשמור וכו'
 בקטנ' שאינה יכולה לשמור את גיטה מתגרשת ע'
 אביה משמע שאי יודעת לשמור מתגרשת ע' עצמ'
 וכיון שכן תקטי' ליה היא דאמרין בספרק התקב'
 ג' מרות בקטנ' וכנננן בקטנה אגון וכו' נרור'
 וזרקו זוכה לעצמו וכו' וכנננן בקטנה מתקדשת
 למיחאן הגיע לעוב' פיעוט' וכו' וכנננן בקטנ' מתגרש'
 בקדושי' אביה וכו' ולדברי הר"ם למה נריך סיגוע
 לשנת פיעוטות דכיודעת לשמור לכד' כגון אגון
 וכו' מתגרשת ע' ענמה נמי ודוחק לומר דבהך
 שיערה דאגון וכו' וכו' אביה יודעת לשמור את
 גיטה' שוב ראיתי ג' אחרת דגרסי אגון וכו' וכו'
 וכו' מתגרשת בקדושי' אביה וא"ש שהר"ם ג"כ גריס
 הכי והוא ג' הר"ף ז"ל בהלכות:

ולענין הלכה אי מתגרשת ע' ענמה או
 לא בא' הענין בארובה כקפרי

כיוונ
 ח מיג
 עדיף
 מהימן
 התוס
 יד הך
 ים וכו'
 ידקו'
 התוס'
 וימיו
 כסמוך
 הקשו'
 ה' לא
 בענין
 ולומר
 כיון ש
 א"ש א'
 האשה
 המעות
 ה' וכפר
 באמ'ו
 ד' רבי
 ר הלוא
 בעדותן
 זירוניס
 ח כשאין
 טר להו'
 ז' אעיד'
 י' ה' מ'
 כס' ר'
 ולפי
 ז' ירוש'
 י' ה' ש'
 ט' פטרו'
 י' קב'
 ה' הלכות
 ח ועמד
 ה' הלכות
 ל' מלוה ל'
 ה' עדים
 ז' עליו
 ה' הלוא
 ל' מלוה
 ז' אכל

עצמות יוסף

לחודיה אלא נריך שיהא ענין שיהיה מפקעת ע"ד
טלח תהיה וקוקה ועומדת דהא לא הגי בלאו הכי
דהרי מאמר דכין היא וכין אכיה מקבלין קדושה
ולכך פריך לרבי יוסי בר חנינא אבל לקמן דקאמר
לרבי יוסי עדיף מאמר מגרושין דבגרושין אכיה
ולא היא ואפילו הכי במאמר קאמר רבין היא וכין
אכיה נמצא לפי דמאמר און בו שום שייכות עם
קדושין כלל ולא אפי' בגרושין דהא עדיף טפי מ
מגרושין וזש השתא דאתית להכי לא קשי כלל לרבי
יוסי בר חנינא דאיכא למימר דשאני מאמר וכו' :
מה תאמר היה ליה לרבי יוסי בר חנינא לפרש ולא
למתלי טעמא במפקעת עזמה וכו' אין נריך לפרש
דכין דקאמר קדושין דמפקעת וכו' טוב אין מאמר
בכלל דהא מאמר היא חלוק נפרדת אפילו מגרושין
כבר לוי :

דף מר טאי

שנא מאמר פרש' כיון
דבגרושין פליגי וכו'
כנראה דעיקר הקושיא למאמר דמפני מה נסתנה
מגרושין אבל הכל מדברי התוס' הוא שעיני השאלה
היא מפני מה נסתנה גרושין ממאמר דאני משום
דמאמר הוי כע"כ גרושין כמי הכי הו' ולהכי כע"כ
מ"ט מאמר כ"י דמ"ט אי מהך טעמא דכע"כ גרושין
כמי וכו' וטעמא שפי' בן הוא דהשאלה למאמר אינה
כלל דטעמא הוי משום דהוי כע"כ כמו שאמר מ
מעיקרא וכו' אין השאלה נופלת אלא על גרושין
לכד :

דף

מסתברא וכו' אלא ק' אלא לא
פריך לר"ל מהיפא קושיא כפני עזמה
דמלשון אומ' אלא ק' לר"ל כבר שהיא קושיא נמשהת
ממאי דקאמר וכפי הנראה דה"ל מסתברא חידש
לוי סיפא דברייתא ולהכי פריך אלא ק' לר"ל וכו'
וכפי מה שכתבתי נראה דכבר אסיק אדעתיה כלה
ברייתא וכו' לפי דמאי דקאמר אלא ק' ה"ל אלא
השתא מי נאמר דתשאר הקושיא לר"ל ומעיקרא
רנה לתרץ אליבא דרבי יוחנן ואחר כך פריך לר"ל
וכו' :

ג תנן

האיש מקדש את בתו וכו' כה
ובשלוחה לא ק' מימא דה"ה כה
ובשלוחה לא דנקט האיש מקד' את בתו לשמועין
הא דאמרינן לעיל דאקור לאדם שיקדש את בתו
קטנה עד שתגדיל להכי נקט דהאיש מקדש את
בתו כשהיא נער' לשמועין דקטנה לא אי' היה
נקט מתניתין הדין שהנער מתקדש כה ובשלוחה
לא הוה שמועין הך דינא אלא היינו או רבין ד
דוכאי כבתו הקטנ' לקדשה למוי שירנה ה"ה דוכאי
למוסרה לבעל אפילו קטנה ביותר : וכו' לתרץ
עם קושיא אחרת נתעורר כה הרשעבא זל במאמר
דקריין כה ובשלוחה לא דאימא הכי בשלוחה אין

האיש מקדש

בשלוחה לא אבל כה מקדשה ותירץ דאם כן ליתני
בשלוחה בלאוד והוה דייקי בשלוחה אין בשלוחה לא
מדקתני בו ובשלוחה שמעין דממעטי' כה ובשלוחה
וקתני בו משום דיוקא דלא כה וכו' וכת דבן איבע'
משום דמניה בו יותר מבשלוחה נראה לתרץ דהא
מרישא שמעין דמניה בו יותר מבשלוחה בשאין
איסור בדבר ברישא דהאיש מקדש בו וכו' :
ומחלוקת האשה מתקדשת כה ובשלוחה לאיכא
דאמרי :

ובהכי

כוח לי הך קושיא דאי כל כוונת
התנא הוא לשמועין דיוקא
כשהיא נערה הוא דמקדשה א"כ הוה ליה למתני
האיש מקדש את בתו בשלוחה ולא יותר מדנקט בו
ע"כ לדיוק אתא וק"ל :

פרט

חייב על כל אחד ואחד פרטי' שכועה
שאין לך כיהי לא לך לא לך לך דוק'
פלא וא' וכו' :

הנראה

לי בדברי רש"י דקאי אדברי
ד"מ דפרטי' הדי' היינו לא לך
פלא וא' ורבי יהודה פליגי עליה וכו' דאיפכא הוי
דכוח' הוי פרטא טפי והשתא יוסכים שפיר במאמר
דכירש כמפכת שכועות פ' שכועת הפקדון : אבל
התוספות נראה שהביאו בדבריו שכל מה שפי' הוא
זל הוי אליבא דר' יהודה וכפי זה נמצאו דברי רש"י
זל הותרות למאי דכתב בשכוע' והוא באמת דוחק
גדול : והיה נראה לתרץ לפי דרכם זל שרש"י
כתב כן אליבא דר' יהודה כדי להקדים קושיא זו
עמ"ש כנמרא אליבא דר' יהודה כמס' ובחיים דף ל'
או דילמא כוונת וכוונת תנן דלר' יהודה פרטא הוי
וכ"ש כוונת כוונת וכו' אלמא טפי הוי כללל כללל וכו'
לר' יהודה אבל למ"ש ר"ת ק' הויא דובחים :

עוד

ק' לפר"ת שכתב דאדרכא וכו' דאין
כת דאדרכא משמוע וכו' כיון דר"ת
קאמר אפכא וכו' דר"ת גרוס בובחים כוונת כוונת
לר' יהודה פרטא הוי וכ"ש כוונת וכוונת ולכך כתב
דאדרכא וכו' כעבור ד' יהודה דקאמר ה"ה אף
ק' דובחים נראה דר"ת גרוס אפכא ממאי דקאמר
הכא והס' שני דברי' סותרים וכפי הנראה מדברי
הר"טכא שמפ' על דבריו יהודה כמו שהביאו ה'
התוספות כאן בדברי רש"י ז"ע :

הלכה יא

נערה מהוויכו לרבנן כעני
דהלכתא כוותיהו וה"ה דהוה מני למכע' לר"ל א'
אליבא דרבנן כענין קדושין דאיהו אמ' כמחלוקת
לגרושין כך מחלוקת לקדושין :

איתביה

קטנה שאמרה וכו' הא נער'
הוינע' אין לדקדק דיקט'
קטנה לשמועין דאפילו קטנה מורשת כוונ'
עיניע' :

עיניע'
אינוגט
דכטיגי
מדעת
עיניע' ל
לאוקומ'
ולעני'
הנערה
וקטנה
שליחות
הלכ'
כתבו ד'
קטנה ו'
זריכא
ונרא דכ'
משום ש'
אמרינן
אמר
וכו' אלא
לידע מ'
כאמת ל'
עקיבא
גדול כד'
איכנ'
קאמר ל'
קאמר ל'
הונרך ל'
דפליגי ה'
אמר עול'
מ"מ לשון
ובלן
בעבאו
תוספ'
קאמרי ל'
עוד
בשידך וכו'
חדא וכו'

שיגיע הגט לידה ואשמועין דים לה יד דהא מלטון
אינו בגט עד שיגיע משמע דדבר פשוט הוא אכלו ד
דכשיגיע לידו הוי גט : ולא מני למימר דאיירי
מדעת אביה דהא כן קטנה כמי אמאי אינו גט עד
שיגיע לידה דהא ה"ל כשלוחו של אביה : ולא מני
לאוקומי ככשואה דהא קתני קיפא אס אמר אביה
גא וכו' מכלל דלאו ככשואה איירי :

ולענין

הלכה כל הפוסקים שוים בזה
שאביה יכולה לעשות שליח ואפי'
הנערה וכ"ש הקטנה כדי לקבל את גיטה :
וקטנה שעשתה שליח מדעת אביה אף על גב דאין
שליחות לקטן ה"ל כאילו האב עשאו ויכול ליעשות
שליח :

הלכה יב איתמר

קטן שנתקדשה
וכו' התוספות
כתבו דה"ה נערה והורכו לתת טעם למה נקט
קטנה ותימה דנימא דנקט קטנה לומר דאפי' קטנה
זריכה גט דק"ד דאין לה יד כלל ולא תנטרך גט :
ונראה דכיון דכל עיקר טעמא לא הוי משום ידה לא
משום שמא נתרצה האב בקדושיה כיון דכנערה
אמרינן הך טעמא אין לחלק בין נערה לקטנה :

אמר

ליה הא אמר מר עוקבא וכו' פי'
מעיקרא אמרו ליה הא מר עוקב'
וכו' אלא שחששו אולי יודה לקרנא ורזו קודם לכן
לידע מה בדעתו של רב כדי שאם יודה להם יוכלו
כאמת לחלוק על דברי קרנא ותוספי ר"ד גורקי ר'
עקיבא דקא קרי לרב רבי עקיבא לפי שהיה חכם
גדול כדורו כר' עולבך אמר שדרוה קמיה דרב :

איכא

דאמרי אביילו מיאון וכו' פרט'
מלתא באפי כפס' וכו' וסתמא
קאמר לה : יש לדקדק כיון דרש"י קאמר דסתמ'
קאמר לה כדי לחלק בין לשון ראשון לשני אמאי
הוצרך לומר כמלתא באפי כפס' ולא לימא אלא ד
דפליגי הני לגבי מהדרוי ואפטר דמליט' דקאמר
אמר עולא ולא אמר עולא אמר הוא דכתב כן אבל
מ"מ לשון איכא דאמרי משמע ליה שכל לחל בענין
הדין :

ובלן

אם מתו וכו' פרט' או נתגרשו קודם
מיאון מה שפרט' קודם מיאון הוא
בעבור שרצה לפרש כל החלוקות בקטנה :
תוספות אלא בקדשה כפס' וכו' ואת'
לשמואל מי ביחא ק' דהיכי
קאמרי לשמואל מי ביחא ומי אמר להם דלא פריך
ג"כ לשמואל :

עוד

ק' דקאמרי התוספות דלשמואל לא
קש' דאיכא למימר דלעיל איירי
בשידך וכו' והם אמרו לאיכא דאמרי דמר אמר
סדא וכו' אלמא שיוט' ועולא לא פליגי אהדדי כלל

ונראה דמליט' דגמרא משמע דלא פריך כי אס'
לעולא מדקאמר וקתני דבעיא מיאון דהא שמואל
כמי קאמי' זריכה גט ומיאון ואי הוה פריך לשמואל
ה"ל למימר וקתני דלא בעיא גט אלא ע"כ לשמואל
לא קשיא כהאי נד דמאי דקאמי' שמואל דבעיא גט
ומיאון היינו בדשדיך דכהא איירי אבל בדלא סד'
לא איירי ועולא הוא דקאמר אפילו מיאון אינה ז'
נריב' ופריך לעולא כד זה ומילא נשמע דהקוס'
גם כן לשמואל הוא כזה הגז' אבל מ"מ התוספות
לקמן כד"ה אלא לאו דקדשה איהי כפס' וכו' :
נראה כהדיא דשמואל ה"ל דהיכא דלא שדיך נריב'
מיאון והוא הפך מה שכתבו כאן : לכך נראה דמ"מ
התוספות מר אמר חדא וכו' הכונה היא דבמאי
דאיירי ה"ל לא בא האחר לחלוק עמו והא איירי
כשדיך והאחר בלא שדיך ואי כרכת לשמואל מני
אמ' לך בדלא שדיך דלא בעולא אבל אי לא אקשת
מידי לעולא משום דוכתא אמינא לך דשמואל כמי
שפירמני סבר כוותיה בדלא שדיך ואפילו מיאון
אינה זריכה :

דף מה איתמר

מת וכלו וכו'
דע כי כגט
יבמין כתו' נוסח אחר וכמו שתר' מדברי הר"ט
זכין שכן ראוי היה לתת כ' גיטין גט כריתות שמא
לא נתרצה בראשון כי אם בשני וגט יבמין חולי כ'
כתרצה בראשון ובשני : ונראה דכיבם שעשה
מאמר גט מעליא מהני וטעם שכותבים גט יבמין
הוא כדי שיהא מוכח מתוכו שהיא חלוזה ולא יכאז
לטעות ויאמרו אין קדושין תופכים כאחותה ודוק'
בעלמא איכא למיחש להכי וכמ"מ הר"ט כ"ה ז"ל ע"ש
אבל הפא ליבא למיחש לשמא יאמרו כלל כיון ד
דאיכא מיאון כהד"ג גט מעליא סגי לה וק"ל :

א הלכה יג

הנהו כי תרי וכו'
דקשתו חמרא' תותי
זיפי וכו' ודילמא ארצוי ארצי וכו' פרט' והא אין
האב נעשה שליח וכו' וזכין לאדם שלא כפניו וכו'
והקשו בתוספי ר"ד על דבריו שאין זה זכות שהרי
אוקרו בקרובותיה ע"כ : לכך פ"י דקאי אלא דילת'
ארצוי ארצי האב קמיה ככו והודיעו שרונה ליתת'
לו אותה לאש' ושתק הכן כששמע וכו' ע"כ וקושיית'
על רש"י ז"ל : נראה דאינה דהא כיון שגילה הכן
דעתו שהוא חפץ בה אין לך זכות גדול מזה :
ומיהו פ"י תוספי ר"ד גם כן כתבו הר"ש כטס הר"ס
זכתב עליו ז"ל דלא משמע הכי וכיון דדילמא שליח
שוני' אכן קאי אס איתא דדילמא ארצוי ארצוי ק'
קמיה אלא קאי ה"ל לפרוטי ע"כ : ונראה לי
דלענין דיכ' לא פליגי הר"ש ז"ל אהך פירוש דרדאי
אם תאב ידענו דארצי קמיה ושתק ככו דהוי שליח
אלא כ כ

עצמות יוסף

אלא שכתב הר"ש ז"ל בזה דאין כ"י השמועה נראה
כן אבל לענין הדיון לא פליגי וכן נראה מדברי הטור
ב"ה שכתב פ"י רש"י וכתב גם כן דברי הר"מ ועם
סתמה הרב מוהרי"ק עליו נראה דדברי הטור נכונים
ובתשובה הארכתיו עוד בזה ומן הפוגים משמע דלא
חיישינן דילמא נתרצה וכו' - אבל אי ודאי ידענו
באמת דארנויי ארנויי הבן קמי' אפינו ודאי דנעשה
שלים לו אלא שהצריך הר"ש שם תנאי אחר שאם
לו לשדכה שכן כתב ז"ל : ועוד היה נראה לדקדק
משמועה זו שאם גילה כדעתו לשדכן וכו' ואמר
לשדכה לו והלך השדכן וכו' ועם שהר"ש לא אמר
גבי הבן קמיה אכיו מ"מ כבר היינו ז"ל ברבריו כאן
ולא מהתברר לחלק בין אכיו לאיניש דעלמא - וגם
הטור כתב ואמר לו לשדכה אחרונייהו וכן נה' לענין
ההלכה :

בפירוש

אמר מר וכו' פרש"י בפירושו
שמעתי ממוזר דלא סבר ליה
לרוב ושמואל דאין חוסשין וכו' וכ"ש לשמא עשאו
הבן שליח וכו' ע"כ והנה מ"מ וכ"ש לשמא עשאו שליח
יש בו מן הדקדוק דלא ה"ל אלא וכ"ש דלא חיישי
שלא ארנויי ארנויי קמי' דלענין עשאו שליח פשיטא
דלא חיישי' דהא לא חזיק איניש וכו' ואולי הוא
דארנויי הוא הכנה לעשותו שליח ואלת היא ג"כ
כונתו של רש"י ז"ל :

ולענין

הלכה הדברים כאן באורך כ
בפפרי הכוסקים וכבר קדם לי
זכרונם בפירושי לא"ה וכדי שלא יחסר מפירושי זה
דבר ממה שנגע לענין הדיון בדיון הקדוש ראוני
ללקט הכלל ממה שכבר כתבתי ולכתוב העת כל
א' וא' ע"ה ינא כמנהג נדקת הדיון בס"ד :

הראשון

סהל בזה הוא הר"ף ז"ל
שכתב ז"ל ומדאשכחן לרבינא
וכו' שמע"י מינא דלית הלכתא כרב ושמואל ואיכא
מאן דחש וכו' ודעת הר"ף ז"ל באמת הוא דעת
תמוה דב"ל דאפי' נתרצה בפ"י לא מהני וכו' שיש
ל"ע ע"כ לשבח דקאמר אכיו בסוף ההיא סוגיא
גבי הא דמייית' סיעתא מכרייתא דמהר ימהרנס
לו שזריכה היינו קדושין אחרים ודחי אכיו זריב'
קדוש' לדעת אביה ואם איתא אמאי קאמר זריב'
קדוש' וכו' נראה זריב' שיתרגה האב ובהכי כגי'
אלא ודאי דבריונו לכד לא כגי' אלא דיש לומר
דאכיו חדא מנייהו נקט וה"ה דמזני למימר שנתרג'
וכ"כ חוספי ר"ד ואפשר שזהו ג"כ טעמו של הר"ף
שכתב ז"ל ואפי' תימא כדרכ ושמואל שייכא וכו' :

ובתשובות

ה"ה מוהר"ש ז"ל זלזהה ח"א
ס"ו הק' על דברי
הר"ף ז"ל קוסיית הא' כמ"ס דהך עובדא לא שייכא

האיש מקדש

וכו' דמאיוה טעם היה מקום לחיט כהאז עובדא
לרילמא שדר אוהו בחסתי לקדשה אי לאו מטעמי
דאכיו ורבא לא משום דגילה דעתו כמאי דקאמר
מעיקרא לקריב' וא"כ כל שמדך נמי אין לך גילוג
דעת גדול מזה וכימא דחיישי' שמא נתרצה וכו' -
ונראה ל"י לתרץ דבשרך ליכא הוכחא
כלל דשמא לא יכא לידי גמר
אבל כהאי דקאמר לקריבאז היה הוכחא כדבר
שהיה רוצה לקדשה לו :

עוד

כתב ז"ל ותקשיא לי כמ"ס ואיכא
מאן דחש וכו' לא ימצא א"כ ל"י למאן
דחש לפרת רב ושמואל דהלכה ככתרתי או לא
אי ס"ל דהלכה ככתרתי מ"כ מאי נכקא לן בהך
שקלא וטרייא דאכיו ורבא שייכי איכא דרב ושמואל
בין דרבינא והוא כתרא מארי' דתלמוד' ס"ל דלא
כוותיהו וכו' ונראה לי דאין ממה שיקס' שהרי
הר"ף ז"ל עצמו כתב עליהם ז"ל ואי אפי' תימ' כדרכ
ושמואל שייכא הא רבינא דהוא כתרא לא
ס"ל וכו' וכיון שכן למה לנו לבקש טעם לאיכא
מאן דחש וכו' :

גם

יש לחלק דסתמוא דתלמודא הכיאה הך
מלתא אחר דברי רבינא כבר דהעיקר
כדכתי' אכיו רחיש למלת' דרב ושמואל :

ואחר

סקלקתי מה שיש להתרעם על
דברי הר"ף ז"ל :

ראיתי

לייבך דברי הר"ף ז"ל כזה שכתב
בתחלת הסוגיא גבי הא
דאמר קשה שנתגבסה וכו' ז"ל ודאמר' שמא
נתרצה וכו' לאו נתרצה מעיקרא קאמר' דאמר לה
זאיוקבלי קדושין וכו' והג"ה מוכח מאי דאמרין
לקמן וכו' ופירושו דהאי נתרצה דקאמר היינו
דחיישי' שמא אמר זאיוקבלי וכו' א"כ כשאמר אפי'
למד' חוסשין וכו' שמא נתרצה הבן לא אמרינן הוי
דכוותה וא"כ היכי אמר' אפי' ודילמא שליח שוי'
כמו שכתב אמר מעיקר' שמא נתרצה' הבן לא אמר'
אלא ודאי לא חיישי' לאמר לה זאי וק' לי :

וקשה

שהב"ב ז"ל עצמו כתב לקמן גרס'
תו בגמרא קעבסה וכו' והוא מפ'
כך מה לא סבורא ליה להא' רבא ושמואל דאמר'
שאלה נתרצה האב מקדשת' שהוא כמי שאמר זאי
וקבלי וכו' וכיון דהבי' הוי הדרא קיישא לדוכתא
מאי האי דפריך והלמא שליח שוי' :

גם

לקמן שהקשו על הר"ף וכתבו ז"ל עוד
הקשו עליו בין דמאי' דמסקינן דלא
סבר להא דרב ושמואל וכו' היינו מ"ס וכו' ואי הכי
אמאי לא נחוש דילמא ארנויי וכו' והא כתב דלהך
טעמא לא שייכא :

עור

קשה על דבריו במה למעלה הכרת
 דכנוח מעיקרא לא מהני מן היחוס
 ובתב דהא דנתקדש וכשאת ואכיה כאן ק' ל' כקב
 הובא דאמר לקמן אוכלת בתרומה ובהא איב' מה
 דלא ק' ל' כרכ ושמואל וכו' כנראה דרב הובא הוא
 מושבס ל' ד' ובהא איבא פלוגתא וזה אינו שהרי
 הוא ענינו הכיח המהולקת לקמן ובתב בהא פ'
 פלוגתא ובתב ז' אכל מדברי הרמב"ם פ' מה
 תרומות נראה דק' ל' כשולא וכו' דפליג על מלמיה
 דרב הובא וכן הר"ף ז' ע"כ ק' ל' דלא כרב הובא
 כיון דסביר ליה דריונו אח"כ לא מהני כמנא שאין
 הכרח כלל למה שכתב:

ובמה

שהכרית עור הר"ן ז' ובתב ז'
 דנוח מעיקרו לא מהני והבי
 מוכח לקמן מדאמרין וכמנא זרה למפרע וכו' :
 יש לתק דהתם אמרין הכי משום חומרא ומ' לו
 הכא כן לקולא :

שוב

כיוצא דברי הר"ש ז'
 ראיתי להר"ש ז' בשמותיו חלק
 בזה ובכיר' ליה דנוח ולכפוף אתק
 אוכתרנה מהני שהכיה סבת מ' שחאום דכנוח מ'
 מעיקרו אין חוששין לה וכת' על זה ז' ודדיק קשיא
 לגדאס איתא היכי קתמי קתומי וחסרו עקרו של
 דבר דהיינו שמע האב ושתק היה להו לכרוטי
 נתקדש שלא לדע' אכיה ושמע האב ושתק ולסוף
 נוח חוששין שמה נתרנ' האב ובהא הוא מעשה דהוא
 דאמ' לקריבא חיינן הקתם נוח מעיקרו היה מדאמ'
 אבי שארית ישראל לא יעשו עולה דאס בששתק
 גדלים להבר שנתרנה או שהסכים על ידו אלא
 משמע דאפילו כנוח מעיקרו אמרו חוששין ושעמו
 דמלתא משום דכל מאן דמקדש את הקטנה שלא
 לדעת יודע שאין קדושה קדושתן אלא אכנתרנה
 האב בקדושה ועל דעת שיתפייס האב הוא י'
 מקדש וה' פ' כותבי על מנת שירנה אביך
 ובמתני בפירוש כך אף על פי שנוח ולכפוף נתרנ'
 מקודשת שהרי נתפייס דהא לא שירנה כשיעשה
 ראשונה קאמר אלא שירנה בקדושתן ומתפייס ל'
 לבקוף ונאמ' אין ק' אמ' ואף על פי שנת האב חוששין
 שמה בתרנה שעה אחת קמוך למתלו והכי איתא
 בתוספתא במכילתין פ' ג' על מנת שירנה פלוני
 אף על פי שאמר איני רונה מקודשת שמה בתרנה
 לאחר שעה וכו' על מנת שירנה אבא אף על פי ש'
 שאמר האב איני רונה מקודשת שמה יתרנה האב
 לשעה אחת :
 והא דאמר רב לקמן בין היא
 ובין אכיה יכולין לעכס הכונה לומר דלא הו'
 קדושי ודאי אכל קדושי ספק הו' וכן פ' כרעה
 בתוספתא והיה דרב אסי דאמר שמה יבא האב
 שמתא וכמנא זרה למפרע אף על פי שאין כאן

איסור' אלא מדרבס מכל מקום אין מאכילין אות'
 על הקפ' שמה יתרנ' האב לאחר מחאתו דלחומרו
 אמרו שמה יתרנה לקולין לא אמרו שתאכל באיסור'
 דרכן שמה יתרנה וזה אין צריך לפנים :
 ודאמר' בירוש' נתקדשה שלא לדעת וכו' וכו' אכיה
 ועקר קדושה התם משום דנתקדשה וכשאת שלא
 לדעת ודאי מקפד קפיד וחוקה שלא יתרנ' לעולם
 הואיל ונעשה בה מעשה יתונה כתיב האב ולקמן
 פ' שמעתינן מחלקין בין נתקדשה לדעת וכשאת שלא
 לדעת ככל עב' ז' : ועס שבאמת הר"ש ז' ז'
 חולק על הר' דהר"ף בהדיא כנוח מעיקרו ראיותו
 של הר"ש ז' ז' אין מבוררות בעיני דהיא דע' ש'
 שירנה אבא שאני דהתם הוא מטעם התנאי ש'
 שהתנה בפירוש על מנת שירנה וכו' והתם כל
 דאיבא ריונו כוונת מן הזמני כגי' אכל המקדש את
 הקטנה שלא מדעת אכיה אין הקדושתן חלין אס'
 לא שהאב ירנה בהם וכיון שהוא שמע ולא בתרנה
 באותן הקדושתן כמנא שלא רצה לזכות בהן ואס' כן
 כבר כתב' ולוה כתב הר"ף טעם בדבר שאין וכו'
 לאהס בע"כ וכו' :

גם

הראיה שכתב מן הירושלמי הר"ן ז'
 נשמר מוכה וכתב' דהא דנתקדשה
 וכשאת ק' ל' כרב הובא וכו' ולקמן כתב הר"ן ז'
 גרס' תו בגמרא קטנה שנתקדשה וכו' ונראה שהו'
 מפרש וכו' ולכ' יש לחשוש וכו' כ"כ על דברי שמואל
 וא"כ וכן יש לחוש בקטנה וכו' ומתהוא אחר כך פ'
 כתרנה דחיישין וכו' ז' ד' דמאיה טעם חיישין
 פה בין דמחתה איברא דהר"ש ז' כתב דלענין
 ספק איתמר הא דקאמר כגמרא היא ואכיה
 יכולין לעכס וכו' וקרוכ לומר שיש טעם בכתב בדברי
 הר"ן ז' :

גם

במה שכתב הר"ן ז' יותר מפסיד בקדושתן
 וכו' כנראה דנריך לנרוס אכסא דיותר
 מפסיד כנא אין מפסידותן שהרי כשנתקדשה עדיין
 לא יצאת מרשותו וכן ראיתי שכתב הר"ש ז' ז'
 כדבריו ז' יותר מפסיד כנשואין מפסידותן :
 ומ"ש הר"ן ז' כתחילת הסוגיא בפניהאמר דרש'
 ושמואל ז' הובא דנתקדשה וכו' לפי שאינו זכית
 בנור שהרי היא מוכה מרשותו לפמה דברים ע'
 לאו למימר דכנתקדשה יוצא מרשותו כלל דאכתי
 היא ברשות אכיה אלא הכונה היא שעתיד לנצאת
 מרשותו אחר נשואיה אלא שהקדושתן הם התחלת
 הענין וק' ז' :

עור

כתב הר"ן ז' דהקטו על הר"ף שהבי'
 פלוגתא דרב ורב אשי וכו' ותיקן ז'
 דשאני התם שנתקדש מדעתו וכו' עד סוף דבריו :
ותמיה לי אמאי לא הכיח המימרא
 האחרת דנתקדשה לדעת א'
 אכיה

עובד
 מטעם
 קאמר
 ר' גיל
 וכו'
 הוכחא
 די גמר
 בדבר
 ואיכא
 ל' למאן
 או לא
 לן בהך
 ושמש
 ל' דלא
 ושהרי
 ובדרכ
 רא לא
 לאיכא
 יא הך
 דעיקר
 :
 על
 :
 שכתב
 ה
 שמה
 זר לה
 מרינן
 היינו
 ד אכיה
 כן הוי
 שווי'
 אמר'
 :
 גרס'
 ח מפ'
 אמרי
 ד באי
 וכתב'
 ל עור
 דלא
 י הכי
 דלהך

עצמות יוסף

אביה וניסת שלח לדעת ואביה כאן דאיכ' פלוגתא כהא' היה לו להר"ף להביא דעתו בה כדקאמר חכ"ל מ' ד' וכו' והיה נכסותא ג' שייכא גם לענין ירושה כפי הנראה לכאורה

עוד

כתב דהקשו על הר"ף ז"ל דאם איתא דאפי' רג' וכו' אמאי לא חייש' דאם לא נהי וכו' ויש לרדק דהא להכי לא חייש' מהטעם שפ' הוא ז"ל למעלה וכמו שכבר כתבתי

גם

במ"ט עוד הקשו עליו אמאי לא נוחש דילמא ארצוי ארצי הכן וכו' ואמר כל העושה רצוני יקדשה לי וכו' ולכאורה נראה דהך קושיא לאו להר"ף לחודיה קיימ' אלא לכולי עלמ' קיימא:

ואחר

העיון נראה דהרב' פשוט דלדעת רש"י ז"ל מאי דאמר' כפי' אמר מר לא חייש' היינו לומר שאין החששא בעולם א"כ אין לחוש שאם לא נהי וקבלי וכו' דודאי להא לא חייש' אבל לדעת הר"ף ז"ל דאמאי דקאמר בפירוש אמ' מר היינו לומר דמאי דשמואל השוה ואמר שריצויה דמי לאומר נהי וקבלי וכו' אינו כן ולא דמי מלתא למלתא דריצויה האכ' לחוד ואו' נהי וקבלי לחוד אבל לעולם דאם היה דומה ממש היינו חוששין לו דהא מאי דקאמר בגמרא כפי' אמר מר פירושו כדפרישית דכפי' אמר דלא דמי: אבל אכתי ק' לפי זה דנהי דלא דמי אבל אכן נוחש דהא לא הווכר בגמרא דלא חיישינן להכי והו' טעם המקש' לדעת הר"ף ותירצו הר"ן ז"ל אס' הר"ף היה מפ' כפי' רש"י ויש עוד בזה ארוכות דברים אלא שאני שונא הארוכות:

ביאור דברי הרמב"ם

ואחר

שביארתי דברי הר"ף והר"ן אבא' דברי הרמב"ם ז"ל שכפי הנר' נמשך אחר דעתו של הר"ף ז"ל בזה וז"ל נתקדשה קודם שתבגר שלח לדעת אביה אינה מתקדשת אפילו נתרצה האב וכו' וכן היא וכן אביה יכולין לעבב כפי הנראה דפסק דלא כרב ושמואל אלא בעולא דאמר דאפילו מיאון אין גריכה ולפי דברי עולא ליכא לאוקמא ההיא בריתא דטוי' שמוכרה אמה לכהן גדול וכו' אלא כקידושי יעוד וחליכא דרבי יוהי בר יהודה דאמר מעות הראשונ' לאו לקדושי' ביתנו וכו':

ובאמת

קשה הדבר מאד שהרמב"ם ז"ל הביא בריתא זאת כפ"ד מהלכות עבדים ופוסק כחכמים דאמרי מעות ה' הראשונות לקדושי' נתנו ותמיהה זאת בדברי ה' הרמב"ם שייכא בהלכות עבדים יותר ויותר דשם פסק דאין אדם מעבד את בנו לטפחו אחר אישיות

האיש מקדש

אבל בקדושי יעוד מוכרה לשפחות אחר הקדושי' והוא ודאי דכרי יוסי דאמר דמעיות הראשונות לאו לקדושי' נתנו ובתחלת הפרק שם פסק כרבין ועם מה שחיל' ראבי"ה בדברי הר"ף בין נתחבלו המעו' ללא נתחבלו יש לתקן גם כן דברי הרמב"ם וכן פי' הר' איזק טעוין ז"ל על פי' הקמ"ג והטעוין יר' כמה הוא רחוק: ונראה לרדק דרך בזה אס' שפירש עוד לדעת הרמב"ם ז"ל מה שדקדק הר"ן דכיון דאפילו נתרצה האב אחר כך לא מהני א"כ למאי הלכתא כתב דכיון היא וכן אביה יכולין לעבב וכו' וה' מוהר"ק ז"ל קשה באמת תירצ' יפה וכתב שדעתו כדעת התוספות דאפילו נתרצה בפירוש יכולה היא שתעבב שבדאי לא נתרצה האב על ד' דעת שתעבב כתו וכו' דבריו ראויים אליו ז"ל אלא דאכתי יש תימא נהי דתיקן ז"ל עכוב הבת אבל מאי דכתב דאביה יכו' לעבב למאי הלכת' כתב' שהרי אס' נתרצה האב בעת הנשואין טוב אי אבש' לו למחות ודוקא הבת היא שיכולה שתעבב אחר כך משום דאמרינן דלא נתרצה האב עד שתעבב כתו אבל כיון שהיא נתרצ' כבר למה יכול לחזור וכו': לכן נראה דאי אבש' לקיים דבריו אלא דס"ל שאם שתק בעת הקדושי' ולבסוף נוח' יכול האב לעבב על ידה והיא ג"כ יכולה היא שתעבב על שתיקתו וכיון שאי אפשר לנו לקיים דברי הרמב"ם במ"ט שאבי יכול לעבב אלא דוק בשעת וכו' א"כ יות' ראוי לנו לומר דמ"ט ג"כ שהיא יכולה לעבב קאי נמי א' אהך חלוקה דהיינו בשעת אביה אבל אס' כפי' נתרצה בעת הקדושי' אין לנו לומר שיכולה הבת לעבב אחר כך כמו שאמרו התוספות והוא דרך ה' הרב מנהר"י קולון ז"ל בשרש' ל' בדברי הרמב"ם וכיון סה' מוהר"ק ז"ל קשה צריך לאומרו דרך זה בחלוקת האב שיכול לעבב גם אינו מן הדוחק לאומרו כ' שיכולה היא לעבב ולא ידעתי למה כתב הרב ז"ל שדברי הר"ף לא נתחוררו בעיניו' איכרא שמה שכתב הרמב"ם או שלא כפניו וכו' קשה באמת אלא שכלל הפירושי' גם כן קשה וע"כ צריך לומר דקאי' אמתילת הדין וק"ל:

וראיתי

להרב מהר"י קולון דברי דעתו ז"ל על טעם דאי לא תימא הכי יקשה דרב ארז ונראה טעם היות שדבריו אמתיים כמה שחילק ז"ל מ"מ דרב ארז לא קשה דהא רב אשי דחייש ואמר שנמצא זרה ליפרע הוא דבר תמוה כיון דארובה אוכלת בתרומה דאורייתא אלא דרבנן חששו משום שימפון ובהא ליכא שימפון והתוספות הונדכו לומר דאין לחלק בגזרות אבל רב לא ס"ל הכי אלא דכ"ל דכיון דליכא למיתא' אוכלת בתרומה וכן כתב רש"י ז"ל דטעם רב דאיביה נראה משום דבשלמ' תרומה אפי' תימא וכו' אוכלת

מדאורייתא וכו':

אין

אין

משום ד הוא דא כפי' בא מהר"י בנתקד' שמע וכו' התוספ' נתרצ' הבת א' בדעתו לא תמח' הרמב"ם נתקדש עם שנת' נמצא שט' וה"ל כמו' ולא קרינ' דקתני ב' יהודה ה' ארעתי' יכולים ל' לא דחקי' בר יהודה וזהו שהר' שאפילו ב' מהזביר ב' כדון זה: וערחתו ל' ביאור

אחר

משוכים שה' למנא טעם חילוקי' כרב' ראבי"ה על ל' כגון שם

ולדבר

וכו' ואין מה' אלא הכי כ' נתקדשה ו' תמוה למה כתב ז"ל שר'

אין

סיהיה או נפרט כפי מהר קולון או
 הרב מוהר"ק זלחה למרנו דדוקא
 משום דנתקדשה ונשאת שלא מדעת ואכיה כאן
 הוא דאמרינן דיכולה הכת שתעכב אפילו נתרנה
 כפי באותה שעה לדע' הרב מוהר"ק זלחה ולדעת
 מהר" קולון בשעתק באותה שעה אבל בעלמא
 בנתקדשה שלא מדעת ואין אכיה כאן ואחר כך
 שמע ונתרנה כפי או שתק לא מהני ולפי דברי
 התוספות והרב מוהר"ק זלחה שכתבו שאפילו ב
 נתר' האב כעת ששמע דמהני אם לא היה מחמת
 הבת אחר כך כמטך מזה שרצוי האב אינו תלוי ב
 בדעתו שהרי תלוי בדעתה של בת אם תמחה או
 לא תמחה וקרוכ לומר שגם הר"ק יודה כזה לדעת
 הר' מכס וכיון שכן גראש שלדעת הר' מכס זל אם
 נתקדש שלא מדעת אכיה ונישאת ג' באכיה כאן
 עם שנתרנה כל שיש ככת למחות ומהני מחמתה
 נמצא שמה שנתרנה האב לא קרינן ליה רצוי גמור
 וה' כמי שלא קידשה האב ויכול אחר כך למוכרה
 ולא קרינן ככה ג' שפחות אחר אישות וזהו האלמב'
 דקתני בכריתא ואי מוקמי' לעיל כרבו יוסף בר
 יהודה היינו משום דאכתי תלמודא לא הוה אסיק
 ארעתיה הוה אמר רב רבין היא ובין אכיה
 יכולים לעכב אבל מאחר דאיתא מלת דרב מעתה
 לא דחקינן ומשיבין כפשי' לאוקומ' איבא דרבי וסוי
 בר יהודה אללא מוקמי' ככה ג' ולהכי קרי לה למנה
 וזהו שהר' מכס פסק בקדושי יעוד שמוכרה כיון
 שאפילו ככה ג' מוכרה אחר כך והיא האלמנה ש'
 שהוביר באותו פרק וסמך למה שכתב כה' קדושי
 כדן זה: ועם שבאמת הוא דרך דחוק יגעתי
 וטרחתי לבקש דרש יותר מחוור ולא מגאתי:

מהני מדעוהו נרץ האב לכתי דשדר קדושיה בחשאי
 משמע דריצוי לחודיה לא מהני ובאמת הם דברים
 ברורים

ולראביה

יש להקשות למה הוצרך
 האב לומר דקדש בחשאי
 ולא יאמר אללא שנת רנה האב ומהני ריצוי כיון ש
 שהקדושיה הם בעין דהא לא הוי אוקמתא שלא
 נתאכלו דהא כעוד שהם היו בסעודה כה קרובו
 וקדשה באותה שעה דסתמ' דמלתא הכי הוי שלא
 נתאכלו ואם שהר"ק רנה לפרט כל הנרדים דאפי'
 תימא שנתאכלו יש לחלק דשדר לקדושי בחשאי
 וכו':

עוד

יש מחלוקת אחר בענין זה וזה שמכאתי
 להר' אבד' זל בקדושיה שכתב דהא דאמר
 שמואל חוששין לקדושיה היינו בשנתקדש כמעמד
 האב ולא מחה דה' באילנא' צ' צאי וקבלי קדושיך
 והיה דלקצן בההוה תרי דהוה שמו אמר וכו'
 כשהיה הבן עמהם ושתיק היא ואפילו הכי אמרי'
 דאין חוששין שמוא בנתרנה הבן דמימרה אחר דמאי
 דעביד אכא מאי איכפת לי וכי לא אמרו לי מידי
 מאי אנווח עכ"ל הר' אבד':

ויש

לפסק בדבריו זל כפי פירושו זה שפי'
 דמלתיה דשמואל איירו כמעמד האב
 וכו' אם לא היה כמעמד האב כגון שהלך אכיה
 למ' ונתקדשה שלא לדעתו מה יהיה דעתו של
 הר' אבד' זל בזה שאפשר לכרס חדא מתרתי אפשר
 דס' רככי האי גוונא לא הוה קדושיה כלל אפילו
 לרב ושמואל או אפשר דכהא אפי' עולא מודה לשמואל
 דהווי מקודשת:

ביאור דברי הרשב"ב בשמותיני

וראיתי

להר' שכא זל כשיטותיו הביא
 לשון הר' אבד' זל ממש כמו
 שכתבתי וכתב עליו זל ובר שפי' כן לפי שהוקשה לו
 אם נתקדש' שלא בפניו כיון דאין לה לקב' קדושיה
 ובסעת כתיבתן לא חלו הקדושיה ואין דא ווי לחול
 כי שמע האב והורה מה ככך כשעת כתיבתו לא
 הודא כשעת הודאתה לא נת' לה כלום וכתב
 עליו זל שאין פירו' מחוור חדא דהא ודאי שמעתין
 בלה לבאור' כההיא דמייתי לקמן בשלהי שמעתין
 מיירי ולענין דומה לשמעתן סמוכהו כאן דאמר רב
 נתקדשה לדעתו והלך אכיה למ' ועמדה ונשאת
 והכא נמי כשהלך אכיה למ' ועמד' היא ונתקדש'
 ועוד דאמרינן נתקדשה שלא לדעת ונשאת שלא
 לדעת ואכיה כאן מדפי' התם ואכיה כאן ולא התם
 כמו שסתם כאן משמע דהכא בשאין אכיה כאן
 ועוד דאמרינן לקמן נתקדשה שלא לדעת ונשאת
 שלא לדעת אמר רב כן היא ובין אכיה יכולין
 לעכב

אחר

שביארתי לך דברי הר"ק והר' מכס
 אומר שגם בדברי הר"אף באו כפי'
 משוכים שהר' זל סתם דבריו בדברי הר"ק זל וכקש
 למנא טעם לדברי הר"ק ומנא זל ולא חילק שום
 חילוק בדברי הר"ק זל אבל המרדכי זל כתב בשם
 ראביה על דברי הר"ק ואם כאנו להעמיד דבריו
 לל כגון שנתאכלו המעות של קדושיה בשעת ריצוי
 האב בדאמרינן ביכמות כ' ב"ט:

ולדברי

ראביה ק' שהנה הר"ק זל כתב
 ואיבא מאן דחש לדרב ושמואל
 וכו' ואין מסתברא לן דלא שייכא הא דאבוי וכו'
 אללא הכי קאמרי לא חיישינן שמוא לדעת האב כ'
 נתקדשה וקמסדר ליה לקדשה בחשאי והא דבר
 חמוה למה ליה למימ' דקדשה בחשאי שהרי הר' זל
 פתח זל שדברי הר"ק מטין דריצוי מעיקרא לא

אין
 לאו
 ועם
 עו'
 כי'
 נמה
 שרש
 כיון
 מאי
 עכב
 בתב
 ירוש
 ל ד
 אללא
 אכל
 תכי'
 זפט'
 אחר
 עכב
 וכו':
 מאס
 עכב
 קתנו
 מ' ש
 ראוי
 א'
 כפי'
 הכת
 ה'
 וכיון
 יקת
 י' כ
 זל
 שמה
 ז' שא
 יקא'
 דעתו
 הכי
 תיים
 רכ
 דבר
 אלא
 ו'
 אכל
 חיש
 איבה
 וכלת

עצמות יוסף

האיש מקדש

לעכב ורב חשי אמר חביה ולא היא ואתכיכי מהא דתביא נבי מפותה אם מאן ימאן וכו' ומפותה ודאי לא באפי חביה הוה אללא ששמע לבסוף ושתק או כתרנה כקדושיה : ועוד מפותה עגמה הויה תיובתי למאי דסליק אדעתין מעיקר שפתה לשם חישות ומיהו ההיא לתרובי כדאכתי דאמר נריכא קדושי אחרים לדעת חביה אללא שהרב בעגמו לא פירש כן הא דאכתי : וגם הרב זל כראה שחור בו לקמן שפירש נערה שנתקדש שלא לדעת חביה שלא היה חביה עם בשעת קדושתו עכ"ל הרשב"א זל והנה לדחייה הראשונה שדחה זל זל דמדאמרין בההיא והלך חביה למ"ה משמע דעד השתא לא חיירי בהכי : גם לדחייה השנית זל דהונרך לו ואביה כאן לקמן מסוס דכפלונתא קמייתא דרב ורב חשי חיירי כשהלך חביה למ"ה הונרך לומר ואביה כאן :

גם

מ"ש הר"אכר זל לקמן שלא היה חביה בשעת קדושתו אכשר שכוונת הר"אכר חיכו באותו מעמד ממש לא באות העיר ושמע מיד ולא מיסה וכו' :

ביאור המרדכי

וראיתי

בדברי המרדכי שכתב זל וראיתי רוב הגאונים שהבכימו כלם דקטנה שנתקדש שלא לדעת חביה בין הוא בעיר או אינו בעיר אין חוששין שמה כתרנה האב וכו' אך ד"ת פירש דהא עולא מייירי כגון דאיתי לאב ראי ליתי לאב איך יתיר עולא כקא אשת איש שמה יתרנה האב והוה לה קדושי למכרע אללא ש"מ דאיתי לאב ובהכי פליגי רב ושמואל בכרי מדשתיק אודויי אודי ליה ושמואל כבר מרתח רתח ומ"מ מרת כלמוד לא איכא דעולא כשאין חביה בעיר בעינן גט או מיאון ואלאיכא דרב ושמואל בעינן תרווייהו ואלפילו בעיר דכהא איפליגו ואלפילו בהא פסק ר"ף ואמר דיש מוקצה גאונים דפקקו כרב ושמואל מדאמרין לקמן וכו' וז"ל דאי איתוקם הלכה כדריכא דלא סבר ליהא דרב ושמואל ה"מ היכא שאב בעיר כדפי"ד ד"ת דומיא דההיא דאכתי דהוי בעיר וכתב אם הוא בעיר נשילי"אם נתרנה כקדושי קרובו או לא זל דמכסיף מאיתתי שהבכים לרנונה ולא קאמר לן קושטא אללא היכא שאין האב בעיר איכא למימר הלכה כרב ושמואל ואף על פי שהק"מ והמיימוני לא חלקו בין הוא בעיר או אין בעיר סתמא דברו ואלא פי"ו וכן פי"א חבא מארי וחלק בין איתיה בעיר : הרי שכתב ד"ת כהדיא שאכי לעולא אם אין חביה כאן הויה מקודשת בספק אם אין חביה בעי וכיון שזאת הסכנה חזונוה מפורשת בדברי ר"ת כבר

אפשר לנו להבכים דעת הר"אכר זל כזה ולומר שלכך חיכי מלתי דשמואל כשאביה כא תו מעמד וכו' אללא אם אינו בעיר חישי חבי לעולא וכדעת ר"ת : וז"ע להכי דבריו ד"ת שכי הנראה מתחילת דבריו דכשאין חביה בעיר הויה ספק אשת איש ובסמוך כתב זל ומ"מ מרת כלמוד אלאיכא דעולא כשאין חביה בעיר בעינן גט או מיאון ולסוף או מיאון ק ביותר דנראה דמיאון לחודיה סגי ווהלא יעלה על הדעת כיון שכתב לעיל בסמוך דהויה ספק מקודשת קשה שאם לדעת עולא סגי במיאון ח"כ ק במאי דפריך כנמרא אלאיכא דעולא מנלן שמיאנו וכו' ומוקי לה בתינומה בחי האב וכו' ומאי ק שיא ליטני דחיירי בשנתקדשה כשהלך חביה למ"ה דבכי האי גוונא מיאון לחודי סגי :

עוד

קשה דאיך יתכן דכמוקו דכמיאון סגי יאמר דנריכ גט או מיאון ואם נאמר שכל ט"ס כדברי המרדכי ונריכ נריכ גט ומיאון קשה דהא שמואל נמו הכי כמי קאמר ומאי האי דקאמר ואלאיכא דשמואל בעי תרווייהו דהא עולא נמו הכי כמי קאמר ואם נאמר שכוונתו למיאון דכתב בסוף דבריו והוא דשמואל פליג ואמר ד דבעינן תרווייהו אפילו בעיר וכו' אללא כשאין בעיר לא פליגי אכתי תקשי לן במאי דכתב המרדכי זל בסוף דבריו זל אללא היכא שאין חביה בעיר איכא למימר הלכה כרב ושמואל דהלכה מכלל דפליגי : טוב ראיתי כתשכו"ה ה"ה מוהרש"ך זל היה ח"ה קימן וכתעורר בדברי המרדכי והסכי דנרס"ג גט ומיאון וכו' וכדוחק נראה דק"ל דשמואל דפליג כשהוא בעיר הוא משעמא דחישינן דאודי אודי ליה אין לחלק בין שדיך ללא שדיך הילכך בלא שדיך ג"כ אין לומר דמיאון לחודי סגי ועולא דק"ל דאפילו מיאון אינה נריכא כשהוא בעיר אפילו כששדיך כ כשאינו בעיר אם שך נריכא גט וכלא שך ק"ל דנריכא מיאון ופריך מהך כרייתא לשמואל דק"ל דבעי תרווייהו בין כשהוא בעיר בין כשאינו בעיר ויש דקדוקים בדרך זה והיותר נכון לגרוס דבעי גט ומיאון ומ"מ לקמן אללא היכא שאין בעיר איכא למימר דהלכה כרב ושמואל פירוש חבי למ"ד דלא פסקי דהלכה כרב ושמואל הכא כשאין בעיר ה הלכה כוותי : ומ"מ המרדכי וכת אם הוא בעיר כשילי"א וכו' לא קאי אהך עובדא דאמר לקריבא וכו' אללא דריכא דרב ושמואל ג"כ קבעי וניחא ליה דמכסיף מאיתתי פי"ו דמקתמא ניחא לאיתתי בחת מקדשה עגמה שלא לדעת חביה :

ועוד

קשה דאיך יתכן דכמוקו דכמיאון סגי יאמר דנריכ גט או מיאון ואם נאמר שכל ט"ס כדברי המרדכי ונריכ נריכ גט ומיאון קשה דהא שמואל נמו הכי כמי קאמר ומאי האי דקאמר ואלאיכא דשמואל בעי תרווייהו דהא עולא נמו הכי כמי קאמר ואם נאמר שכוונתו למיאון דכתב בסוף דבריו והוא דשמואל פליג ואמר ד דבעינן תרווייהו אפילו בעיר וכו' אללא כשאין בעיר לא פליגי אכתי תקשי לן במאי דכתב המרדכי זל בסוף דבריו זל אללא היכא שאין חביה בעיר איכא למימר הלכה כרב ושמואל דהלכה מכלל דפליגי : טוב ראיתי כתשכו"ה ה"ה מוהרש"ך זל היה ח"ה קימן וכתעורר בדברי המרדכי והסכי דנרס"ג גט ומיאון וכו' וכדוחק נראה דק"ל דשמואל דפליג כשהוא בעיר הוא משעמא דחישינן דאודי אודי ליה אין לחלק בין שדיך ללא שדיך הילכך בלא שדיך ג"כ אין לומר דמיאון לחודי סגי ועולא דק"ל דאפילו מיאון אינה נריכא כשהוא בעיר אפילו כששדיך כ כשאינו בעיר אם שך נריכא גט וכלא שך ק"ל דנריכא מיאון ופריך מהך כרייתא לשמואל דק"ל דבעי תרווייהו בין כשהוא בעיר בין כשאינו בעיר ויש דקדוקים בדרך זה והיותר נכון לגרוס דבעי גט ומיאון ומ"מ לקמן אללא היכא שאין בעיר איכא למימר דהלכה כרב ושמואל פירוש חבי למ"ד דלא פסקי דהלכה כרב ושמואל הכא כשאין בעיר ה הלכה כוותי : ומ"מ המרדכי וכת אם הוא בעיר כשילי"א וכו' לא קאי אהך עובדא דאמר לקריבא וכו' אללא דריכא דרב ושמואל ג"כ קבעי וניחא ליה דמכסיף מאיתתי פי"ו דמקתמא ניחא לאיתתי בחת מקדשה עגמה שלא לדעת חביה :

מסקנת

עצמות יוסף
מסקנת פסק ההלכה

האיש מקדש

אח"כ שאינו רוצה וזה נראה פשוט לעד וי"מ
ראיתי בדברי הר"טכא שכת' לחוש ולהחמ' לומר
דרכו ושמאל אפי' ככתמא וראוי לחוש לדבריו כיון
שהר"ף כתב דיש מי שפסק כשמאל וגם הר"טכא
שהוא אחר רון פסק כן וכ"כ ה' רכ"ו ירוחם כסס ר"ס
דק"ל כרב ושמאל:

ואם המעות הם בעין ונתרצה האב
לדעת ראב"ה כדעת הר"ף והוא
ודאי מקודשת ובאין בעין אינה מקודשת לדעת
הר"ף ולא ראיתי מי שחלק חילוק זה בדברי הר"ף
כלל הלכך נראה ראוי לחלק בין נתאכלו ללא
נתאכלו והר"ף ז"ל כתב בהדיא דאפי' נתאכלו
המעו' חשש שמו' והוא מקודשת ולפ' אע"ג דק"ל
כרכינא מ"מ היבא דנתרצה דק"ל לדידן והוא
ספקא משום ספקא דפלוגת דרכואת ק"ל והוא
ספק מקודש אפי' נתאכלו המעות:

וראיתי בדברי הר"טכא ז"ל שחלק בזה
בין נערה לקטל דכתו קטנה
בעין שיהיו בעין אבל בכתו נערה לא בעי' שיהיו
בעין כ"כ על מומר דרב ושמאל ולא ראיתי מי
שחילק בין נערה לקטנה כלל:

ואם צווח מעיקרא אע"ג דבסוף נתרצה
נראה שאין לחוש דאע"ג דהר"טכא
ז"ל נוטה דעתו להחמיר וכמו שכת' קדם לנו בכיאוור
דבריו ז"ל למע' מ"מ כתב הרב בן אלי יבא דרב ושמאל
אב' לדידן דלא ק"ל כוותי' לא מהני רישויו כלל לא
יש לחוש למי שפסק כוותיהו וכמו שכתבתי למע':

והרב בעל הטורים ז"ל כתב כסס הר"מ
ז"ל דוקא בתם דלא ידעין אם
נתרצה וכו' אבל אם יתברר שנתרצה כששמע היו
קדושין משעת שמיעה וכו' ואפי' אם לא נתרצה
מיד כששמ' וכו' הוכיח סיכו על תחילתו והו' קדוש'
משעת שמיעה ואפי' נתאכלו המעות עכ"ל הנה
מדבריו ז"ל נראה דדוקא משעת שמיעה הוא דחלו
הקדושין אבל קודם לכן לא ולפי דבריו נלמוד
שאם בא אחר וקדשה קודם ששמע האב נראה
דחלו דרמיו לאו' לאשה הרי את מקודש' לי לאחר ל'
יום דאם בא אחר וקדש' כת' ל' יום דמקודש' לשני':

וראיתי להרב מוהר"ש ז"ל שהיה כח'
סימן ו' תמה על דברי הר"מ
וישכן בהך דפרק האו' והוא כאמת דבר ברור
וכבר כתב זה עזמו הרב מהר"ף קולון שרש ל'
ומדברי הר"טכא והר"ף ז"ל נראה דאפילו נתאכלו
המעו' חילי הקדושין למפרע ולפ' יש לחוש לעולם
לקדושין הראשונים ונראה שאם בא אחר וקדשה
צריכא גט משניהם: וכיון שכתב המרדכי
כסס ר"ת דכשאינו האב בע"ז חייבין להחמ' וגם
המרדכי הודה נראה שיש לחוש לאותה סברא ל'
להחמיר: בא א' אל'

אחר שכתבתי ביאור כל הדעות אחת
לאחת אכתוב דרך קצרה הכלל
היוצא מכלן להיות לטעפת בעיני הדיין וזה
דאיכא שקדשה עגמה ואביה היה בעיר ונתקדש'
שלא לדעתו לדעת הר"ף ז"ל אפי' נתרצ' האב אחר
ששמע אינה מקודשת כלל ויש שפסקו כרב ושמאל
דחייש' שמו' נתרצה האב ולא ראיתי בשום פוסק
שחשש להך סברא ולא חלקו על הר"ף והרמ"ם ז"ל
אלא במה שכתבו ז"ל שאפי' נתרצה לא הו"א מקודש'
ולדעת שאר המ"א אם נתרצה האב בפירוט אחר
ששמע חייש' לקדושו וראוי לחוש ולהחמיר היבא
שנתרצה בפירוט והוא מקודשת מפסק:

ואם שתק האב בעת ששמע ומיחה אח"כ
נראה דלא הו"א מקודשת מפסק
ואע"ג דכתב הר"ן דבשתק ולבסוף צווח חוששין
לקדושו היינו דוקא לדע' רב ושמאל דכ"ל דחושש'
אבל לרבינא דלא ק"ל כוותי' דשמאל נראה שאם
נתרצה בפ' דוקא מהני רישו' וה' השתק ולבסוף
נתרצה אבל שתק ולבסוף צווח לא מהני כלל:

גם מתוך תשובת המרדכי יש לדקדק זה
שכת' על מעשה שאירע בקטנה שהלך
אביה וכו' וכשבא האב ושתק ד' אה' ימים ושבו
הכנין האב לקהל וכו' עד ופסקו דינס רבינו איקוס
וחתנו ראב"ן שאם היו הקדושין בעין כשבא האב
ונתרצה ושתק חלו הקדושין מיד כששתק ואינה
יכולה עוד לזאמן וכו' עכ"ל. לכאורה היה משמע
דכשתיקה לחוד יהי מהניא דה"ק חלו הקדושין מיד
כששתק אבל אחר העיון אין זה מן הדקדוק כלל
שהרי כתב המרדכי בקמור' ז"ל ושלחו הדברי' לר"מ
ולרשב"ם והודו לדבריהם ואמרו דהלכתא כעולא
דאמר קטנה שנתקדשה שלא לדעת אביה אפילו
אין אב אינה צריכא וזה שהוציאה מבית המקדש
בקולי קולות אין באמן לומר נתרציתי אם לא יביא
עדים שנתרצה קודם שהוציאה עכ"ל הנה ע"כ שהאב
שתק מעיקר ד' אה' ימים כתבו ז"ל דכיון דהוציאה
אח"כ בקולי קולות אינו באמן לומר נתרציתי והוא
הכך מ"ש רבי אליקים וראב"ן אלא ע"כ אית למ
למימר דמא' דקאמרו רבי' אליקים וראב"ן היינו
שנתרצה לגמרי אחר ששתק קודם לכן דכיון דאיכ'
גילוי דעת שנתרצה לגמרי גלי' אדעת' דניח' ליה
ונשתיקתו הוי כריצו גמור ולכך כשמתה זה אח"כ
לא מהני שתיקתו כלל:

ומש' רבי' אליקים וראב"ן ונתרצה ושתק
הוא כאילו אמר ושתק ונתרצה ולכך
מהני שתיקתו וכונתם להורות בדק' ההוא שהשגין
לפני הקהל דלא מהני שתיקתו כיון שגילק דעתו

ולומר
מעמד
לדעת
ונראה
פסק
אליבא
ולשון
ה' קני
בסמור'
במיואן
אליבא
ה' בחיי
נקדשה
לחרי'
במיואן
אין ואם
יב' גט
ר ומאוי
דהא
ולמאוי
ור ד
כ' בעיר
דכו' ז"ל
יר איכ'
פליגי:
א' סימן
ומיואן
כשהוא
יה אין
דין ג'כ'
דאפילו
ידיך כ'
דך ס"ל
אל דכ"ל
ו' בעיר
ש דבעי'
ר איכא
וד' דלא
עיר ה'
א בעיר
קריבאוי
חל ליה
תי' כתי'
הוא
הוא

אלא

שים לדקדק שכתב הרב מוהרש"ך
זללה כח א' סימן ו' מדברי ר"ת הוא
דוקא בסדר אכל בלא שרף לא : ולי אין זה הכרח
דכיון דאמ' מלתיה על עולא ועולא איירי כולל בין
שרף בין לא שרף כפי הנראה דכבי האי גוונא
איירי שמואל וק"ל : הילכך נראה דיש להחמיר
כשאין האב בעיר :

ורוקא

כד לא ידעין במחאתו כלל אלא
שים לנו ספק אם נתרצה אולא
אבל כל שעתק אביה עם אכתו איכא למספק חס
דקדק הריבם זל בטוב טעם ודעת כסימן קכ"ג מ
מד' המריבין עד שיבא אביה וימחה ולא אמרינן עד
ש ימחה אלמא אין המחא תלויה אלא בעת כוונתו
אל אב לא כשתיקחו בעירו שם הלבך כל עוד שלא
בא אביה לא מהני שתיקתו והוא דקדוק ראוי שיע
זל :

ולרעת

ד"ת הכשאין האב בעיר חויש'
היה נרא' לומר שאם מת האב
תהיה מקודשת וראוי לחוש להחמיר :

ואם

קדשה עצמה כשאין אביה בעיר
וגדלה בזה כתב הרב מוהר"י קולין
זל והאריך כדכ' להחמיר בראיות רבו למנות וכתב
דאיה בשם קמ"ג שכתב גבי קטנה שהלך אביה ל
למ"ה וכו' וחונק דילמא התם הוי טעמא מוסיס
דבעל וכו' ופני עלה ע"ש עוד הביא ראיה
והקמ"ק שכתב זל אך ר"י או' וכו' והרואה יר' דמצי'
לדחת ולומר דאיירי כבעל כדלעיל ויש לי עוד
תמיהות רבות על דבריו כמ"ש בשם הר"ף בפ"ג
והרואה יר' שאין נסחתינו שיה נכספתו זל שהוא
כתב בשם הר"ף שחשש לקברת ר"ח דהחמיר מ
מדאורייתא וק"ל : ותמיהתו על דבריו הר"מכס
זל הלל היא כתובה כס' הר"מכס כפירוש הר"מכס
זל בפרק ד' מהלכות אישות ויש בזה להאריך הרבה
אבל כיון שהרב המוכר הסכים להחמיר ודבריו
ראויים אלינו זל הכי נקטינן :

ואם

קידש האב את בנו הקטן ואחר כך
הגדיל בנו אין לחוש לקדושתו כלל
ולא חיישינן דילמא ארצוי ארצו אחר שהגדיל וה'
מוהר"י קולין הביא דעת מו' שהחמי' בזה והיא דעת
יחיד ובעל מעצמו ואין יישוב כאותו הדעת עם
הקניא הארכתו כביעולו בתשובת שאלה :

ב ההוא

בכרא וכו' רבא אמר חזקה
אין אדם טורח וכו' מכאן
למדנו שאם האב גילה דעתו שהיה רונה לקדשה
לפלו והלכה היא וקדשה עצמה דמקודשת ד
דמסתמא אמרינן דודאי נתרצה דהא טעמ' דאביו
אינו אלא גושעמא דאמרינן שארית ישראל לא יעשו

עולה הא לאו הכי הויה ספק יקודשת כיון דגילה
דעתו ואפילו לעולא דאמר דלא חיישינן הכא כל
דחיישינן : וגם מטעם רבא דקאמר חזקה חין
אדם טורח וכו' לא הונרך הך טעמא דחזקה חין א'
אדם טורח וכו' ולו דאיכה מקודשת מני אלא
משום דהורה אביה לדודה הא לחו הכי פשטא
דלדעת רבא הויה מקודשת למי שרנה האב וגילה
דעתו ואם הרב בעל הטורים בא"ה סימן לז וקטנה
שקדשה עצמה למי שגילה האב וכו' והוא נלמד מ
משמעותנו עם שהרב מוהר"ק זל חשב שהם מדברי
הר"מ זל : ועוד כתב שם דהו קרושין כל זמן
שלא שדכה עם אחר וטרח וכו' והוא ממש סברת
רבא חזקה חין אדם טורח וכו' וכיחאורי לה'
כתבתי דיש לחלק בין כפת' והורה לגילה דעתו
שנתרנה בזה ואחר כך שדכה לאחר דבר דהיתה
חורה לדעת ואו' לא חיישינן לקדושתו אפי לא טרח
ושים בזה להחמיר וכוה כתבתי ישוב לדברי הרב
מוהר"ק זללה :

תוכפות

כיון היא וכו' לפי התוספות יש
לדקדק דהא רב אמר לעיל
דנריכא גט שמא נתרצה האב ואם איתא דאפילו
נתרצה האב כל שמתה אף על פי שנתרצה האב
מתחילה אין בכך כלום אם כן למה נריכא גט נהו
דנתרצה האב תעכב היא כן הקשה הרב מוהר"ך
זללה כח"א סימן ו' : ולי נראה דהתם איירי
שכחת היא לקיים קדושתו וכאן השמיענו דאפס לה
לעכב :

תוכפות

היה עובד וכו' אך ר"ת פסק
וכו' ואפ"ה ק"ל כדכ' וכו' :
וקשה דאם כן היכי מוכח דהלכה כרב דהא מואי
דפסקי' התם לא הו' כי אם מטעמא דרבי יוחנן
קאי כותיה : ונראה דהכי מוכחי דהא רב
מאיה טעם חס לדרב אשי כיון שראה שרבי יוחנן
קאי כוותיה אלא ודאי דמשום חומרא בעלמא היא
דחס לה : טוב ראיתי להראש זל כתב
הכרח זה :

ורע

כיהנן ממראות שייכי על פלוגתא
דרב ושמואל ומיהו היכא דקדשה
מדעת אביה ועמד ונשאת הכיאה הר"ף בהלכות
והר"ן זל בהלכות כתב הממרא השלישית הנאמרת
בגמרא והיא נתקדשה שלא לדעת ונשאת שלא
לדעת דאמר עולא נר' דברי תלמיד דהיינו רבי
ירמיה וכתב פלוגתא בזה דאיכא מ"ד דק"ל כרב
הונא דהוה רביה דרבי ירמיה אבל הר"מכס נרא'
דק"ל בעולא דאמר נראנן דברי תלמיד וידוע
שהר"ן זל כתב הממרא האחרונה הנאמרת בגמרא
על זה והרג מוהר"ק זללה כטור א"ה סימן לז כתב
זל וכתב הר"אש ואפי' למאן דאמר אוכלת מודם

עצמות יוסף

האיש מקדש

פב

שאם מתה אינו יורשה כמו כהלך אביה למה דאמ' רב אוכלת וכו' ולכך לא כתב הריף האי פלוגתא דרב הובא ורבי ירמיה זו היא ג' הראש אכל במ' דידן גרוס בהאי פלוגתא תניינא נתקדשה שלא לדעת וכשאת שלא לדעת וכך גריס הר"ן וכו' עכ"ל וכסיעין המעיין יר' שהר"ן זל הביא המימרא ה' השלישית והר"ש זל השנית ובהדיא כתב הר"מ כס' פ"ח מהלכות תרומות כדעת הר"ן זל ודברי ברורי' הם לעד ובה"ה הארכתיו כזה יפה יפה

ועוד

אלענין הלכה הכל גלוי ונפוי בדברי הר"ן זל ושאר המפ' ואני לא באתי אלא לענין שיטתו חידוש דבר :

הלכה א דף מו

בתניתין

האו' לאשה וכו' מאן תבא התקדשי ר"ש וכו' ולר"ש לא טבא כו' וכו' בוא"ו לא טבא בלא וכו' כללל הוא וכיון דלא קאמר התקדשי אין הקפד' בין אומר בוא"ו לאומר בלא וכו' :

אמר

רבא ש"מ מדרבי אמי תלת וכו' פרש"י מדקביל הך אתקפתא דפרוכינן לעיל והא מלוה היא ואיודיקין לשנויי עליה וכו' וקשה דאמאי לא פרש"י מדברי רבי אמי עמנו שמעי' הכי מדקאמ' עד שיהא פרוט' באחרונ' ולמה נריך שיהא אחרונה דאפילו בראשונה כמי אלא טעמא דמלתא הוי משום דקמיית' הוי מלוה ואינה מקודשת : ונראה דאי לאו האי טעמ' דקביל האתקפתא וכו' הייתי או' דטעמי' דר' אמי אינו אלא משום דנריך שיהיו הקדושין בעין ולכך בעינן שיהי' באחרונ' ש"פ אבל מדקביל האתקפת' שמעינן דטעמא דמלתא הוי משום דקמייתא הוו מלוה והמקדש כמלוה אינה מקודשת :

וה

דקאזיר ש"מ מדרבי אמי והוי מדקביל האתקפתא ה"ה דהוה מצי למימר ש"מ מדשמואל דקביל אינו כמי האי אתקפתא לא משום דמר' אמי למד' תלתא מילי קמעו' בעלמא חזרין דאילו שמואל אמר דמעו' מתנה לכך למד' זה מר' אמי :

איתמר

המקדש אחותו וכו' מתיב המפריש חלתו וכו' אין לדקד' דשמואל לא קאמ' דמעו' מתנה אלא דוק באחותו אבל כמי שהוא ור' אבולו לא יהיה מתנה דהא כפ"ק דכ"מ פליגי כמי כהביר כה שאינה שלגולקת אלא כזה כמי פליגי וק"ל :

עוד

קשה אמאי לא פריך לרב דאמר דהמעו' הויין פקדון ממתינתין רמן הנקוב על שאינו נקוב דקתני דהוי תרומה א

וקסבר

כעל הבית מתקנה עסתו וכו' טעמא דהכא הוי משום דאיכא למתלי טעו' כטרחא דכהן וטרחא דכהן אחילת' אבל גבי ענין ליכא למתלי כהכי ולכך הויא תרומתו תרומה וכו' :

והתנן

התורם קישות וכו' מלשון וכמבא' משמע בשוגג ואפילו הכי פריך מו' לא תנן דהכא כמי אינו תורם כמווד' אלא משום דטועה בדין כדפרש"י :

הלכה ב אמר

רבא לא שאנו וכו' פרש"י זל ולא נכס' לה עד נתוכה אחרונה שהיא גמר דבורו ע"כ נראה מדבריו זל דטעמא דמלת' הוי משום דנגמרו דבורו בנתוכה אחרונה משמע שאם נגמר דבורו קודם שנתן לה כלום כנון דאל' כו' וכו' ואח' כך נתן לה אחר אחר' ואבלתן מנטרפות כלן לשוה פרוטה וכ"כ הרכ בעל העורי' בסיומן' לא בשם הרמ"ה זל אלא דיש לדקדק דהוה ליה לרבא לפליגי כוליה מלתיה כו' וכו' בין נגמר דיבורו קודם כתיבת' ללא כגמר' ונראה דנעשה כגמר כל דבורו קודם הנתוכה כאילו אמר לה התקדשי לי כאלו אף עדין יש לדקדק כמאי דפריך בגמר' האי כאלן' כרימון וכו' היכי דמי וכו' ואלו כאלן' וכרימון וכאלו היינו כו' וכו' ובגמ' קשיא נמא דבישא כאלן' כרימון היינו דהיה נתן לה א' וקמא'ת לפניה וס'פ' בלא כ' אירי

עצמות יוסף

האיש מקדש

איידי שגמר דיבורו וקאמר כו וכוו וכוו קודם שנתן
 לה כלום ואחר כך נתן לה הכל וקמ"ן דאפי' הכי
 מצטרפות הפך משטר בטס ר"י דכת דפליג על
 דברי הר"מ בזה ואפילו לדעת הר"מ ליכא ש
 טוס חידוש באו כו וכוו ונמר דיבורו טפי מהמ' לה
 התקדשי לי באלו וכיון דהיכא דאמ' לה התקדשי
 לי באלו מצטרפות ה' כו וכוו וכוו שגמר דבורו
 קודם כל דבר וכיון שכן לא הוה ליה למתני הך ח
 חלוקה כיון דתנא רישא התקדשי לי באלו וכו' :
פרטי בחלוק' כו וכוו זל והאי דפלגיניהו
 להרייבוי דרישא ומציעתא ותנא
 בתרוייהו אט' יש בכלן משום דבעי פלוגי כמציעת'
 בין אוכלת למנחת כדמפרש ואזיל ע"כ : וקשה
 דזאת הקושיא קיימא למאי דתרוץ בגמרא הא מני
 ר' היא וכו' דח' כיתקשה לן לערכינהו לתרי בני
 והשתא ליכא לתרוגי משום דבעי לפלוגי בין א'
 אוכלת למנחת דהיא תנא אחריתא הוא דהיינו
 רבי והוי כברייתא אחריתי ונר' דמשו' הק' חשיב
 ליה תנא חלוקה בפני ענמה לומר דכהך איכא
 פלוגתא בין ר' לרבינן :

אלא

לרב ושמא וכו' פי' דשמואל דמוקי
 לה ארישא לא הוי משום חרוטה
 וה' דמני לאיקומי אסיפא אלא משום דכ"ל זל
 דכלן מצטרפות לטוה פרוטה כיון דכ"ל דמשת ב
 בעלמא מתיה וכמ"ש התוספות למעלה : ויש
 לדקדק כשמעתין כיון דהך ברייתא א"א לא קומא
 בחלוקת התקדשי התקדשי דהא לא קתני ליה
 וע"כ מוקמינן לה אחיפא דכוו וכוו ומאי עד שיהא
 באחת עד שיהא באחרונה קאמר בר' אמאי אמאי
 לא קאמר בגמרא תניא כוותיה דר' אמאי כי היכי
 דק' אמר תניא כוותיה דרבא' ונראה דכיון דאיכ'
 למרחי' בהך דהכא הא מני ר' היא וכו' משום הכי
 לא קאמר ת' כו :

אך

קשה דאם כן היכי קאמר ת' כ' דרבא
 דהא כל עיקר כחו דתניא כוותיה ד'
 דרבא הוי מרקיפ' קמפליג' בין אוכלת למנחת ולא
 רישא אבל השתא דאיכא למרחי' דהוי ר' ואוכלת
 איצטרובא ליה לעולם אימא לך דכי היכי דחלוק'
 כו וכוו הוי במנחת דכותא חלוקת באלו הויא הכי
 וליכא טוס היכחא במלתיה דרבא ואפשר דכיון
 דאיכא חידוש טפי היכא דאמר באלו ואי הויא ב
 במנחת ה"ל למתני בהדיא והשתא מכח הכולל
 באמר דהוי בין אוכלת בין במנחת וכגמ' דקאמר
 ואילו רישא לא קמפליג' קאמ' הכי משום דאית ליה
 הך הכרח פשט אבל אה' דבלאו הכי מני לאומרו
 וק"ל :

עוד

נראה דאכתי איכא תניא כוותיה דר'
 פשוט מרקיפ' התנא הך מלתיה דר'

ולענין

גבי הך ברייתא דה"ל למתני כמקום אחר - ולמה
 ליה לסתומי סברת ר' דלא כהלכתא והוא כתם
 ג"כ חלוקת כו וכוו דהוי כללל הפך סברתו של ר'
 אלא ע"כ אית לן למימר דכותא התנא היא ז' את ד'
 דכהך חלוקה דוקא הוא דמפליג' בין אוכלת למנחת
 ולא ברישא ומת' ט' אמר' לחד הוא דקתני ליה
 התנא והשתא אחי ספיר תניא כוותיה וכו' :

הלכ' ל' כרור שאם נמר דבריו
 ואמ' כו וכוו וכוו וכוו וכוו וכוו
 לה ביד האשה אחת אחת זה תה אוכלת ראשונה
 ראשונה אם יש ככל אחד מהם ט"פ הויא מקודשת
 ואם לאו אפילו אם יש בכלן ט"פ הויא ספק מקודש'
 כיון דאיכא פ' אונתא דרבואתא על זה דהיינו ר'
 והר"מ עם ש"כא רה דברי רש"י גוסות לדברי ר'
 הר"מ :

והיכא

דאמר לה התקדשי לי באלו לא
 מכעיא אם נתנס בידה כלן כא'
 ואכלתן דהויא ודאי מקדשת אלא אפילו נת' לה
 אחד א' הויא מקדשת כיון דכבר אמר באלו :

ואם

אמר לה התקדשי לי באלו ונתן לה
 א' א' וחורה בה באחרונה לא הויא
 מקודשת כיון שעדין לא הגיעו לידה מת ספי ר' יר'
 והוא באמת דין כרור וכוו :

ויש

למקור היכא דאמר התקדשי לי כו
 וכוו וכוו אפ' לענין ספק ההלכה מ
 מצטרפות כלן לטוה פרוטה או לא' ונראה
 שאם באנו לדון מאמר דעתנו היה ראוי לפסק
 בהך חלוק' שאפי' יש בכלן ט"פ לא תהיה מקודשת
 ודאי אלא בספק וטעמא דמלתא דכיון דקתס לן
 תנא כפ' שבעת הפקדון דלא כר' ואיכא פלוגת'
 בין רבי יהודה ור"מ כולל לך ולא לך וכו' דלחד ת'
 תנא כולל הוי פריט וכלל וא' הוי כלל ולא דק' ת'
 הוי אפכא היה מן הראוי לח' להחמיר ולו' דכיון
 דלחד תנא היכא דאמר ולא לך היכא דאמר
 שבעה לכל אחד ואחד כמו בן באמר היכא דאמר
 כו וכוו הוי כאלו אמר התקדשי התקדשי ונח' ש
 להחמיר ותהיה ספק מקודשת אבל הר"מ כ' זל
 בהלכות אישות פסק דדוקא היכא דאמר התקדשי
 התקדשי הוא דהוי כר'טא אבל אמר כו וכוו לא
 וכן פסק ה' וטעמא דמלתא משום דבגמרא אמר'
 מאן תנא התקדשי התקדשי רש"י וכו' וסתם ליה
 למלתיה כר'טא אלא דקשי' ט' בא דכפר' ז' מהלכות
 שבעות כתבשבעה ש' לן לך בידו לא לך ולא לך
 ולא לך חייב על כל אחד ואחד והם באמת דברים
 כותרים והרב הגדול מהר"ק ז"לה בפרק ד' מיה
 נדרים ובהלכות אישות נחשור בזה ועלה תירוצ'
 בירוש' הרב מוהר"ק ז"לה בהלכות נדרי דכיון

אמר

רכ המקדש במלוא וכו' פרש' אפי'
 שהיא בעין וטעמא דמלתא הויא
 מדנקט טעמא דלהוצאה נתנה משמע אפי' שהיא
 בעין איכא הך טעמא ועוד מדפריך לקמן מההיא
 ברייתא וקאמר ע"כ לא פליגי אלא דמ"ס נשתתיר
 וכו' אבל דכ"ע מקדש במלוא מקודשת והנה מני
 לתרין ולו דפלוגתייהו הוי אי בעין בעין או לא
 אבל אינה בעין כ"ע לא פליגי דלא הויא מקודשת
 לר"ה לכך הוצרך לומר דאפי' אינה בעין האמר רב :
נימא כתנאי ע"כ לא פליגי וכו' מאי לאו
 וכו' בלא מאי לאו נמי מני למפרך
 אלא טבא למעט הקושיא דאפי' תימא דבישנה
 בעין פליגי והויא פלוגתייהו אי מלוא להוצאה
 נתנה או לא דהך טעמא שייך אפי' במלוא שהיא
 בעין אכתי קשיא לרב וכ"ס אי מוקמת פלוגתייהו
 באינה בעין ואין לו דרב אתא לא שמו' דלא נימא
 דבאינה בעין פליגי אבל ישנה בעין תהיה מקודש'
 דודאי אין סברא לחלק בדבר ואפשר שבעבור זה
 אמר התלמוד מאי לאו וכו' :

ואלא

הא דאמר ר' אלעזר וכו' אין לומר
 דר' אלעזר מוקי פלוגתייהו במלוא
 אי להוצאה נתנה או לא דלא יתבן זה כלל מבח
 הסיפא דקתני ושויין בימרי שזה קשה ואי מלוא
 להוצאה נתנה במאי קני :

הלכה ד

מתיבי

האומר לאשה וכו' והלכה וכו'
 מלשון והלכה וכו' יש לדקדק
 דטעמא משום דהלכה ומנחתו דכשעת הקדושין
 לא הית' יודעת כלל אבל אם בשעת קידושין כבר
 ידעה היא שהיתה הפקדון חסר וקדשה כו גמרה
 דעתה ומקדשה נכפשה והויא מקודשת גמור לרבתי
 הכל אבל אכתי יש לדקדק למה תהיה מקודשת
 כיון שהאש' הואת הית' עולה על דעתה להתקדש
 בכל הפקדון וכמנא חסר השתא נמנא שלא נגמר
 דפוסה כלל ולמה תהיה מקודשת : והר"א ז"ל פי'
 שמעתין שהאש' לא ידעה שיווי הפקדון כלל ועיק'
 ולכך גמרה דעתה שתתקדש אפילו כפרוט' שיש בו

ודאיתי

משום דלישנא דפקדון שיש
 לי בידך משמע כמה שיש מן הפקדון בידך בין רב
 למעט והיא נתרצה כדבר ומיירי דאמר אין דאילו
 בשתיקה לא קני דשתיקה דלאחר מתן מעית
 לאו כלום הוא ואפילו בשדיך אבל כיון שאמרה
 אין מקודשת ואיפה יכולה לומר סבורה הייתי ל
 להתקדש בכל הפקדון ולא בתרניתי כשזה פרוט'
 ע"כ הנה מדבריו ז"ל נרא' שלא חילק חילוק הר"א

שבתם תנא בקדושין כרבי שמעון ור"ל בר"ט
 בשבועות אמרין דרחה ר' דברי ר"ט בקדושין
 ודברי רבי יהודה בשבועות :

אלא

דאכתי קשיא טובא ממאי דכתב
 נדרים למאי דכתב בהלכות שבועות
 דכנדרין כ"ד כתב ז"ל אמ' שאיני נהנה לזה ולזה וכו'
 וכת' הרב מוהרי"ק ז"ל ה' אמר שאיני נהל לזה ולזה
 הותר הראשון הותר בלן הותר האחרון האחרון
 הותר וכלן אסורין שאם נהנה לזה לזה לזה נריסין
 פתח לכל אחד ואחד כך היא הגירסא הנכונה ב
 בדברי רבי וכן מנאיתי בס' מונה עכ"ל וכת' בסמוך
 שדעת הר"מכס כג' התי' :

וקשה

דהא בשבוע' כתב דולא לך ולא
 לך חייב על כל א' וא' ולדעת ה'
 מוהרי"ק ז"ל ה' היה ראוי לכת' הסך זה והיה ראוי
 לכתוב לא לך לא לך חייב על כל אחד ואחד :
 והקדמה ל' שהג"ה הנכונה בדברי הר"מכס ז"ל היא
 הסך זה יתביב קשי' שאיני נהנה לזה לזה הותר ה'
 הראשון הותרו בלן וכו' שאיני נהנה לזה ולזה ולזה
 נריסין פתח לכל אחד ואחד ומכנים כזה למאי ד
 דכותב בסו' מהלכות שבועות :

אלא

האכתי יש לדקדק במאי דכת' כפ"ו
 מהלכות פקול' המוקדש' ז"ל המחשב
 כ' וכו' או ביות למחר וכו' בחון ה' הקדשן פקול'
 ואינו פקול' הרי' פסק דלא בר' דאמר פרטא הוי
 ותפיק לשון ראשון שא' קול' ז"ל דהמחשבה מעורבת
 אלא דתמיה לידלא הוה ליה למכתב וכיות ב' או
 דוכות כו' והוי פרטא כמו שכתב ז"ל בשבועות
 וה"ל למכתב ביות למחר ביות בחי'ן : לכך נראה
 יותר לחזוק ה' כה' שבועות ולגרוס לא לך לא
 לך לא לך חייב על כל א' וכו' ולפי מה שכתבתי
 בדברי הר"מכס נראה דאש' אמר התקדשי כו כו
 ג"כ כלל' הוי דהא לא חשיב פרטא אלא התקדשי
 התקדשי אבל מתוך דברי הר"מכס ז"ל אינו נרא' כן
 שכתב ג' הנאוכי כו נכ' לתו ואכלתו כלא וא"ו מ'
 מדאוקימנא בסמוך בר' דכתב דלא נהירא דהא
 אוקמת' דלקמן דאוקימנא לדר' כ"כ ושמוט' היא
 אבל בר' אמרי ברכני היא וכו' תמיה וכלל' הוי דכ"ו
 וכיות כואוין הוי כלל' ביות ביות הוי פרטא וכתב
 ז"ל שהג"ה הראשון כלה כואוין כו וכו' ונלתי וכו'
 ועוד כו ועוד כו והשתא אפשר לאוקימי כלל'א
 דרכני או פרטא דר' כ"כ ושמואל וכו' גיר' מור"ה
 ע"כ ולפי' זה יש להחמיר היכא דאמ' כו כו בלא
 גמ' ושאל' אין בא' מה' ש' שלא תהי' ודאי מקודש'
 אלא כספק :

הלכה ג דף מו ודף מח

עצמות יוסף

ול כל עיקר כונתו לתרץ הקושיא שכתבתי והוא משום דקאמר התקדשי לי כפקדון שיש לי בידך אבל אם היה אומר התקדשי לי כפקדון לכד לא היתה מקודשת: ונראה שלח חילוק חילוק הר"ש ז"ל אבל הר"ש ז"ל נראה שמחלק גם כן ח חילוקו של הר"טכא שהרי כתב ז"ל וגם הוא אינו חייב להשלים כיון שלא הזכיר סכום כשע"הקדושוין יש לפרט דבריו שלא הזכיר סכום היינו בעבור שאמר התקדשי כפקדון שיש לי בידך משמע הן רב הן מעט אבל אם היה אומר התקדשי לי כפקדון שיש לי אין לך סכום גדול מזה:

ארתני

סיפא וכמלוה וכו': קשה לעולם דאיירי דלא קביל עלי' אחריות ונקט מלוה להודיעך כחודר"ש דאי היה או ר"ש דפקרון טקבל אחריו היו בלא קביל עליה אחריות הייתי טועה בדעתו דק"ל דמלוה אפילו ישנה בעין אינה מקודשת דמלוה להנאה נתנה להכי נקט מלוה משו ר"ש אבל ברהבן ליכא למטעי בדעתו כלל דהא כיון דכפקדון אפי' לא נשתייר מ"פ ק"ל דמקודשת ע"כ ק"ל דכל מה שחייב האדם היו כאילו המעות הם בעין:

כלל ונראה

דלא אמרין דנקט זה להודיעך כחו דבר פלוגתא' אלא דוקא היכא שהחידוש הוא באותו הדבר עצמו שחולקים עליו אב"ה הכא אינו כן שהמחלוק שחולק' שלת"ק אפי' לא נשתייר ולרבי שמעון אם נשתייר אין אי לא נשתייר לא אין שום חידוש בין מלוה לפקדון אלא דאנו אומרים דנקט הכי לאשמועינן חידוש אחר מבחיך לדעת ר"ש וכן לא יעשה דנקט ת"ק במלתא מלתא דלא שייך במחלוקותם אלא כי היכי דלא נעשי כדברי האחר בדין אחר ככ"ל:

עור

קשה מאי פריך בפלוג' ולתני וכו' דהא בלא בדירה כקתם שלא קבל כלל אחריות אלא כקתמי דכפקדון היו סתמא לא קביל וכמלוה היו קתמו כפירושו:

כלל ונראה

דכלה בדירה שייך שיהיה במאי דמקט' דהיינו קבל גמור ולא קבל אחריות כלל אבל קתם ענין אחר הוא ואינו מעין הקושיא דפריך בגמרא ועוד דקתמא דמלוה היינו קבל גמור ולא היו זה בלא בדירה:

עור

קשה מאי פריך בפלוג' וכו' דהא שייך לתרץ ולומר נעשה פקדון באחריות כמלוה ונראה דלא שייך לומר נעשה לא כשהדבר שנוי יש בו חידוש יותר דאז שייך לו נעשה אותה החליק עם שאינו כ"כ עם אותה שנויה אבל פקדון באחריות ומלוה דתרווייהו שייך אהדדי ואין ביניהם חילוק כלל לא שייך לו נעשה כזה:

האיש מקדש

ואלא

הא דאמר רב הונא וכו' קשה דרב הונא יאמר לך דבמלו' פליגי אי מקודשת במלוה או לא קשה אמאי לא כריך לר' אמי דאמר ככ"מ פ' השואל דאפי' לא נקע בו קנאו נימא כתבאי אמרה לטמעת' ולא מני לדחוק ולו דבמלוה פליגי אי מקדש במלו' מקודשת או לא דהא ר' אמי ק"ל דהמקדש במלוה אינה מקודשת דקאמר ש"מ מדר' אמי תלת וכו' ונראה דר' אמי דאמר דבמלוה פליגי בדמעיקרא ואיזו לא קאמ' הך דינא כי היכי דלקסי ליה נימא כתבאי ולא אתא כי אם לט' המסנה דהיתה אוכלת אהייא וכו' ופרש' א"מ פ"א ופ"ל כתנא דמתני' אבל רב דאוקח' ארישא וממרא דמקדש במלוה אמרה כאפי' בפ"א לכך פריך ליה בגמרא לימא כתנאי ורב הונא הוא תלמידו של רב אין ראוי שיחלוק על רבו ואם לא מוקי פלוגתני' דהני תנאי במקדש במלוה אין לו לרב הונא פלוגתא עליו ולא אשכח שום פלוגת' אחריתי אלא דפליגי במלוה כרשות בעלים לחורה לכך פריך לימא כתבאי וכו':

ועור

נראה לר"ש דא"א כלל דאי פליגי בלא נאה ניתנה ואפילו הכי קאמ' ר"ש דמקודשת מ"מ רב הונא אתי כתנאי דהא לר"ש היא מקודשת ואפשר דטעמא הוי דכיון דלאו ל להנאה ניתנה הוי כאילו לעולם היא בעין ובמה שגשתייר הווא מקודשת ודוחק:

עור

קשה אמאי לא קמטני אקושיא קמייתא דפריך אליבא דרב נימא כתנאי המקדש במלוה אינה מקודשת וי"א מקודש' וכו' דפליגי כרסו בעלי' לחורה כגון שלא הניאה כלל ודמי לפלוגתיהו דהכ"א ונראה דא"כ אמאי קאמר ושון וכו' דאי מלוה בעין לרבנן אינה מקודשת דהי כאילו ניתנה להנאה אמאי במכר קנה: ולהכי גס כן לא מוקי לה במלוה דאחרים דהייא פלוגתא לקמן דא"כ אמאי שום כמכר וק"ל כתבאי התקדש לי כש"ח וכו' האו ש"ח ה"ד אי לימא ש"ח דאחרים היינו מלוה כיד אחרים: קשה נימא דמלוה כיד אחרים דקאמר היינו אפילו היתה המלוה כ בעין כיד אחרי' וטעמא דר"מ דאמר מקודשת הוא דכיון דהיתה בעין אפשר לו לחזור מהם ולהכי מקודשת וטעמא דרבנן הוא משום דלא אפי' בחורה וחלוקות הברייתא הם לא זו אף זו: ונראה דלא שייך אפ"ש בחורה או לא אפשר אלא דוקא באשה דכיון דהמעו' ביה האשה כיון דאפי' בחורה הוי כאילו נתנה כיד האשה אבל היכא שהמלוה כיד אחרי' אף על גב דהיא בעין האפ"ש לן בחורה מ"מ כיון דמקדשה במלוה שהיא כיד אחרים ולא

הלכה כר' דלעולם דהלכה כר' ומאי דלא קאמר
דכ"ע אית להו כר' משום דק"ל לתלמודא דלר' אין
נריך אפי' אמירה בכה וכמסירת השטר סגי אבל
לרבנן דלא סגי מסירה ונריך ג"כ שיכתוב משו"ה
בעינן שיכתוב ג"כ כעבודו שוב ראיתי בדברי התוס'
בכ"כ דף ע"ו דקדקו גם כן זה להוכיח דהלכה
כר' ע"ט:

תוספות

כיקאמר רבובו וכמכת'
דעת קמפלגי וכדקאמ' לעיל
וכו' פי' דבכמכא דעתא ואינה חושבת אס יחזור
וימחול ומ"ס לא קמכא דעת' דחושש שמוא ימחול
אותו ללוה וק"ל:

נימא

כתנאי וכו' האי ש"ח ה"ד וכו' חילוני'
וכו' קשיא דר"מ אר"מ: קשה
נומא דר"מ דקאמר לעיל מקודש' הו' מטעם דאמ'
לה התקדש' לי בש"ח דכיון דהזכיר לה חוב סמכא
דעת' להתקדש באותו חוב ומטע' זה הו' מקודשת
אבל הכא חיירי דאמר לה התקדש' לי כשטר ולא
הזכיר חוב כלל וכהא פליגי דר"מ קבר דאינה מ'
מקודשת מטום דדעתה של אשה אינה להתקדש
עצמה כמייר וגם לא בחוב שהרי לא הזכיר לה חוב
כלל ורבי אליעזר אומר מקודשת דודאי קומכת
אחוב של שטר וחכמים אומרים דכיון שלא הזכיר
אלא השטר דעת' למייר אס יש בו שיה פרטת' מ'
מקודשת וכו':

תוספות

ורבנן מכפקא וכו' כונתם ז'
ברורה דלהכי מחקו הנירס'
מטעמא דבגמרא קאמר כרבנן מספקא וכו'
משמע דהו' ספק והס אמרו דלא הו' מקודשת
כלל להכי לא גרים דאס לאו וכו' ודרדקי דכי רב
ידע' זה:

ותמהתי

ממהרי' אדרב' זלזה סימן י'
הנרך לכתוב דרך דחוק ב'
בדברי התוספות בדבר אין צורך כו':

בתר

דבעיא הדר פשטא וכו' לכאורה
נראה לדקדק דבתר דילפינן שטר
מהקשא דוינאה והית' אמאי לא ילפינן כל ההויות
דנקיש אהדדי ונאמר דמה לשטר לשמה אף כסף
וכו' ונראה דהסברא מחייבת שלא יצטרך
לשמה ושעמא דשטר הו' חשים דשטר גופיה לא
ילפינן באשה אלא מנט להכי ילפונן כלה מלתא
בגט כנר' וכן נראה מדקדוק רש"י לעיל דף ט'
זהרן בריש פ"ק דקדושין כתב טעם בכסף דלא
בעי' לשמה:

נימא

כהמי תנאי וכו' יש לדקדק שאמ'
הכא דתפיס בידים הסי' והכומ'
ואף על גב שלא באו לידו כתורת משכון נומא
דכהכי פליגי הני תנאי למר הו' דינו כמקדש ב'
דחלו:

חזר מאותה מלוה הו' מלוה ולא שאני לן בין הו'
בעין לאינה בעין היכא שמקדשה במלוה שהיא ב'
ביד אחרים:

היינו

מלוה ביד אחרים וכו' קשה נומא
דפרושי קמפרט שטר חוב דלא הו'
ש"ח דירה אלא שהיה לו מלוה ביד אחרים וכו'
דהכא לא מני למיור הכי דא"כ ה"לל אחרים ה'
התקדש' לי כשטרי חוב ומפ' דהיינו שיש לנמלוה
ביד אחרים או ה"לל שהיה לו מלוה ביד אחר
ומפרט ה"ח שהזכיר למעלה להכי לא קאמר פ'
פרושי קמפרט עם שכאמת' אין צריך לזה דהכא
נראה לו דוחק ודוקא לעיל דליכא טמוא אחריתי
קמטני הכי וק"ל:

אלא

כשטר חוב דירה: יש להקשות
אמאי לא מוקי כשהמלו' היא בעין
ופליגי במאי דפליגי מעיקרא דפליגי אי מלוה
פרטת בעלים לחורה וכו' וליכא למימר דאס כן
הא פליגי בה אדא וימכא דהא השתא כדקאמר
דפליגי כשטר חוב דירה וכו' עכ' פלוגתא דלעיל
לא הו' כרשות בעלים לחורה: אלא פלוגתייהו
הו' אפילו אינה בעין ולא קשיא לן תרתי למה לי
ולתך דכריך דקמפלגי אי מלוה להנאה נתנה
גריך למה דטעמא דר"מ דאמר מקודשת היינו ד'
דוקא כיש בה שיה פרטת' בעין דאס לא כן למה
תהיה מקודשת לר"מ: ואפשר דהכא אין
נריך שיהיה בעין לר"מ והו' מקודשת ולעיל ד'
דהנריך ר"מ ש"פ כשתייר וכו' היינו מטום שנגכ ולא
נהנה ממנה כלל ולהכי נריך בה שתהנה מפניה
פרטת' לפחות:

במלוה

כשטר במאי פליגי הך קשיא
על דברי הכרית' כפני עמיה
קיימא ולא במסכה קושיא זו מזד' התירוח דהא מ'
מעיקרא נמי כשאמ' אלא כש"ח דאחרים נמי קשה
במלוה כשטר במאי פליגי וכו' ובמ"ס התוסכו בד"ה
לעולם ש"ח וכו' וכו' לכאורה היה נראה
מקושייתם גם כן קיימא אמאי דכריך מעיקרא א'
חילוימא כש"ח דאחרים וכו' דמשמ' דאי חייירי כש"ח
דאחרים ניחא וקשה דמאי שאל' ונראה דא"כ
אלא רצה בעה"ג לתקן הכרית' מעיקרא:

והרשה

עליהם פרט' כתב הרשאה ע'
עליהם באמת שהרשאה על מלוה
לפ' כפי הקצות רוב הכופקים אינה מדינא דגמ'
אלא מתקנת הגאונים ז' וגם לפי המקרא דמוקי
שהקנה לה במעמד שלשתן ק' דא"כ אין צריך
הרשאה כיון דבמעמד שלשתן הקנה לה והר' טבא
נתב' זה שלשתן עליהם: ומה מאד מתקול' לדבריו
ז' שהם כפי המקנה:

תוספות

דכ"ע וכו' יש להוכיח וכו'
וקשה ליהיכי מוכח דאין

עצמות יוסף

כמלוא שיש לו עלה ומחוי' לו המשכון והוא מקודש' וחכמים או דאינה מקודשת כיון דלאו כתורת מ משכון אתא ליד'. ונראה דהוא דוחק לחוקמי פלוגתא כהכי והדברים כדורים דכהא לא הוו פליגי תנאי:

הלכה ד

ולענין

הלכ' אחר שכתבתי כל הסוגיא אבאר קיצורו הדינים בדרך קצרה שהמקדש במלוה אינה מקודשת אפי' היא בעין ואפי' לא התחילה האשה להזניח כלל דכיון דמוקי פלוגתייהו בתנאי דהאו' לאשה התקדשי לי בפקדון שיש לי בידך וכו' דגרסי' כבריייתא ובמלוה אעפי' טעמתייר ט"פ מקודשת ופליגי במלוה ברשות בעלי' לחזרה ואפי' אמרי רבנן דאינה מקודשת אפי' שלא הוציאה אותן כלל ונגבכו מומנה וכשתייר ט"פ וה"ה לא נגבכו והיה הכל בעין חד טעמא הוי ונראה לי דה"ה במכר אפי' היתה כל המלוה בעין לא קנה כהלואה מקרי ולהכי לא מוקי לה בגמר פלוגתייהו דתנאי דלעז' במלוה דרשו בעלי' לחזרה כן לר' מטמעתין זולת מה שיש בזה לדעת הרמ"ם ז"ל כפי פירושי' שהוא ז"ל מפ' כההיא דיש דמי' שהם בחליפין וכבר באו הביאור ברוב ענין במקומו: **וכשמקדשה** במלוה שיש לו עליה שטר דאינה מקודשת

אם החזיר לה השטר יש ספק בדבר הר"ן ז"ל כתב דיש מי שאו' שאם החזיר לה השטר בטעת קדושי' ויש כנייר ט"פ מקודש דה"ל במקדש במלו' ופרוטה וכו' והוכיח זה מן הגמ' ע"ש:

ובאמת

שדבריו תמוהים שהוא כתב בהמוך על המקדש במלוה של אחר' ז"ל אעפי' שהקנהו לה בכתיב ומקירה אינה מקודשת דלא סמכא דעתא כיון דיכול למחול לא סמכא דעתא וליכא למימר כהא שמין את הכנייר משום דנייר של לזה הוא כדתנן שהלוה נותן שכר אזי מחיל ליה ע"כ מהדרא ליה ניהל' בניירא ע"כ וכיון שדעתו ז"ל שהנייר הוא של לזה א"כ במלוה יודה בשטר אפי' שיחזר השטר בידה למה תהיה מקודשת דהא הכנייר הוי שלה ומקדש כממון שלה: **וההכרח** שכתב הר"ן ז"ל שמחזיר השטר ללוה מרתנן שהלוה נותן שכר אינו הכרח דנהי דנותן השכר מטעם שכל הנאה שלו אבל לא יספיק טעם זה לשלל יהיה למלוה זכות בשטר:

ועוד

כדהוה מוקי פלוגתייהו דהני תנאי דהתקדשי לי בשטר דאו' חכמים דשמין את הכנייר והוה בעי לחוקמי במלוה דידה

דאיש מקדש

ורחי דא"כ קשי' דר"מ אר"מ ולא קשיא ליה דא"כ מ"ט דרבנן דאמרי דשמין את הכנייר דלמה שמין כיון דהוי הכנייר שלה:

והרב

המגיד ז"ל ב"כ כתב שיש מי שכתב שאם היתה מלוה בשטר והחזיר לה השטר בטעת קדושי' ויש כנייר ט"פ ה"ז מקודש' דהוי כמקדש במלוה ופרוטה וכן הוא דעת הר"מ ז"ל והר"ם ז"ל והסכים שהרמ"ם אין דעתו כן שאם היה דעתו כן כשהזכיר דין המשכון ה"ל להזכיר זה עכ"ל:

וגם

הרמ"ה ז"ל נראה דק"ל דאינה מקודש' הכי דכריו הטור בא"ה ס"י כ"ח ז"ל היה לו מלוה אזלה אפי' בשטר וכי ואפי' החזיר לה השטר כתב הר"מ מה שאינה מקודש' ואפי' יש בו ט"פ כיון דלא אדכרא בעידן קדושי' לקדושי ביה כתנא כמקדש במלוה לחוד' דמי ע"כ וידוע שמש"ה ה"ה הוא ככה"ג דלא אדכר שטר דהא דכותא כתב הרמ"ם במקדש במלוה והחזיר לה המשכון וכו' אלמא במלוה קדשה לא כמשכון ג"כ ועלה הוא דכתב הכרת י"א: ומיהו אם אמר לה התקדשי לי בשטר חוכ זה ונתנו לה כתב הרמ"ה ז"ל דשמין את הכנייר א"כ יש בו ט"פ מקודשת ונראה דאין מי שיחלוק על דברי הר"מ ז"ל בזה שהרי רבנים אלן לא דכרו אלא במקדשה בחוכ וא"כ מחזיר לה השטר כ"ל:

ותמהתי

מה הגדול מוהרי"ק ז"ל שה כתב על דברי הר"מ ראו' מפ' האיש מקד' וכת' הר"ן שיש מי שאו' כן וגם ה"ה כפ"ה וכו' דהא לא שייכי דברי הר"ן וה"ה לדברי הר"מ ז"ל ודברי אותן שאו' כן סולקים על דברי הר"מ למו' שידקדק העיון האמיתי כ בדבריהם ז"ל ואפ' טעם כונת ה"ה שכתב ה"ה היא שאמר לה התקדשי לי בשטר תדע לך שהרי הר"ן הוציא אותו מכרייתא דקתני התקדשי בשטר והוה בליק דעת' למו' דבמקד' במלו' פליגי וקאמרי רבנן דשמין את הכנייר והתם לא קאמ' התקדשי לי במלו' אלא התקדשי לי בשטר לחוד קאמ' א"כ לעול' שאם לא היה או' שט' לא הוה מהני ולא מידי וכדע' הר"מ ז"ל והר"ם כדיון המשכון שכתב שהיא מקודשת לא דאיתי שהזכיר כי אם התקדשי לי במלוה ואפשר דמשכון שאנין דכיון דתפיס ליה ביד' אין גורן להזכיר לה ולא מידי:

ולענין

הלכה אם קדשה במלוה שיש לו עליה זא"כ החז' לה השטר הויא ספק מקודשת אפילו יש כנייר ט"פ אבל אם אמר בטעת קדושי' התקדשי בשטר חוכ שיש לי וכו' הויא ודאי מקודשת לעד כמ"ס הר"מ ז"ל וכ"כ מה שכתבתי שגם לדעת ה"ה הוי כאומר התקדש בשטר

עצמות יוסף

האיש מקדש פה

בטור והרמ"ם לא כתב כן ואפשר שדעתו ל
לספק בזה :

ואם

קדשה כמנה וכמנה חסר דינר מוקי
לוקמתא כגמ' דפליגי תכאי בהכי
ולענין הדין הויא ספק מקודשת מההיא דבת הר"ן
בפ"ק דהר"ף לא חילק וכתב הרמ"ן מסתברא
דהלכה כיהא והרא"ב כד פוסק כת"ק ע"ס :

וכן

אם היה לו מלוה ביד אחרים והקנה
לה אפי' ככתיב ומקירה אינה מקודש'
וכפי מה שכתבתי למע' יש להחמיר אם מחויר לה
השטר ויש שפ"אוי תפסי בה קדושין משום דמי
הנייר ואם קדשה כפקדון שיש לו בידה ושנובעין
הויא מקודשת בלי ספק ואם נגנב או נאבד בזה יש
לחלק חילוקי' כפי מה שדקדקתי למעלה מדברי
הפוסקי' והוא שאם היא היתה יודעת הפקדון מה
היה עוה וכשקדשה כפקדון שיש בידה הלכה היא
ומנאתו שנגנב אינה מקודשת כיון דלא סמכ' דעת'
להתקדש אלא ככל הפקדון שהיה עוה אכל אם
ידעה מהגניבה קודם שתתקדש בו ודאי על מה
שנשתייר ממנו סמכא דעתא :

ואם

לא ידעה שיווי וקדשה כתב הר"ש
דהויא מקודש' דאפי' על מה שנשתיי'
בו כיון דאיכא ס"פ סמכא דעתא :

ומדברי

הרי"טכא יש עו' לחלק דטעמ'
דהויא מקודש' היא משום דא"ל
התקדשי לי כפקדון שיש לי בידך נראה מלשון
שיש לי בידך הן רכב הן מעט וכך בתרצה היא
ומיירי דאמרה אין דאילו בשתיקה לא סגי ואפילו
בשד"ך וכיון דאמרה אין אינה יכולה לומר סכורה
הייתי להתקדש ככל הפקדון וכו' ע"כ מדבריו ז"ל
נראה דאפי' יודעה היא שיעור הפקדון אפי' היא
מקודש' ולענין הדין נר' דפליגי הרי"טכא והר"ש
כזה ויש להחמיר ותהיה בספק מקודשת :

ואם

קדשה במלוה שיש לו עליה משכון
וקדשה בו ולא החויר לה המשכון
יש להחמיר בה :

וכתב

הר"ם דוק דמט' לידו דמקדש
אף על גב דמדי' מני למתפשי'
אזווהי דכל כמה דלא גלי אדעת' דנקט' ליה בתור'
משכון אינה מקודשת עכ"ל מלשון זה משמע דאף
על גב דמעיקרא לא מטא לידו כתורת משכון ממ'
אין אחר כך גלי דעתי דבעי למתפסיה כעשכון
הוי כשלו :

ומדברי

הרי"טכא ז"ל נראה לדקדק דלא
הוי משכון אלא ככא לידו מ
מעיקר כתורת משכון שכן כתב ז"ל דטעמ' דמקדש
כמשכון מקודש' היינו משום דרעתא אמשכון ואיהו
קרי ליה למשכון מד' ינחן וכי אמרו הכי כמשכון

דאפי' לידו ברשות ליה כשעת מלוואתו א"ל שלא
כשעת הלואה משכון דאפי' לידו מעיקרא כתורת
משכון אכל האי דלא אתא לידו כתורת משכון אלא
דאיהו תפיס ליה מנפשי' לא קני ליה עכ"ל . מלשון
זה נר' לר"ן דאפי' תפיס ליה אגרי' אח"כ לא מהכי :
וכיון שיש ספק בלשונות הפוסקים נראה'
דאין ראוי להקל היכא דתפיס ליה
אגריה אח"כ וכדע' הרמ"ה ז"ל כפי מה שדקדקתי
בלשוננו ז"ל ואין ספק שדברי הר"ם הם מהך סוג'
וכמ"ס הר"ן ז"ל :

ורבו

של רבינו ירוחם כתב בזה סכרא
אחרת ז"ל כי נראה לו לכ"ע שאם
עשה לה ככר שירים וכומים ואחר כך קדש' כשכרו
דהוי' כמקדש במלוה שיש לו עליה משכון ולא דמי
לעשה לי שירים וכומי' ואחר כך קדשה כשכרו דהוי'
מקודשת דכיון דתפיס אותם כשכרו הוי' כמקדש
במלוה שיש עליה משכון ולא דמי לעשה לי שירים
וכומי' ואקדש' אפי' לך דהתם לא תפיס להו' אגריה
עכ"ל : ולכאורה נראה לדקדק מדבריו אפי'
לא כא לידו כתורת משכון : וכיאור דבריו ז"ל
נראה שז"ע להכינס הארכתי בפ"י לא"ה :

ועוד

יש להאריך בזה בדנין שמעתינן אם
אזוין קוכה בשבח בלי או לא כי
באמת דברי הפוסקים בזה ז"ע הרונה לעמוד
בדברים על כוריו ועיין כמה שכתבתי בספר
משא מלך דחלקב שער כ' משפס"כ דין יא' :
ואם קדש' בטור אירובין ואין עליו עדו' ויש בנידי
עוה פרוטה גריכא גט דרבנן אין צורך לאורך :

הלכה א דף טח

מתניתין

התקדשי לי כדינר זה של
כסף וכו' תנא חדא וכו' כפי
נכתבו הוי סדר הגמרא שפיר דמאני הא כמיוס
הא כחמרא הא כניפרא והוי מלמטה למעל' אכל
ר"ת גריב הכי תני חדא בו וכמה שכתבו ותניא א
אידך כולא כמה שכתבו ותני אידך כמה שכתבו
ולא בו והשתא קמט' לרש"י ומתריץ יפה וזאת היא
ג"ה הר"ן י"ה ז"ל :

פיסקא

ולית ליה לר"ם וכו' : קשה
דמאי קושיא היא וזאת דמאי
דאמר ר"ש דהויא מקודשת הויא משום חומרא ד'
דאשת איש דהא דבוותה קאמר אמתיותין דלקטון
על זבת שאני כהן וכו' וקאמר רב יוסף על מתניתין'
דכסבו הייתי שהיא כהנת וכו' וקאמר דילמ' לחומר'
וכו' הרי לך דעם היוות אמת דקתני בהדיא מ'
מקודשת קאמר דלחומרא קאמי' והיו קדושי אחר'
תופסין בה ודכוותא נומא הכא בדברי ר"ש ולא
נדיכוס עור לדחוקי נפשין כהנך דחוקי : ונרא'
כב א דכשלמא

על כל ג' ענין כג' ענין עשתי יב

דה"פ
ה שמוק
שכתב
והחזיר
מקודש'
הרמ"ן
כן שאם
להזכיר
מקודש'
כ"ח ז"ל
חזיר לה
ש בו ש"פ
זשי ביה
וע שמש
תא כתב
כון וכו'
גלה הוא
נקדשי לי
ל דשמוין
דאין מי
כנים אלן
וחזיר לה
ק ז"ה
מה ראו
אין ונס
ז"ן וה'
לקים על
תי כ
ה"ה היא
ברי הדין
שטר והיה
מרי רבנן
לי במלו'
ל שאם לא
יע הר"ם
קודשת לא
וה ואפשר
אין צורך
מל ה שיש
לה הטור
פ אכל א'
זכ שיש
וה ז"ל וכפי
ר התקדש'
ער

עצמות יוסף

דכסלמ התם כיון דקתני בהדיא כמתניתין כסכוד
הייתי וכו' כיון דאמרינן דדברים שכלב אינו דברי
הכרח לומר דמקודשת דקתני הו' מסיס ספק
אכל הכא במקודשת דנקט ר"ם למלתיה ליכא שום
גילוי כלל בדבריו.

עוד

ק דמאי פריך מה היא דחלא וחמרא
דהתם גילה לוקח דעשו שרונ' כחלא
אזובחמרא ולכך יכול לחזור בו אכל הכא לא גלת'
כלל מה היתה ראשונה וכיון שכן מכלל שחם הטעה
לשכח לא תהיה מק דמח כיון דליכא גילוי דעתה
שאזנה חכמה כוונת דעת הוא דניחא לה
כדכחא יחר ואפי' אוקמי' כגון שגריכא להשלים
חכמ' ט' ט' כהק' עדין י' לחלק חילוק זה:

עוד

קשה לימא דר"ם לא פליג כי אם
אחלוקת עמי ונמצא עשיר דהשתא
ליכא למיירא איכא דניחא לה בעני דודאי בעשיר
דניחא לה טפי ונראה דודאי ר"ם אכלה
מלתא פליגי דהא לקמן קדוין לא שאנו שא כשכח
לומין אכל בשכח יוסקין לא מדפליגי הכא ולא
אמתניתין דלקמן ואט' ר"ם לא קפליגי כי אם
אחלוקת עמי ונמצא עשיר היה ליה לתנא למתני
שאר חלוקת דלא פליגי ר"ם כהו גני הנך דהוו
שכח יוסקין דלא פליגי ר"ם כהני וכו' :

תוספות

איכא דניחא לה בכספא פי
וכו טעם ה"י הוא משום דלא
יתכן דניחא ליה בכספא ולא ברהבא חס לא
שגריכא כהק' להשלים תכשיטה :

אך

קשה דבעינן נראה טעמה מערכה
על הדרוש דמוקי הך אוקמתא כדי
להקשו לר"ם דאנא אמינ' דלא חיירי כהפי' ומשום
פליגי ר"ם ואפשר שחם התוספות כגון שגריכא לא
הו' אוקמתא חלא ה' ק' דאפשר דניחא לה בכספא
כגון חס צריכא אך ה' דהא לא דמי לחלא וחמרא
דהתם ודאי שהליקח זהמזכר תרנויהו בנחי' כחלא
דוקא הו' כחמרא דוקא : ונראה דע"כ חיירי
בהכי לדעת התוספות דאי לא מייהי בהכי לא יתכן
לדעת רבנן שלא תהיה מקודש' כיון שהטעה לשכח
קשה דהא במחלוקת עמי ונמצא עשיר

אך

דליכא הך טעמא דאפילו הכי פליגי
דכנן עלה חלא ע"כ טעמא דרבנן אינו חלא משום
דשפעתו וכו' : ואפשר דעמי ונמצא עשיר דמי
לשכח יוסקין ומטעמא דמסאנא דרב מכרעמי
אכל קשה דכל הכרח הגמרא הוא מדפליגי ברישא
וכו ולפי' ראיה היתה חלוקה זאת להיותה קבועה
כמתניתין דלקמן ונראה להכנת התוספות
דהתם פי' כגון שגריכא והקשו דלמא מתניתין חיירי

דאיש מקדש

בדינר זהב ולא בחתיכת כסף ומשום הכי פליגי
ר"ם דהשתא לא שייך לומר כגון שגריכ' כהק' וכו'
תירצו באמר' ומיהו היכא דהטעה האשה במזון
אינו מחלק ר"ם ויכול להתיר הכסף מהדינ' להשלי'
תכשיטה ולא שאכי לן כין דינר לחתיכת כסף וזש
לא פליגי כלו' לא הכל ג' כהא וק"ל : הו' כמי' י' ש'
לומר דה' ק' שהם תירצו כגון שגריכא וכו' ועדין לא
נח דעתם בזה דהיתכן שמדינר זהב לא תקח כ'
כהק' להשלי' תכשיטה דהא לא דמי לחלא וחמרא
לכך פי' שאם הטעה האשה כמזון פי' שטעה יותר
מעית הזהב מהכסף לא פליגי ר"ם בת' דחפילו
ת' ק' מודה דמוקודשת ופירושא דמתניתין הכי הו'
בדינר של כסף פי' שיעור גדול מכסף שזה דינר
זהב ולפי השווין כך הוא דינר כהק' כדינר של זהב
ואין הפי' דינר קטן יהיה מכסף דינר כדינר של
זהב קטן כמזוה והשתא קאמר ספיר איכא דניחא
ליה וכו' ומ"ם לא פליגי ר"ם רחוי היה שיאמר
לא פליגי ת' כהכי אכל הכי הוא זאת דלא פליגי
ר"ם ברכנן דהא רבנן לא חיירו בהכי :

וסבור

הייתי לומר שבעה ג' מעוקרא
הה"ס ד' דחיירי שאמר הוא לשלוחה
לא וקביל ל' קדוין מפ' שאמר ל' התקדשתי כ'
בדינר של כסף וכו' כדלקמן דהשתא איכא סברא
רבה לרבנן ולכך פריך לר"ם הכא נמי איכא דניח'
לה וכו' ומשני ליה הטעם דמראה מקום הוא לוולא
יותר ואפס' שזאת היתה ככת התוספות בלא ומיהו
וכו' כלו' דמעיקר' נמי הוה סלי' ק' דרעתן דרוא'
ע"י שלוחה קאמר ולא על ידה דכיהו גופא ליכא
שום פלוגתא טוב כתייבשתי בדכר ומצאתי בדרכ'
זה קוסיית והיית והראשון עיקר :

ולענין

הככה חס אמר לאשה התקדשתי
ל' בדינ' של כסף ונמצא של זהב
שיש הפרש גדול בין זה לזה לדעת רבנן אינה מ'
מקודש' כלל ואם נחוש לפי' שכתבתי בדברי התוס'
דהיכא דהטעה הוא מפרקס לא פליגי ומודו
רבנן דהויא מקודשת י' להחמיר אכל אין דעתי
נטה כלל לזה דמאי שנא מעמי ונמצא עשיר דאפי'
הכי ס' לרבנן דאינה מקודשת כלל הילכך אינה
מקודשת כלל :

ואם

האיש חמ' לסלוחו צאי וקדש ל' חס והלויני
דינ' של כסף והלוינו של זהב גם כן
אינה מקודשת ואף על גב דהך אוקמתא חידחי'
בגמרא לא חידחי' חלא כעבור שלשון האשנה אינו
סובלתו ומתוך לשון תפי' ר"ד נראה דיש לספק
בזה ובלשון נראה דיש טעות ס' פר שכתב וכו' ראו
סיחלוך ונריך לומר שלא יחלוך והמעין יתקן :

אמר

אכ"י וכו' רבי אלעזר דתנן וכו'
י' לדקדק כיון דרכי שמעון ורכי
אלעזר

עצמות יוסף

האיש מקדש פו

וגסות
לככל לא נחית מלשון זה נראה שמודה דנחית לעיל אלא דכריך מילא נחית נמו בככל ומן הפסוק נראה כהכל ירד לככל וכמו שהוכיח הרמב"ם ז"ל שהאופה יח קבין והוא ליה למפרך והא כל גסות דככל ירד:

הלכה יא דף מט ונ

מתניתין
על מנת שאני כהן וכו' כן כרך וכו' ככר כתבתי למעלה דלר"ש חזי הכא טעמי משום שבה יוחסין דלא דמי יחסות דכן כרך ליחסותה דכן עיר ועיניו הרואות ורש"י ז"ל תפס הפירוש לענין ממון לדעת רבנן אבל בחלוקת שביתו קרוב למרחץ לכאורה היה נראה שהוא ענין ממון ולע"ז לא מיייתי הכרח לר"ש אלא משפחה מגדולת: ונראה דהכא נמי משום יחס נגעו בה שמי שביתו קרוב למרחץ אין אשתו הולכת למרחץ כי חרפה היא מאד.

גמרא

ההוא גברא דזבין וכו' רוב המפ' פי דאירי שגילה דעתו קודם שהיה רוצ' לעלות והדברי מוכיחים שאין אד עשוי למכור כל דקרקעותיו אם לא לענות וכן מוכח ל' ליטרא דזבין ככאי אדעתא וכו' אלא שכעת המוכר לא פי' ולא מירי ולכך אמר רבא דדברים שכלב ה' אינם דברים: ויש לדקדק היכי בעי למפטט ממתניתין דהמקדש את האשה ואמר קסבור ה' הייתי שהיא כהנת וכו' וממתניתין דמעילה דהתם לא איירי שגילה דעתו כלל כי הך עובדא והיה נראה לתוך דע"כ התם נמי כהכי איירי שהיה און מדעתו היה לישא אשה כהנת שאם שלא פירש הרב בעת הקדושין ודכותא בההיא דמעילה דאם לא כן פשיטא וכי תעלה על דעתך להיותו כאלון קסבור הייתי וכו' אלא ודאי דאיירי שהיה מגלה דעתו קודם לכן אלא דעדין לא נתמור דעתי בזה שהרי עדין יש לחלק דהתם לא גילה דעתו באותה אשה שהיה רוצה לקחתה ע"מ כן וכשעת הקדושין לא אמר ולא מירי דרוחק לאוקומי מתניתין ככה"ל דה"ל לתנא לפרושי: ונראה דרבא דקדק והאריך בלשונו ואמר הוי דברים שכלב דדברים שכלב אינם דברים ככר' לשון מיותר דרי שאמר הוי דברים שכלב ואינם דברים אלא ודאי ה"ק הוי הכא דברים שכלב וק"ל בעלמא דדברים שכלב אינם דברים ודכותא הכא אין לחלק אף על גב דהכא איכ' גילוי דעת והשתא בעי מנא ליה לכא הא הא דבעלמא דדברי שכלב אינם דברים ופשיט ליה מהני מתניתא ומינא למד רבא דה"ה היכא דאיכא גילוי דעת דלא שגא אבל מאי דפשיט רבא היינו היכא דליכא גילוי דעת מעיקרא וכאמרת דקושיא

אלעזר אמרו דבר א' וכו' דמראה מקום הוא לו אחי לא קפליג רבי שמעון על מתניתין דלקמן האומר לשלומו נא וקדש לו אשה כלו והלך וקדשה במקום אחר דלר"ש מקודשת משום דמראה מקום הוא לו: ונראה דלקמן ליכא פלוגתא מטעם האומר בגמרא דקדושין לקרבה קאתי וכו':

דף מט מתקין

לה מרבה רב אשי אלא דקתני יש לדקדק אמאי על מנת שיש לי בת וכו' לא כריך מירי שא דקתני ע"מ שאני כן כרך ונמצא בן עיר ואת דהתם לא הוי טעמא משום שבה ממון אלא שבא יוחסין הוא דהא אינו דומה מי שהוא כן כרך למי שהוא כן עיר רש"י ז"ל לא פירש כן שבת ז"ל ישיבת דרבי קשה שהכרך הוא מקו שווקים והיותר מכוון ככר דמפרש מתניתין כטבחה ממון ואפילו אם תמצא לומר דרש"י פי' כן אליכא דרבנן דהלכתא כוותיה והי' קשה למה לא פירש טעם המשנה משום יוחסין והיה טעם כולל לדברי הכל:

דף

ע"מ שאני קריינא וכו' בדקדו' הלשונו' דאיתי מכוונה שכלסון שאני קורא כר' מהטור דגנו בג' כתובים ופי' שאני קריינא הנאמ' כנמצא דהיינו שאני קורא אבל הר"מכס לא כת' כן שהיה ז"ל כת' על מנת שאני קורא כריך להיות יודע לקרות תורה וכיאים וכתובים' ובנכסחא אחרינא דאיתי בדברי הר"מכס ואם אמר לה על מנת שאני קראה כריך להיות יודע תורה וכיאים וכו' והיא כנכסחא אמיתית לדעתי וכך הוא על מנת שאני קראה כמו קראה אלא כלו' שאני גוף המקרא והר"מכס ז"ל דעל מנת שאני יודע לקרות לא הוכיר ג' כתובים וכו' שמוכן מחליו וזהו שיעור הקורא ב' בתורה:

מאי

תורה מדרש תורה והשתא לא הוי פלוגתא דתנאי פלוגתא דרבי יוחנן ורבי חזקיה ורבי יוחנן אתא לאשמועינן דמדרש כרבי יהודה הוי מדרש תורה אבל חזקיה דקאמר הלכות יש לדקדק דהיה לו לומר הלכה כר' מאיר' ואפשר דכיון דהונרך רבי יוחנן למפטק הלכת כר' יהודה ואתא לפרש דבריו ולומר מאי תורה מדרש תורה משום הכי אתא חזקיה וחלק עלינו ואמ' דאינו כן אלא הלכות וכרבי מאיר אי נמי אתא לומר דלא נומא דהוי הלכה למשה מסיני לזה אמ' הלכות וכו' אלא דקשה דהיה לו לפרש יותר:

עשרה

קבין חמיה פי' רש"י תורה ודרך ארץ והדין עמו דהא תורה נמי היתה בככל דככל זכתה ללמוד וללמד כל לקמן אבל דרך ארץ לא היה שם אבל חנופה וגסות הרוח בדאמרינן בשמעתין:

עצמות יוסף

דהקוסיא אכתי קיימא מכל לרכא להשוות דיני
ולומר דכך הויה דכריס שכלב אינס דכריס היכא
דליכא גילוי דעת כמו היכא דאיכא גילוי דעת :
לכך נראה לכרש דהכי קא פטיט כיון דקתני בהך
מתניתין דכבוד הייתי דהויה מקודשת כנר דחין
קדושין אחרים תופקים בה ואמאי ובה איכא ספק
בדעתו אם כיון לכך ותהוי ספק מקודשת ומטני
דהכי נמו קאמר ודכותא איכא למימר כההיא ד
דמעילה דכיון דהויה ספק אכשר דמייתי חולין
פעורה אלא ודאי דק"ל דאפילו שיהיה אמת כיון
דהויה דכריס שכלב אינס דכריס כלל :

יקריב

אותו לרצונו וכו' פי' רש"י יקריב
אותו קרא יתורה הוא משמע
דאי לא הוה קרא דיקריב אותו לא הוה שמעין
דיקריב אותו :

ויש

לדקד' למה לי קרא דיקריב אותו אפי'
שמע דכופין אותו מדאינטריך קרא
דלרצונו דלמאי אינטרי מהי תיתי דלא יהא לרצונו
קלא ודאי דאית לן קרא דכופין אותו ולהכי איצט'
לרצונו לומר שיאמר רוצה אני ונראה דאי
לא הוה כתיב קרא דיקריב אותו הייתי חומ' מכת
לרצונו דאם היה מגלה בדעתו שאינו רוצה עשין
לו הפסוק ש רצה דמוקריבנו לחודיה לא הוה ש
שמעין ליה וזהו לרצונו אבל אם הרצונו הוא ע'
בפייה הייתי חו' דלא מהני להכי אינטריך יקריב
אותו ללמד שכופין אותו עד שיאמר רוצה אני :

ויש

לדק מה מיייתי מהך מתניתין דשאי'
הכא מדכרין שכלב אינס דכריס
בשכיל שדיבר בפיו הפך מה שכלבו אבל בהך
עובדא אינו כן שמה שכפיו אינו להפך שהרי לא
דבר הפך זה : ונראה דכיון דמאי דהורה
הוא ע' כפייה לא מקרי רצון ולא דיבור :

דבא

לי מן החלון וכו' פרש"י לא היה
בלבו מביס זה אלא מביס זה ובמעילה
פרש"י לא היה כלבו מחלון זה אלא מחלון זה
האמת שלשון לא היה כלבו אלא על זה מורה
הכונן כמו שפרש"י הכא והתם במתניתין תנינא לא
היה כלבו אלא מזה וכו' :

וילל

מויד הייתי לא משוי איניש נפשיה
רשיע וכו' והף על גב דהתוספות
אמרו ככ' ק דב' דמהימין ליה משום דהוא בעל
תשובה שאינו רוצה להביא חולין בעזרה מ"ל לא
במילט הדבר באו מויד הייתי דמשוי נפשיה רשיע'
ומשום הכי ניחא טפי לומר בלבי היה וכו' שאין מי
שיכחיטני אבל בכ"מ שב' עדים מכחיטין אותו ואז
אכלת ניחא ליה טפי לומר מויד הייתי ולא להכחיש
העדים כיון דאכשר לתלות ולומר שהוא בעל
תשובה :

האיש מקדש

תוספות

דאיתיליד אינסא בארשא
ולעיל שהנרך לו וכו' הנר'
כדור בדכרי התוספות הוה טהם זל מב כפירוס'
בהך שמעתא הפך רש"י זל וזה טמה שפרש"י זל
ללישנא קמא פירשו התוספות ללישנא בתרא וזה
טדעתם זל דלישנא דאי בעי פליק ה' ק אי בעי הוה
פליק בלי שום עיכוב אבל אי הוה אידיליד אינסא
בארשא הוה הדרי וזניי וללישנא דאי בעי לא פליק
כתמיה ה' ק אי בעי הוה שכיח שיירתא אי היה
מהדר אכתרא אבל באונס גרידא לא מהדר וזניי
וזהו החילוק שיש בין דכרי התוספות לרש"י והקט'
להן דלמה ליה לרבא למיהב טעמא משום דכריס
שכלב אינס דכריס דהא אפילו תימא דהו דכריס
לא מהדר וזניי כיון דלא מיאנס לכך כתבו זל ד
דלישנא קמא אי רי דהיה אונס דב' ולכך אי לא
היה טעם זה דדכריס שכלב הוה מהדר וזניי
וללישנא בתרא דבאונס גרידא לא מהדר כיון דמוצי'
למהדר בתר שיירתא זל דלע' איורי דאיתיליד
ליה אונס גדול דאפילו מהדר בתר תיור גדול לא
היה יכול לעלות ולכך הוצרך רבא לומר טעמא ד
דכריס שכלב וכו' : והזקקתי לזה לפי
טראיתי כתיב בדכרי הרב מוהר"ק זלהה גטור
ח"מ סימן ר"ה זל דמדכרי התום משמע שחפרשים
אי בעי לא פליק בנייתא כלומר שאי אפשר לו
לעלות ע' תיור ע"כ כבר שהבין שהתוספות מפרש
כן אהך עובדא דמייתי לה מאי דקאמ' אי בעי לא
פליק ואינו נראה כן מן הסוגיא כלל מדקאמר מאי
בנייהו גרשה דהך לישני לא פליגי בהך עובדא
כלל והילל במאי קמפלגי אי הוה פליגי ואמתות
התוספות הוא דמ' דה' לעלות ע' קיור לשבדא
דלע' קאי אבל בהך עובדא דהכא לעולם לא היה
אונס דבכר כלל ואפש' שכתב כן הרב מוהר"ק כדי
שלא לו דפליגי רש"י והתוספות מן הקנה א הקנה
דלרש"י כשהוא בנייתא הכונן הוא אי בעי למשכח
שיירתא ולתקופות הויה פ' אי בעי פליק בלי שום
אונס אבל אי הוה אונס לא הוה פליק ומיהו כל
דלישנא דכתמיה נראה יותר לומר דה' ק אי בעי
למטרא ולמשכח שיירתא לא הוה פליק כנ"ל :

ולענין

הלכ' בהך עובדי ק"ל בעובדא
קמא בלישנא בתרא דכל דפליק
ארעתא למיסק והא פליק דלעולם הוה הלכה
כאיכא דאמרי אלא דתמיה ליה על דכרי הרב בעל
מקוי יוסף שכתב בפרק חזיהו נטך גבי מתניתין
דמכר לו בית וכו' דאמרינן משלשין את הפירות
כתבכסם הר' ש' בא וכן בזבין ארעא ארעת למיסק
לא' ולא פליק. ה' פליק לא איתדר ליה דהדרי
זניי

זניי
דהד
דקל
מח
בש
הרב
עו
ארע
למי
הקל
אכל
פליג
שכל
ות
עד
טהח
ולא
פירש
וכבר
אדאי
למדר
דדיק
כל דה
והר
לדק
כלש
ארע
המוג
איתר
ולפי
ש
וה' ק
וללי
ה'ל
כשלא
אלשון
הלכה
תוספ
העת
כתב
כפירוש

מתניתין

האומר לשלוחו וכו'.

בהך מתניתין לא פליג רבי חלעור ודוקא בניטין פליג אבל הכא איכא טעמא רבא כמו שכתבו בעלי תוספות ר"ד. ואי קשיא דהתם בניטין פריך מאי טעמא רישא דלא פליג רבי חלעור ומאי טעמא סיפא וכו' ויהיב טעמא בגמרא וכיון שכן היכי מצי תנא למסתק מחלוקת האו ת תנו גט דאם בן הייתי אומר דכי היכי דפליג רבי חלעור כפיכא ה"ה דפליג ברישא אבל מדרתא ליה רישא קתמא ומייתי פלוגתא דסיפא ש"מ דרבי חלעור מודה ברישא. ונראה דמתניתין דהכא הוה שמעינן דרבי חלעור מודה באו תנו גט דהא קתני ליה תנא הכא קתניא ולא תני פ פלוגתא כלל ש"מ דלא פליג אתק:

ולענין

הלכ הדבר פשוט כלשון המשנה ואם האש אמרה לשליח התקבל לו קדושי מש' נראה דלד' ה' הויא מקודשת דבאשה ליכא טוס קפידה אבל הטור כתב בקימין ל' שדין האשה דמי לדין האיט:

מתניתין

המקדש שתי נשים וכו' וכן קטן שקדש האדנקט חלוקה בפני ענמה משום דלא דמי להיחל דלעיל דהוי בפחות מש' פ'.

גמרא

ונריכא וכו' וכי קמסדר סבלנות אדעת דקדושין קמסדר לפי רש"י דפירש לקמן דחוששין שמא קדושי הס' וכו' ביחא דקאמר שפיר דאדעתא דקדושין קמסדר אבל לפי התוספות שכתבו דחוששין לקבלומת ר"ל כיון שטלח סבלנות חיישינן שמא קדשה כבר א"כ היכי קאמר אימ קמסדר סבלנות אדעתא דקדושי ק קמסדר ונראה דת"ק אדעתא דקדושין שקדמו לנ קמסדר ולקמן מצי אמרינן ואביי לא מכעיש קאמר לא מכעיש בעלמא דלא נחית לתורת קדושין אבל הכא דנחית לתורת קדושין אימא הוה קדושין ולא היה ראוי לומר לדעת התוספות אימא הוה קדושין דהא לא חיישינן דהנך הוה קדושין: ונראה דה"ק אימ דהוה קדושין כענין זה שקדמו לסבלנות אלון קדושין קמ"ל:

תוספות

הג' מסבלי והדר מקדשי וכו' לפי רש"י דגריס מקדשי והדר מסבלי פשיטא היה לו להקשות ג"כ לחלוק האחר מסבלי והדר מקדשי פשיטא דאינה מק' דשת ונראה דחידושי אשמועינן דאינה מק' דשת לקילא אבל לנ"י ר' דגריס מסבלי והדר מקדשי פשיטא דאינה מקודשת הוה ליה למפרך נס אחלוקת מקדשי והדר מסבלי פשיטא דהויה מקודשת: דמכ"ס דפריך ליה ב"כ אמקודש' אללא שהתירוך ע"כ שייך לומר דקמתרין

ובינייהו לליקח וכו' ומדקאמר בקליק ולא איתדר דהדר זבכי משמע שפוסק כלישנא קמא דכל ד דקליק אדעתא למידר והא לא איתדר איכרא פ"מ הרב הנמקי כשם הר' טבא הכיאו הר' זל בפ' זה כפי ההלכות ולא כתב לשון זה שהוסף בו הרב הנמקי וגם ה"ה כפיא מהלכות מכיר שהביא דבריו לא הוכיר כלל מזה:

עוד

נראה לי מהך עובדא מדקאמר דוכין אדעתא למיסק לאי וכו' ולא קאמר אדעתא למדר דע"כ לא פליגי אללא בזכין על מנת למיסק דלמר עיקר הסילוק הוה לדור ולמר הוה הסילוק לכד דה"ק רבא אדעתא למיסק והא קליק חכל אס היה מתנה ואו ע"ד לדור נראה דלא פליגי הני לישיבי ולישנא בתרא מודה ללישנ' קמא שכל טלח דר הדר זבכי והדברים נראים לי ברורי ומוכרחים מנר ענמם:

ותמיה

מלתא על מ"ט הטור בח"מ קימן ר"ז ו' ואם פירש כשעת המכר ע"ד לדור וכו' המקח קיים כיון שעלה דהא כיון טהח' ע"ד לדור מנא ליה דכיון דכל' המקח קיים ולא ינטרך לדור ואפשר שיפירש לשונו כמ"ט ואם פירש קאי אדלעיל דוכין ככפי אדעתא למיסק וכבר הוכיר הוה לישנא דבמרא ומ"ט ע"ד לדור ר"ל שדאי כך הוה דעתו טל אדם דכל דקליק אדעתא למידר אללא בעבור שפירש אדעתא למיסק הוה ד דייק בגמרא אדעת' למיסק והא קליק ולא אמר כל דקליק אדעתא למיסק ולא פליגי הני לישיבי אללא משום דפירש אדעתא למיסק:

והרמבם

כתב בהלכות מכירה ז' או טנסתייע לו לעלות וכו' ונר' לדקדק בלשונו מאי דאמרינן בעובדא קמא בלישנ' בתרא אדעתא למיסק והא ק"י ואפשר דזה דקדק הרב המגיד משנה ז'הה באו זה בלמד סם מההוה דלא איתדר וכו' והרב מוהרי"ק ז' כתב שדבריו קתומים ולפימה שכתנתי נראה שפוסק כלישנא בתרא:

ויש

בוה ד' פרושים מחולקים הא הא הוה פרושו של רש"י דלישנא קמא הוי בניחות וה"ק אי בעי למסרח לא הדורי כתר שירתא וכו' וללישנא בתרא דקמתמה תלמודא ומשמע טלח ה"ל טוס עכוב לפו פסקי כלישנא בתרא דוקא כ לשלא היה עכוב בדבר' ולדעת התוספות אללשון אחרון הוי בתמיה דה"ל לחוו' אחר שירת הלכה כלישנא בתרא: הפי הג' הוא פי תוספי ר"ד והוא פי רבי' האיי שכתב רבינו ירוחם העתיקו הרב מוהרי"ק ז'הה בקימן הנ' והר"טבא כתב שירוש' הפך דבריו ועיקר הנפקותות שיש בפירושים ביארתיים יפה בספר ראש יוסף בקימן ר'ו בג"ד:

עצמות יוסף

דקמתרין כי היכי דתריץ אליבא דתוספות וה"ק מהו דתימא כיחוס לקולא ואפשה סוהו כונתם זל באו אך ר"י גריס וכו' וע"כ נריך לתרץ לדעתו ב"כ דלקולא קאמר: ויש לי עוד כזה דרך אחר וק"ל:

מקדשי

והדר כתב' פשיטא וכו' לרש"י זל דלא חייטיק מהסכלנות הם על הקדושין שכתבו ולהכי בכתיבה לא אמרי טהם הוראה על קדושין שקדמו ואדרכ הוה חייטי' למעוטה לכך הוגרך לומר טעם אחר כגמ' ולדעת התוספות נ"ל דלא תירץ הכא כדלעיל עד שתירץ הר"טבא ע"ס:

ובענין

סכלנות יש אריכות בדברי הפוקקים ואם נכיל כל מה שיש בהם מן העומק עתה יגדל כא חכורנו זה יהי על המעיינים לטורח אס"ה יגזר בחיים אקח מועד לעיני כדיוני אלנו ולייחדם בקובט' כפני ענמו כה"ד: וחילוק בענין סכלנות אס' היה מוק' א' והלך למקו' אחר וישב שם חדש או שנה הארכתי בספר משא מלך כה"א שער ראשון ע"ס:

מתניתין

המקדש אשה וכו' ינאו שנים בעשירי ואמר רבא גרסי' ומאי דאמר וליכ' בזה אחר זה לאו מרבא קא יליף לה וק"ל:

הלכה ב דף נא

איתמר

קדושין שאין מסורין וכו' ת"ש מו' ש"ס לו שתי כתיבנות וכו' כלן אקורות פרש"י ואפילו אומצעות שבקטנות וקשה דהוא הפך מאי דאסיקנא בפ' האו' דהתם אסיקנא דאומצעות בשמה קרי לה ומוקי פ"י שאין טס אלף גדולה וקטנה ומה לו לרש"י זל לפ' כאן הקס"ד דהתם:

תוספות

הא' חולץ וכו' ולא מנ"י לפרש וכו' לטוגס דחוק רלא היה להם לומר דלא מנ"י לפרש וכו' שנראה שעושים פ"י בקניא וזה לא יתכן כיון דקאמר בגמרא בהדיא טעמא דקפנע ביבמה לשון אכל נראה דכונתם לו דלא מנ"י לתרץ תירוצו אחר בגמרא והם הם דברי רש"י זל ואפשר דלא גרסי' בדברי התלמוד טעמא דקפנע וכו':

תוספות

כ"על קנ"ס ור"ת מפרש וכו' לרש"י זל יש לדקדק אמאי לא קחשיב ההיא דלא אכשר ולא קאמין דבהדיא אמורין בפרק כל שעה דהוי תיובתא דרבא ונראה דהכל הוא בכלל הלמוד לדעתו זל:

האיש מקדש

ואין

לדקדק מה מקשים התוספות אמאי לא חשיב פשיעה ונחת לאגם דילמ' יצוא לאגם נכנס ביד ריעל כי היכי דיוחס שלא מדעת נכנס בו ושמיא תאמר דאין נומר כן כיון דינחת לאגם לא הוי תחילת הדיבור הרי ימי לידה כתב ר"ת דהוי בכלל למ"ה עם שהלמד אינו תחילת הדיבור:

ונראה דהתם הלידה היא העיקר אבל הכא עיקר פלוגתייהו הוא בעבור הפשיעה וה"ל למקט"פ במקומו זה:

עוד

כתבו ומו"מ לא הזכר אלף וכו' פ"י לכך מהכא בקדושין שאנו בו ולשון מ"מ מגומגם ונראה דה"ק שר"י פ"י לחי ור"ת פירש ימי לידה וכו' נרכונה פ"י אחר ואין יתכן בזה כ"כ פירושים כנראה שחולקים במציאות ולכך כתבו שאינו מזה שוקט' דמ"מ לא הזכר כי אס' כיוסם וכו' וכיון שכן ספיר מנובו לפרש מה שנראה אף לשון מ"מ נראה שהוא כמו דוחק ואפשר דה"ק דמ"מ לא הזכר א"א שם והוא דוחק למה לא הזכר גם כן בשאר דוכתי:

עוד

כתבו ואת אמאי לא חשי' וכו' והלכה כאכ"י דהא מקט"פ וכו': וקשה בעיני דהא בפרק המפקד קאמר אב"י דאפילו למ"ד תחילתו בפשיעה וקופו באונס פטור הכא חייב וכו' וכן רבא קאמר למלתיה לר"ה א"כ אף על גב דפסקין הלכתא דתחילתו בפשיעה וקופו כ' באונס חייב אפשר דהכא הוי הלכה כרבא דהא רבא אמר למלתיה לר"ה ונראה דדברי התוספות נריך להכיכס עד אחרת והוא דבספרי כתוב אחר פלוגתא דאב"י ורבא והלכת' תחילתו בפשיעה וקופו באונס חייב והוא באמת דבר דלא שייך אפלוגתיהו אלא עכ"אית לן למימר מדקאמר והלכתא תחילתו בפשיעה וקופו באונס חייב היינו משום דשייך לעיקר פלוגתא דאב"י ורבא ופסקי תלמודא כאכ"י ואף על גב דרבא קאמר אליבא דכ"ע מלתיה היינו לכאורא אבל מדקאמר תלמודא הך והלכתא כבר שבחו לפסוק כאכ"י ולהכי קאמרו התוספות מאי דהקטנו אף לא כתוב כאן ולהך הפירוש לא קשי' ולא מירי אבל כ"הג פ"י שבספרים אינו כתוב כאן כי אס' התם והוה לשון אכל כלו' שאינו כאן אבל הקטנבני זריב דאורכבי כתבו ולה"ל לא קשיא ולא מירי והתוספות מתרגים אפילו למפרים דכתוב כאן זה נראה כדוחק: ואפשר שר"ת גריס בהדיא גבי הך שמעתין והלכתא ומקשי' לר"ה ובתוספות פ' המפקד גבי זריפא דאורכבי כתבו בשם ר"ת על ההיא דזריפא ונ"ע ומה שכתבת' נר' בדבריהם ומ"ש

ומה התם בפר' המכקיד כפס' ד"ה לא כיוונו כי חס להכניח ההלכה ולא יותר:

הלכה א דף נב

פיסקא א"ר ו"מ המקדש וכו'.

תוספות

בפירות שביעית ולא אמרינן לאו ממונו הוא לקדש כו' ואת האש כיון דלא פא חלא מטעם זכויה.

ויש

לקדק היכי כליק אדעתו דלא יהא מקדשת ומ"מ מכל הפקר דעלמא דכיון דזכי אונס פגויה הוי כשלו לגמרי.

והיה דהיינו אומר דלמי למקדש דחלקו דמשלחן גבוה קזבו הכא כמו דחמנא זכי ליה.

דנדאה דזה דמי קנת לתירוץ הסני שכתבו דלכס ולא לכחורה וכו' והנרא דהטעם הוא דכיון דהא שביעית משל חסא לא סמכא האשה דעתה הוה והתוספות היה להם להאריך בזה וקצרו כמוכן:

ועוד

כתבו וכן משמע לקמן וכו' והא דלקמן איתא גבי ערליה שאש מוכרין וקדש בדמיהן מקודשת אבל שביעית אמרי לקמן דתוכס את דמיו וזויה ונחא לחולין וכו' והתוספות נר' ש

גאונים מביאים הראיה חלא במדרגות דכי היכי דבערלה דאקור בהנאה אש מוכרין מקודשת בדיע' כמו כן בשביעית שאינו אקור בהנאה לפחות נחא

דל' ג' אפילו בגול דידה אין גורר ליה.

וכתוספי הראש זל מנא תי שכתב דמה שכתבו אפי' הא שדין כלו ואפילו בגול דידה והיכא דשדין אמרינן דהוי מקודשת הכא דלא שדין לא הוה מקודשת משום דגריע כ"כ על דכרי התוספות:

ומיכי כלמוד שיש בני הת ספו הך לישנא הפך מה שכתב הרב מהרי"ן לב זלחה.

תוספות

אפילו במקו' שנעש' ברה וכו' הוקשה להו לתוספות דמה חידוש הוא דאשה נעשה שליח לחברת' ועל זה בא תירוץ שהחידוש הוא דאפילו במקום שנעש' ברה נעש' שליח והטעם משום דהוי עדות כמע"ס:

א"כ וכו' פי' שעוקר החידוש הוא דאשה נעשה שליח ואפי' קבלה הקדושין סתם והן עשאוה מעיקרא שליח וכמ"ס הר' אש"נ נעשה אפילו במקום ברה ומתעב שכתבו מעיקרא.

תוספות

והוא לא אמר וכו' תימא מאי מתא וכו' דהא שמע' בסמוך דבגול דידה מקודשת.

ויש

לקדק דאמאי מיהתי מהא דשמע' דבגול דידה מקודשת דהיינו דהא דאמר וכו' ולא מוכח לה מדכרי רב עזמ' דאמר ואפילו בגול דידה מ' משמע בגול דידה נחא שפי' מנחל דאחרים:

ונראה דממלתיה דרבא לנכא למומר דשאני בגול דידה כג' להיות מקודשת ולכך מוית' לקמן ד' דמקודשת בגול דידה וכו' ותירוץ התוספות דהא דמהני בגול דידה ספי' ה' כשדין וכו' אבל כדלא שדין וכו' רב הוה מוית' כדלא שדין.

ויש

לקדק כיון דע"כ אהך קושיא דפרין בגמרא צריך לתרץ דיש לחלק בין בגול דידה לבגול דאחרים וכשדין ללא שדין חס כן מאי צריך לרב מתיכוי וכו' והא מתניתין בגול דיד' וקאמר רב וכו':

ונראה דחינו ממה שיקשה דהא רבי יוחנן הוה דאמר מי אמר רב הכי ובודאי דכי אמרוה להך שמעתא דרב קמיה רבי יוחנן א' אמרוה עם כל המקבא דאסיקנא אליב' דהיינו בגול דידה ולא שדין אבל קתמא דתלמודא פריך אמורא דרב דאכתי לא הוה חסיק אדעתין שום חילוק בדכרי רב והתלמוד הוה דגילה האמת כ' במלתיה דרבא.

ועוד

קשה בדכרי התוספות שכתבו דגריע בגול דידה מגול דעלמא היכא דלא שדין ואש כן היכי קאמר רב במלתיה ואפילו בגול דידה דמשמע דלא גריע בגול דידה מגול דאחרים:

ונראה דבגול דידה יש כ' בחינות הא' הוא דאיכא למומר דכיון דקבולי' א' אחילתי וכו' ואת הכחינה עדיפא בגול דידה מגול דעלמא:

הכחינה הכ' היא הפך ואת דבגול דידה ולא שדין גריע טובא וכמ"ס התוספות ורב השמיענו הבחינה השנית שהיא חמיתית ולא נחוש על הכחינה הראשונה ז' ואפי' בגול דידה דקד' א' דכיון דקבולי' אחילתי קמל' דאינה מקודשת ד' דכיון דלא שדין הסברא כותנת דגריע טובא וכו' ומזהר"ל בה"א דף מ"א פתב על דכרי התוספות דל' ג' אפילו בגול דידה אין גורר ליה.

וכתוספי הראש זל מנא תי שכתב דמה שכתבו אפי' הא שדין כלו ואפילו בגול דידה והיכא דשדין אמרינן דהוי מקודשת הכא דלא שדין לא הוה מקודשת משום דגריע כ"כ על דכרי התוספות:

ומיכי כלמוד שיש בני הת ספו הך לישנא הפך מה שכתב הרב מהרי"ן לב זלחה.

ועוד

כתבו ואת מאי אתא רבי יוחנן לאשמעי' קשה למה לא תירונו התוספות כמו ה' התירוץ שתירנו אליבא דרב דלקמן דקמל' רבי מחנן דאפילו מדרכן אינו קדוש ולא חייטין ל' להאמר ויהיה קדוש:

ונראה דלישנא דנקט רבי יוחנן אינו יכול להקדים לא משמע הכי דה"ל למקט' גז' ולא תתיאשו הכעלים אינו קדוש והנה משמע דאינו קדוש אפי' מדרבנן מדנקט אינו יכול וכו' משמע שמר עזמו אין לו שום כח להקדישו וע"כ הו' עיקר הדבר כמו שפי' התוספות דקמל' דאין הנחל יכול להקדישו וכו' ח' נראה לתרץ דבשתי' ל' התוספות אליבא דרב מתורבת ממי אליבא דרבי יוחנן וקאי נמי אדלעיל אקושיא שזקטו איבא דרבי יוחנן ככר':

וכתוספי הראש זל מנא תי שכתב דמה שכתבו אפי' הא שדין כלו ואפילו בגול דידה והיכא דשדין אמרינן דהוי מקודשת הכא דלא שדין לא הוה מקודשת משום דגריע כ"כ על דכרי התוספות:

ומיכי כלמוד שיש בני הת ספו הך לישנא הפך מה שכתב הרב מהרי"ן לב זלחה.

וכתוספי הראש זל מנא תי שכתב דמה שכתבו אפי' הא שדין כלו ואפילו בגול דידה והיכא דשדין אמרינן דהוי מקודשת הכא דלא שדין לא הוה מקודשת משום דגריע כ"כ על דכרי התוספות:

ומיכי כלמוד שיש בני הת ספו הך לישנא הפך מה שכתב הרב מהרי"ן לב זלחה.

וכתוספי הראש זל מנא תי שכתב דמה שכתבו אפי' הא שדין כלו ואפילו בגול דידה והיכא דשדין אמרינן דהוי מקודשת הכא דלא שדין לא הוה מקודשת משום דגריע כ"כ על דכרי התוספות:

מפוט
נחת
היכי
גומר
הרי
למד
עיקר
ט פ
ויש
פ
ולשון
פירש
ה"כ
כתבו
מאוס
דה"ק
זוכר
הלכה
וקשה
אפילו
הכא
וק על
וכ
דה
דכרי
צפרי
זולתו
דלח
מיומר
אונס
יחביו
גל נב
ורא
שכחו
קטו
ומידי
וס ה
סגני
מירי
אין זה
הדיא
ספות
ס רח
ריבם

עצמות יוסף

עוד

יש לדרקק כיון דכל עיקר ממרח דר' יוח' דגזל ולא נתיאשו איכה לאשמעי' דין דגזול אס כן מאי פריך בגמרא והוא לא אמר והאמר רבי יוחנן ואמאי פריך מר' יוחנן ולא ממתנ' וה' למכרך והתנן כאלו מניחות דאס לא נתיאשו הכעלים הרי הוא שלו.

ועוד

מאי דקאמר רבי יוחנן מי אמר רב כוותי' משמע שכל עיקר של רבי יוחנן הוא לומר דאס לא נתיאשו לא הוי שלו ולא ה' למימר אלא מי אמר רב כמתניתין דאיכה לא אשמעינן אלא כגזול ורב בגזלן: וכמה שכתבו התוספות לקמן בקושיא שהקשו אליבא דרב מאי קמ"ן ותירונו דמאי דאשמעינן רב הוא דלא אזלינן לחומרא ודכותא היא הריא דרבי יוחנן א"ש דלא מיייתי חלל מרבי יוחנן וזהו כונת התוס' בשבותם את טעמה פעם ושתיים כחומרם והשתא מיייתי ש טפיר תלמודא מר' יוחנן כלו' דאל"ב תקשי לן מאי דהקשינו אמאי פריך והוא לא אמ' מרבי יוחנן ולא מן המשנה ענמה: וכמה שכתבו התוספות על הה"א קושי' דרב כיחא עוד קושיא אחריתי דיש להקשות כמאי דפריך בגמרא מתיבי קדשה בגזל וכו' מאי קושי' לרב ולדידך מי כיחא הך כריית עם מתניתין דאלו מניחות דקאמר' בהדיא דאס לא נתיאשו לא הוי שלו וליבא לאוקומי הך כרייתא דקתני מקודשת כתיאשו דאס כן השתא כמי לא פריך ולא מידי ולא מוקי לה כהכי דאס כן מלתא דפשיטא דהוי מקודשת ולמה ליה לתנא למתניי וכתיבין התוספות כיחא טפיר דהך כרייתא על מתניתין דאלו מניחות לא קשיא ולא מידי דאיבא למימר דהך כרייתא להחמיר בקדושין קאמר דהויא מקודשת אבל לרב דאפילו להחמיר קאמר דלא חיישינן קשי':

אך

קשה שהתוספות קמקשו לרב ולמה לא קבעו קושייתם על דברי המקשה דפריך מתיבי וכו' ומאי קושיא ולדידיה מי ניח הך כרייתא כמתניתין ומה שיתרנו להך כרייתא עם מתניתין כמו כן יתרנו אליבא דרב: ונראה דלכרייתא לא הוה קשה דהיינו יכולים ודאי לתרץ בפשיט דהוי לחומרא אבל לדברי החומרא היה קשה ביותר שהחומרא ה"ל לפרט אס הוא לא כיון אלא לו דלא חיישינן דרכן ומ"מ דחקו התוספות ענמה לתרץ דלרב כמי מתריגים הכי וק"ל:

עוד

יש לדרקק דמה מקשי' לרב מאי קא משמע לן דהא חידושא רבה אשמעי' כיון דהמקשה פריך ליה מתיבי קדשה בגזל וכו' והוצרכו לחלק בין שדך ללא שדך ובלאו רבא לא הוה שמעינן הך חדוש': ונראה דאין לומר דקא משמע לן דאפילו בגזל דידה אשמעינן דאיכה

האיש מקדש

מקודשת דפשיט' דגרע גזל דידה כדלא שדך טפי מגזל דאחרים כיון דגזול דאחרים שמעינן כההיא מתניתין דאיכה מקודשת כל שכן בגזל דידה דלא שדך ולכך הקשו התוספות מאי קא משמע לן ומתריגים דקא משמע לן דלא נחמיר בקדושין וכו':

ורע

טעמא דההיא דאפילו זלזה רבה להוכיח כשטותיהו דהתוספות חולקים על ד דברי הרמ"ה ז"ל מדמקשה לרב מאי איתא לאשמעינן דאס איתא דכ"ל לתוספות דיוכח של הרמ"ה שכתב ז"ל שאס כתייבא האשה ממנה והחזיר לה איכה מקודשת משום דליבא יאוש וסינוי רשות מאי האו דקמקשו התוספות מאי איתא לאשמעינן דאני און דאיתא לאשמעינן דאפילו איבא יאוש אס קדשה בגזל דידה איכה מקודשת: ולפי מה שכתבתי והוא האמת כלשון ואפילו דקאמר רב הוא לו דלא מכעיא בגזל של אחרים כיחא טפיר הך קושיא דאי מייירי כתייבא הכעלים אס כן בגזל דאחרים א אמאי איכה מקודשת הא איבא יאוש וסינוי רשות וליבא למימר דגזול דאחרים איירי בלא כתייבא הכעלים ובגזל דידה איירי כתייבא האשה ד דע"כ ל"ל דכל החלוקה איירי בחדא מלתא וכזה נתבטלה הקושיא דמהר"ב ז"ל הנר' לע"ד: ודברי הרמ"ה שכתב הטור בבימין כ"ח אבל גכ או גזל משלה וכו' אחר יאוש שכת' למעלה קאי וכעל שלטי הגבורי כתב לשון הרמ"ה ז"ל אבל גכ או גזל משלה אפילו לאחר יאוש ולא שדך וכו' וטעמא דמלתא הוי לדעתו ז"ל דיאוש לחודיה לא קני אלא אס כן איבא יאוש וסינוי רשות וכסגכ מן האשה והחזיר לאשה ענמה ליבא סינוי רשות וא"כ היאוש שעשתה אינו כלום: וגם דקדק הרמ"ה ז"ל כן מתוך הסוגיא דפריך לרב דקאמר קדשה בגזל וכו' ומוקי לה בגזל דידה והדר פריך והא מתניתין בגזל דידה וקאמר רב וכו' ומאי קושיא כימא דהך כרייתא איירי לאחר יאוש ומלתיה דרב ק"ד יאוש וכת' חי אחר יאוש מאי למימרא פשיטא דהויא מ מקודשת הא אשמעינן דאף על גב דליבא סינוי רשו הויא מקודשת אלא ע"כ אית לן למימר דאין לחלק בין כתייבא ללא כתייבא:

ואע"ג

דמעיקרא קס"ד דמקשה כד הוה פריך מהך כרייתא דאיירי בגזל דאחרים ואפ"ה הויא מקודשת אע"כ דלא כתיאשו הכעלים שאני התם דהיה און כן לחומרא לפי הקב"ה אבל לדעת המתרץ אין חילוק זה נכון אלא דכיון דליבא סינוי רשות מאיזה טעם נחוש להחמיר על כן הוצרכו לחלק בין שדך ללא שדך ולעיל דפריך לר' יוחנן והוא לא אמר וכו' אין לתרץ ולומר דמשו"ה קמתמה ר' יוחנן משום דהיה ס"ל דרב אמר אפ"ה אחר יאוש וס"ל לר' יוחנן דאין דעת

דק"ש

וכמ"ס הטור כ"ה כ"ה הר"מ : וכל דברים אל
 נראה להחמיר ולחוש לכל החומרות : אבל מה
 נעשה שבכרייתא דקתני קדש כגול כחמק וכגניב
 מקודשת הושווה הכ' דיניס יחד גזילה וגניב ועירוב
 הכרייתא הוא שהביא לכל הפוסקי' להביא הדיני'
 בערבוב אבל אין הדין כן וכמו שכתבתי :
 ובתוספי ר"ד ראיתי שכתבוקצת מזה ולא ירדתי
 לסוף כונתם אם כונתם לחוש למתני' דמ' כלים או
 להביא כרייתא דלעיל כי הלשון כא' מזולבל' כ'
 בדכרייתא ז"ל אבל בעיקר הכרייתא הדין שזה
 כגול וכגניבה לפי מאי דאוקימנא בגמרא כגול
 דירה וסדריך דהשתא אין לחלק ביניהם : והייתי
 סבור דכיון דאמרינן בגמרא פרושי קמפרט כגון
 שחטף וכו' אין להקשות ולא מדידי ואין צורך בזה
 כי מה שכתבתי היא הנכון :

הלכה ב דף נב

ההוא

אריס וכו' א"ל מאן חלק וכו' :
 נראה לי הדברים לענין ההלכה
 שאפי' בא בעל הבית ואמר לו האריס תקח
 לך מחלקת היותר גדולים שבהם כגוד הקטנים
 שלקחתי דאינה מקודשת כלל ונראה לרדק זה
 מדכרי' הרא"ש ז"ל שכתב אבל כמוזא מקפיד כ"ה
 שמה יתן לו קטנה והויגזל מעיקרא ע"כ א"כ אעפ"י
 שיתן לו הגדולות בעת שקדשה מיהא שלא ברשות
 ב"ה היה ולא אמר' עיון דהשת' ביחא ליה מעיקר'
 נמי ביחא ליה כהיהא דאמרינן כאלו מניאות ולא
 חילי קדושין למפרע ככ"ז :

ומיהו

אם אמר לה תהא לי מקודשת
 בחלק שיש לי בכללים אלו נראה
 דהויא מקודשת שהרי לא קדשה לא באותו חלק
 שיש לז"ה וכו' הר"ן וה"ה ע"ש :

וראיתי

בתוספי ר"ד כתוב ז"ל ואם אמר
 התקדש מיהא בפלגא דאית לי
 כגוי' כיון דכליה יהיב לה לא סמבא דעתא להאי
 קדושי אלא ככול' וה"ל כמנה זה ונמצא חסר דייכר
 ואינה מקודשת ע"כ : ואינו סותר הדין שכתבתי
 דודאי שאם בעת הקדושין אמר כך הויא מקודשת
 גמור' אבל אם אחר שנתן לה שבאו לבטל הקדושי'
 אמר הוא לפחותת תקדש כמה שיש לי שם בחלקי
 כיון שלא אמרה לה כן בשעת הקידושין ה"ל כנותן
 לה מנה ואח"כ מנא שחסר דינר ואינה מקודשת
 וה"ל לדמויי נמי למקדשה בדבר שאינו שלו וק"ל :

דף נב עמוד ב

דקא לשון אפי' הוא לא מכעיא בגול של אחרים
 וכיון שכן אמאי אינה מקודשת לרב הא איכא יאוש
 ושנוי רשות והו' הכראה כענין זה :

ולענין

הלכה יש בה הרכה מן הספק
 שהנה הרמ"ם כתב פ"ה מה
 אישות המקדש האש כגול או כגניבה או בחמק אם
 נתייחסו הכעלים וכדע שקנה אותו הדבר ביחוס
 הו' מקודשת ואם לאו אינה מקודש' : הנה הוא ז"ל
 השוה דין גניבה לדין גזילה : והוא דבר תימא
 דהא הויא פלוגתא דרבנן ור' ט' קיימא לן כרבנן
 דתתם גניבה יאוש כעלים הוי ולא תתם גזילה וכן
 ככך בטור ח"מ כ"ה ס"ג ופי' ש"א והדין עשור כמ'
 כלים פכו' איפליגו בה ופסק כרבנן וכן פסק
 הרמ"ם פ"ה מה' כלים ולפי' המקדש את האשה
 כגניבה כיון שלא ידענו בכירור שעדין לא נתייחסו
 אמרינן דעל דרך קתם הוי יאוש אבל כגזילה אין
 הדין כן אלא נריך שדע בפ"י שנתייחסו הכעלים
 מהם וכלאו הבי' לא מהני : וא"כ מה שכתב הטור
 בפ"ה ח"אם גנב או גזל וקדש קודם שנתייחסו
 נריך שיוכן כגזילה ע"ד אחת וכגניבה על דרך
 אחרת דכגניב נריך שדע בפ"י שעדין לא נתייחסו
 מהם אבל כגזילה אפי' בדרך קתם אמרינן דלא
 נתייחסו מהם ומ"ס הטור ואם קדשה לאחר יאוש
 מקודשת הו' ג"כ ע"ד זה דכגזיל' אם קדשה לאחר
 יאוש היינו שידענו בפ"י שנתייחסו ממנה וכגניבה
 אינו כן אלא אפי' בדרך קתם הוי יאוש ואם קדש בו
 את האשה מקודשת :

ואפשר

שאם קדשה כגניב קתם וקבלה
 קדושין מאחר שהיו תופסי' בה
 קדושי שני ואע"ג דהרמ"ם בה' כלים פ"ה כתב
 ז"ל לפיכך גנב שנכ עור וחשב עליו לשכובה ה'
 המחשבה מועלת לו ומטמא במדרס היינו לחומר'
 ואפשר דבקדושין נחמיר ונריך שדע בכירור' ש'
 שנתייחסו כדי שתהיה מ' קודשת גמורה : איכרא
 שלשון הר"ם מנומג שכתב בין אגול בין אגניבה
 וכדע שקנה אותו הדבר ביאוש הו' מקודשת ואם
 לאו אינה מקודשת ואפשר דדוקא אגזילה כתב כן
 אפי' ק' אם נתייחסו הכעלים הא כדאיתי' והא כ'
 כדאיתי' דלגבי גניבה קתמ' נמי הוי נתייחסו ולגבי
 גזילה נריך שדע שנתייחסו כפירוש :

ועוד

יש לדין אם נתייחסו הכעלים אחר
 שנתקדש כי הטור בח"מ קימין ס"ג
 כת' מוחלוק בזה אם מכרו הגנב ואחר נתייחסו וכו'
 והטור כקימין הו' כתב ז"ל ונראה לא"ה הראש כיון
 דרבא מהפך ליה אי קני דאורייתא או דרבנן כהי'
 דלא קיל' כוותיה כהא מ"מ אם קדש האשה נריכא
 גט מהפך : ולכאורה נראה דאירי בגול דאחר'
 וכיון שכן ק' דהאיכא יאוש ושנוי רשות ביד האשה

ד טפ
 כהיה
 דלל
 ז'
 ז' וכו'
 להוכיח
 על ד'
 אשמוע'
 שכתב
 ה אינה
 אי הוי
 זני או'
 קדשה
 כתבתי
 לו דלא
 יואדאי
 ריש א'
 י רשות
 תייחסו
 זה ד'
 וכוה
 גנב או
 אי ובעל
 או גזל
 וטעמא
 כי אלא
 האשה
 היא
 ר"מ ז'
 ה כגול
 ותניתי
 וא דהך
 די יאוש
 הויא מ'
 כיו רשו'
 ק לחלק
 זשה כר'
 דאירי
 זכ דלא
 לחומר'
 זה כיון
 עם נחוש
 לא שדין
 וין לתרן
 הו' ס'
 מק דשת

עצמות יוסף

מתניתין

המקדש כחלקו וכו' תוספות המקדש

זכו' ואל' מי גרעוכו ומדברי התוספות נראה דהאז' ע"מ שאדבר לשלטון מקודשת אע"ג דלא יהיב לה מודי ולקמן כפ' האז' חמרינו בהדיא אמר ריש לקיש והוא שנתן לה ש"ס והוכיח בן במסקנא מלשון המשנה דקתני ע"מ וכו' וכו' הפוסקי' פסקו וכו' ח"ך יתכן שנעלם זה מדברי התוס' וע"ה בדעתו ל' דהאז' ג"כ איירי שנתן לה פרוטה רח"ס כיון שחין האשה הואת מתנהגה מן הקדושי' אמאי תהיה מקודשת לר' יהודה ולכך הקשו התוספות ממתני' אמאי לא הויה מקודשת אי משום דלא נתן לה מידו בקדושי' כמו כן בע"מ שאדבר אליך לשלטו' לא יהיב לה ולא מירי ויתרנו דהתם יכול לטול שכר ולכך מהני ע"ס הכרטה שנתן לה מה שאין לומר כן הכא: ח"ך נראה מדעת התוספות דמלת' דר"ל דאמר כפ' האומר דאיירי שנתן לה פרוטה לא קאי אלא אחלוקת ואעשה עמך כפועל דא"ל הויה מלוה כל פרוטה ופרוטה שמתנהגה בה וכו' שכירות מתחילה ועד כ"ף אבל כדיבור ליכא למי' הכי דהא לא קמתהני בתחילת הדיבור עד שיגמור כל הדבר ולכך כל פרוטה מהני והוא הפך מה שכתב' לקמן ואע"ג שכל הכרח של ריש לקיש הוא משום דקתני מתני' ע"מ וכו' נקט כן בעבור חלוקת ואעשה עמך כפועל ולפי' נמני' לזדים לדעת התוספות שאם אמר לאשה ע"מ שאדבר וכו' ולא נתן לה פרוטה יש לחוש לקדושי' אבל הכראה יותר נכון בדעת התוספות שכוונתם להקשות למקשה דפריך התם וכשכר לא והתניא וכו' כנראה שהיה דעתו דבלי' שום פרוטה כלל תהיה מקודשת ולדידה' מי ניח' הך מתניתין דהמקדש כחלקו דלא הוי מקודשת וגם קיימ' קושי' זו להיה תנא ברא דהתם דלא בעי פרוטה ככ"ל גלבי דרך זה אין לחוש היכא דלא יהיב לה פרוטה ככ"ל והוא יותר נכון ומסקנת ההלכה אכתוב כפ' האומר במתני' דע"מ שאדבר עליך לשלטון:

תוספת

וכי אשה בעורה מנין וכו' ושת"כ כ' כל הפסול' שהשת' כשרה וכו' וקשה מאי דהוי שחיטה היינו מנה השחיטה עצמה אבל התנא לא איירי א"ס דחקה ובבבב' שם א"ל לא דהא קתני נמי התם פסול' ונמאי' ואלו התם איירי בבבין ארוך וכמ"ס הרמב"ם כפ' המשנה דכוותא באשה נמי ומקוטה ובזירה נמי נראה דאין כ"כ ראי' דהתם גזירת הכתוב הוא לצורך מנהי' ואפשר דכוונת הקושי' היא היכי פריך מנין אפשר שהיתה נזירה וקדשה שם איכרא טעם רש"י וכל לתרן דלא איירי תנא כמלתא דלא שכיח כ"כ:

האיש מקדש

תל

ומדכר וכו' ואיל' הו' כתיבי קרא' דלעיל לא הו' מוקמינן הך קרא' במרחשת כנגד מרחש' לא מנח' כנגד עופית וכיו"ד כחד מהני דלעיל דהא לא מקיימני קני' קראי:

ף נג וברב

מי לא תניא קשה בשלמא לר' יוחנן לא קשה הוי תרתי בריית' אהדדי דחדא איירי קדם חזרת רבי יהודה והאחרת אחר שחזר בור' יהודה אבל לרב דקאמי' דערין היא מחלוקת קשה ח"ך יתכן זה דהא קשו תרתי ברייתו' אהדדי הויה דנכועים כההיא דתורת כהנים וע"ה:

תוספות

וקאמר וכו' וכיון דלית בה פ' לפי הפי' שדחו הו' הו' מי תני שפיר בניירא דאין אשה מתקדשת כיון דאין דין חלוקה כלל אבל לפ' רובש שכתבו סי' דין חלוקה חל' דקא' ח' על חבירו הוא שחיבו יכול לטול מאון אחר אמאי אינה מקודש' לכן אמרו דכיון דלית בה דין חלוקה אינו יכול לקדש' והשתא שייכי דברי התוספות שפיר אמאי דכתבו בסמוך:

פיסקא

מעשר שני וכו' מה' א' וכו' הרי תרומה וכו' דלא כתיב ביה לה' קשה דה"ל למפרך והא כתיב קדש ישראל לה' דקאי לתרומה לפי הקס' דבר' דכיון דהוא מקרא כתוב כנכסיו'ם איחרו המקשה:

תוספות

איהו לא ניחא ליה וכו' מיהו ק' זכ' משמע לקמן וכו' ומוקי לה כר' יהודה וכו' כ' אע"ג דדחינן לקמן ומוקינ' לה כר"מ וכגון דיהיב ליה בטבליה מ"מ ככר אסיק אדעת' המקשה דהוי כר' יהוד' דהוי מאון הדיוט:

והאמת

טראוי הו' שהתוספות יביאו ראיה מההיא' מתני' דמסיק במסקנא דהוי כר' יהודה משך המנו מעשר כסלע ולא הספיק לפ' ויתועד' שמעך כשתים וכו' דאזכח מיכא דהמעשר שני שלו דהוי מאון הדיוט' לא ניחא להו' לבעלי התוספות לאתויי ראיה מהמשכ' ראשונה שרצה המקשה להפיא' שיעת' לר' יהודה וגם אפשר דלפי המסקנא מוקמינן גם' הויה מתני' דהפירה מעשר שני וכו' כרבי יהודה ולא דחיקין לאוק' מי כרבי מאיר:

עוד

הקשו מפי' ח"ך ותירצו דאף על גב דלרבי יהודה מאון הדיוט הוא אפי' כגבול' מ"מ קאמי' רב חסדא דלאו עסה הוא האול' ואינה ראויה לאכול' וקשה דאם כן היכי פריך רב יוסף אמלתי' רב חסדא דקאמר דדברו הכל פטור ממתניתין דעיר הנדחת דמשמע הו' מאון הדיוט דלעיל אימא' לך דפטור' רב חסדא לא תוי משום דהוא מאון נבוא' ולרבי יהודה משום ד' דאינה

ראונה ראוי לאכול ולעולם דהו ממון הדיוט ולא
 ברוך מעור הקדחת לרכו יהודה ולא מירי וכת
 דפריך לר' משום דכעי לאוקומי הויה בריתא
 כרמ"ג הא כמסקנא דכעי לאוקומי כמעשר ט
 שטמ' ודחיק לאוקומי כרבי יהודה ואמאי קדחיק
 בכל הקד דוחיקי ולא תריץ עד שכתבו בעלי התוס'
 ונ"ע ושמא ט' גמ' הו' דאונה ראונה לאכול פי' ולא
 מקרי כאלן ערוסי תיבס דלענין זה עריסת גבוה מ
 מקרי ולכך פריך התם כיון היט נד זה למקרי ממון
 גבוה לא הוה לן למומר בענין הכרח שיגבו המעשר
 ודחיק

רף נד תש

דתיבא וכו' אבני ירושלי
 שגשרו וכו' לא דמי אבני
 ירושלים שגשרו לכתנות כהונה שכלו רבתות
 כהונה שכלו אינם ראויים עוד לעבודה אבל אבני
 ירושלים שגשרו ראיות הן לחזור לקדרס ככנין
 וק"ל

ובת

משום דלא אמ' כירושלים פי' והשתא
 נאמר דפרושי קמפרט רבי יהודה
 לדברי ת"ק ונאמר דלא נימא דכירושלים דקאמר
 ת"ק הוא הדין אם אמר הו' עלי ירוש' אלא אפילו
 ת"ק ק"ל דהאזו ירוש' לא אמר כלום וכלה רבי
 יהודה קאמר לה וכן משמע במסכת נדרים דף ז'
 וק"ל

תוספות

בכתנות כהונות כהו"א ת"ח"כ היכי
 קאמר וכו' וגם כמויר אליבא
 דר"מ הרי לא נתחללו וכו' ק' דהא לקאן לא מוקי
 דיש מועל אחר מועל כי אש לרכו יהודה לא לר'
 מאיר: ונר' דהיינו דק"ל למאי דקס"ד מביקרא
 אבל לרבי יוחנן דמוקי לה שמעתין עד תומס ט"ב
 לא מוקמו מתני' בלעיל כרבי יהודה ואפילו כרמ'
 אמאי דיש מועל אחר מועל ואין יוצאין לחולין:
 וכהכי ניחא דקתני תנא כרבי יהודה בהקדש אף
 על גב דהך מתניתין דבהא שמעית מוקמי סתו
 כרבי מאיר דאמר הקדש כמויר מתחיל וכו' דלפי
 המסקנא אתיא כב' עוק"ל:

אמר

יוסף אעפי' שארול בכמה מקומות
 הלכתא למשיחה וכו' שמת' חותם
 על לכו דברי חכמים כאו' כל העסק בתור קרבן
 כאילו הקריבין לכן ראיתי כי טוב לרקד' השמועה
 כדברי הר' מנחם ז"ל בדרך קנרה:

כתב

כפ"ד מהלכו שקלים זל חומת ירוש'
 וכל מגדלותיה וכל כרכי העי' באי'
 ששירי הלישכה ע"כ נמשך מזה דלמ"ד מועלין כ
 בשירי הלישכה ירוש' קדשה אבל למ"ד אין מועלין
 בשירי הלישכה ק"ל דירוש' אינ' קדשה ולכך פריך
 בגמרא על מאי דמוקיה הך כריתא דאבני ירוש'

שגשרו מועליט בהם כרכי יהודה אי רכי יה דמי
 ירוש' מי מקדשה והכתיב באומר וכו' ונריך
 להחיק ולומ' תרי תנאי ואליבא דרבי יהוד' וכדכתיב
 דהך מלתא לא שאני לן ככל התירושים הנאמרים
 בגמרא בין ליבא דרבי יוחנן בין ליבא דרבי דאמ'
 חורבנו על כל נדרים וכו' דלא תלי הא כהא:

והרמב"ם

כסוף פ"ו מהלכות מעילה
 כתב ז"ל ולעולם אין מועלי'
 בשירי הלישכה נראה דק"ל כרמ' דקפסיון הכי
 ולפי' לענין ירוש' דלא מקדש' וכמשך מזה דאש
 נדר' ואמר כירוש' לא אמר כלום ולא כן פסק כפ"ל
 מהלכות נדרים שכן כתב התם ז"ל וכן האו הרי
 הן עלי כהיכל כירושלים הרי אלו אסורין עכ"ל:

ונראה דמאי דפריך בגמ' היינו למאי דתריץ ה"מ
 רבי יהודה הוא דקאמ' דמועלין בהם דמשמע כיון
 דמועלין פשיטא דמקדשה ולכך פריך מי מקדשה
 וכו' אבל לרכבן דק"ל דהאומר כירוש' אסור אפטר
 דק"ל דאף על גב דאין מועלין בה כהי' דאין מועלין
 בה אסור מיהא איבא והא דדחיק בגמ' לאוקומי
 תרי תנאי היינו דוקא לרבי יהודה כי היכי דלא ת
 תקשי דהוא אמר דמועלין באבני ירושלי והוא אמ'
 דירוש' לא מקדשה דזה ודאי הו' תרת' דסתרי א
 אהדדי וזה פשוט בעיני:

רף נד אמר

עולא וכו' הלכה כרמ'
 כמעשר הואיל וקתם
 לך תבא וכו' פרס' וכו' קת' משנ' חשיב להו' דהלכה
 כמותן וכו' הנה משמעתיך נראה דאפילו כ"ט מוד'
 כמעשר דהא לא קאמר בגמרא אלא דלא גמרי ק'
 קדש ממעשר אבל לעולם דמודו כמעשר דהו' מעין
 גבסה אלא שאין הברס ממנו דכבר אפ"ל דק"ל דגם
 באעשר ק"ל דהו' ממון הדיוט ואין הברס לו ראיבא
 סתמא כרמ' אבל מכה איב' ודאי ראיה כיון דליף
 מאעשר ודאי דק"ל כמעשר הדין כן וק"ל:

וראיתי

להרמב"ם ז"ל שפסק כרמ'
 דמעשר ממון גבוה הוא כה'
 אשיות והדין עמו דהכי אשסיק הלכתא ומתניתין
 דקתמי הפודה מעור שני שלו וכו' כיון שנתן לו כ'
 כמתנה וכן מתניתין דהפוד' בטע רבעי' שלו מוקיף
 חומס בין משנתן לו במתנה לרמ' לא מתקמח שא
 דיהי' ניהל' בטבליה כמעשר ובטע רבעי' דיהיב
 ליה כשהוא קמדר ודלא כרבי יוסף:

וכן

פסק בהלכות מעשר שני ונטע רבעי'
 סוף פ"ט ז"ל העלין והלולבין והסמדר
 מותר בערלה עכ"ל. פסק דלא כרבי יוסף כמסקנ'
 שמעתין ומלשון זה נראה דדוקא קמדר מותר הא
 בוסר אסור ולא כרבי מוקי לה כגמ' דיהיב ליה כשהו'
 קמדר ולא קאמר כשהוא בוסר וכ' כפ"ק דערלה
 וכן קמ"ד דהיא כפי' המסנה ע"ש:

עצמות יוסף

וקשה

שהרי כתחילת פרק זה וכתב
הרמבם ז"ל לפי אינו נקנה
במתנה אלא אם נתנו בוסר והוא דבר קותר למה
שכתב בסוף הפ' ולא הזלל אלא אם נתנו סמדר :
והרב מוהרי"ק ז"ה בפירושו תמה ז"ל
ז"ל למה שינה רב' וכתב בוסר
במקום סמדר וע"כ לא שרי אלא סמדר ולא בוסר
ואין לומר דטעמא דשרי סמדר משום דאינו פרי
ובוסר כמי אינו פרי שהרי בשהגיע לפול הלכך
מכרכין עליו כורא פרי האדמה עכ"ל וה"ל ז"ל
להקשות להרמבם מדריה אדריה וכמו שכתבתי
אחי :

ומה

שבת דכשהגיע לפול הלכך מברכין
עליו כורא פרי האדמה אינו דבור
פרי העץ מברכין וכמ"ס התוספות והר"א
בכ"ז מברכין והרשב"א ג"כ וכ"כ ז"ל כביאורו
לאורח חיים סימן ר"ב :

גם

מפרק כ"ג מברכין נראה שיש חילוק
בין בוסר לסמדר והם דברים ז"ע :
נראה שהרמבם ס"ל שבוסר וסמדר דינם שוה וסמך
לו על מאי דאמרינן בפר' הבונס גבי אכלה סמדר
על דברי ר"ש ברוך ותמי כד"א בזמן שאכלה לולבי
גפנים ויחוד תאני אכל אכלה סמדר פנין או בוסר
רואי אותן כאילו עובדים עומדות לזכר ע"כ כנ"ל
שרי דהשוה בוסר לסמדר והתם ר"ש הוא דקחשיב
להו בכפירות גמורים הא לאו הכי הכל שוה בוסר
וסמדר ותרוייהו לא קחשיבי פירי ומר"ש בן יהודה
דהשוה אותן נשמע לדין דתרוייהו חשיבי לענין
דלא הוי פירי לענין מעשר והנראה ברוחק :

עור

קשה דכפ"ה פתח הרמבם דמתנות
שלא הורמו כמי שהורמו דמיין ואילו
הן אוקמתא דאוקימנא על הך מתנותין דפקקא
הרמבם לענין הלכתא בהך דניתן במתנה לא
יתיישב אלא למ"ד מתנות שלא הורמו כמי שלא
הורמו דמיין : וראיתי להרב מוהרי"ק כפ"ג
מהל' מעשר כתעורר בזה וכתב בשם הר"ק יורקוס
שבובר רב' דרוקא להאי מלתא אמרו לאו כמי ש
שהורמו דמיין דע"כ לא קאמר ר"מ מעשר שני מוין
גבוה אלא דוקא כשתורס ונקרא עליו שם מעשר
דהא מדכתיב לה הוא ילוי וקרא אחר שהורס
ונקרא מעשר משמע עכ"ל מסוף לשונו משמ' דמלישכ'
דקרא נפקא לן הכי ומתחילת דבריו כתב דרוקא
להך מלתא וכו' לשונו מוגמס ביותר :

ועור

דהא כמעשר ג"כ כתב הוא ז"ל דה'
אישות וכפ"ו מהלכות מעשר דכמי
שהורמו דמיין ואפשר הייתי לתרן ולומר דלענין
להחמיר על המקבל מתנה שופרים חומס אמרינן
הכי עם שהוא פוז מן הדין : איכרא דכקרוטין

האיש מקדש

גם כן דאוי היה לחוש ולהחמיר : סוף דבר
הענין אצלי בספק ואילו היה מהג זה כזמנינו ה'
הייתי או שהענין נשאר בספק וראוי לחוש להחמיר

תוספות

קרבן מי מחייב וכו' הנה
כדפרי"ך בגמ' קרבן מי מחייב
אכתי לא חקיך אדעתי לא אמרו שוגג מתחילל שא
לענין אכילה : ונראה דהתוספות הוקשה להו
דמאי פריך קרבן מי מחייב דהא בהמה וכלי שרת
דאת מתחילל דהא יש מועל אחר מועל ואפילו הכי
מחייב קרבן לכך תירוץ דלא היה חייב בהוצאה
אלא באכילה ובהנחת גופו וכהא' וכלי שרת איירי
דנהנה מהם דמיא דמשקלות שאמרו התוספות ל
למעלה ועדין יש גמגום דמאי מוסי' לענין אכילה
וכו' :

בבא

לחוב וכו' פרוז' דמייתי ב' בהמות
ואין לו שיביא בהמה א' לכד ויאמר
אם זאת עולה תהיה מחוללת על זאת והיא תקרב
שלמים ואם היא שלמים שפיר מקרבי אותה שלמי'
והאחרת יהיה עולת נדבה דהא איכ' נמי למקפק
ככבוד ומעשר וכיון שכן לא מצי למקריבניהו ולכך
מפייס אותה עד שתתום ואוכלים אותה כמומה
כדי להוציא מהפק כבוד ולכך פריך ב' בהמות ל
להקריב עולה ושלמים :

אימור

דשמעת לר"מ וכו' אף על גב דר"מ
מודא אפילו בקדשי קדשים מ"מ
לא פליג במקדש בחלקו כין בקדשי קדשים כין ב'
בקדשים קלים איכא מעוט דמה אש לאכילה מ"מ
כיון דגילה הכתוב בקדשי קדשים ולפיכך קדשים
קלים מנייהו :

תוספות

אין מועל וכו' התוספות
כתירו' נראה דקותרים
דבריהם דמשיקרא אמרו דהא דאמרינן אין מועל
היינו כשהו' סבור שהכלי של חברו ואז הוא מתכוין
לגזלה וכו' ובקצו' כתבו ז"ל אכל בשנתנו לחבירו
לא מעל אלא הראשון וכו' דנח' דסבור שהוא שלו
וכו' נראה דאפילו סבור שהוא שלו כיון שהוציאה
מורשותו חייב ואפ' דנרסינן או היבא שנתנו וכו'
והשתא הו' חדא מתרתיי :

תוספות

קדשים קלים ז"ל וכו' אין לר'ק'
ויביא בהמה אחרת לכבוד
והיינו דהא ה' אינה נקרכת כדפרישית לעיל
וכאבלת בחומו וכו' השתא ס"ל לבעלי שתוס' ליוכא
חילול כלל בקדשי קדשי' יש עוד תירוץ עיין בזה :
יש עוד לר'ק דהתוספות בד' ודילמא אשם כ'
כתב דמסיכה לא מעבכא וכו' וק' דכיון דטעמא
דלא מעבכא אמרינן דאין פריך עוד להביא בהמה
אחרת הדר' קושיית התוספו' שהקשו כאן לדוכת'
ססס

שהם תירצו דא"ל לעשות בן לפי שיש ספק בבור
ומעשר וכו' דלא הושוו מתנותיהם וכו' לא הושוו מאי
היו הריו השלמים אף על גב דטעונו ב' מתנות אש
נתן מתנה אחת מהם לכד איהו מעבכת זכאש
הר' זכס פרק שני מהלכות פס' לוי המוקדש' זל כל
הדמים הנתיים וכו' אש נתן מתנה אחד לבד' ספר
ואפילו בחטאת מתנה א' היא העיקר : ואפשר
לחלק בין עבוב הקמיכה לעבוב מתנה א' כיון ד
דכשאר מתנות דין הוא שלא להשוות לשלמים אבל
הקמיכה א' מוכ' הכרח ועוד זל' ע' :

תוספות

דמיתני כמו וכו' ואת אמאי
נריך להביא וכו' הר' מהם זל
פרק ו' מהלכות פסולי המוקדשים פירשה בסד
בהמה שכן כתב זל וביאנה שלמים ויכוח עמה לחס
שמה תודה היא ע"כ : וקש' שהרי אין הלחם
בז' לפדו בנדבה וכן כתב פ"ו מהלכות מעשה ה
הקרבות זל האו' הרי עלי לחמה תוד' וביא תודה
ולחמה והדבר פשוט במנחות ונראה דהיינו כשבא
בלא קרבן אבל כיון שנקרפ שלמי אף על גב דלא
היו תודה ממש יכולין להקריב הלחם בלא תודה :

תוספות

אין לוקחים בהמה וכו'
התוספות הקשו לרש"י מהגזול
קמא וק"ל סביה להם להקשות לו קושיא ענומה מ
מוקדש דהיה דלולב הגזול דף מא' דקמא רב
אשי במקדש מחלוקת בפירו' וכו' מאי שביעית דמי
שביעית דאלת' מעשר מעשר ממש והכתיב ונרת
הכהן בידך אל' דמי מעשר וכו' ופרש"י ודאי מ
מתחיל אל' הטבע דבר שיש לו גורה וכו' נראה
דהיינו דוקא במעשר אבל דמי מעשר מתחיל אף
על דבר שיש בו גורה : ונראה שזה נכלל
בתירוגם כאו' וה"ל אמרי' כלולב הגזול ומשם נראה
ונטיל קוגיית הגמרא זה שמעתי מתרנים בדוחק
ואין דעתי כוח' בו :

עוד

כתבו דכותא אמרינן בפרק הזהב
אלא מאי רבנן וכו' בקשתיו ולא
מוצאתיו אבל דברי התוספות ודאיתם היא מריש
פרק הזהב דף מ"ה דפריך בשלמא להך ליטא
דאמרת דאורייתא וכו' היינו דקתני יעשה ולא
יעשה וכו' שא' להך ליטא וכו' מחללין ואין מתחללין
מכע' ליה ונליתי היות זה אמת שבקיאיות זה
הכיאוהו התוספות בפרק לולב הגזול להקשו זאת
הקושיא ולבו על הזעין להגיה יעשה ולא יעשה
מחללין מכע' ליה :

אך

מה שנראה להקשות הוא דלמה לא
אמרינן בהיה דהזהב להיהו ליטא
דפליגי בדרכן שאפילו בדיעבד יהא אסור כיון
ש' תקנה לומר שיתורו הדמים לקומם ויתבעו

המקח כי הדין דאמרי' בהיהו דלולב הגזול ולמה
אמרו יעשה ולא יעשה דמשמע לכתחילה הא כ
בדיעבד שרי זל' ע' : ונר' לתרץ דגזירה דשמיא
ישהה עליותו לא דמי להך גזר' דשמיא וגדל עדרו'
ד'א' איכא לטפוקי כמו אולי יעלה כלפכו להוליק
מעשרותיו של שנה הכאה בפירות ולא למכרם
הלכך אין כאן חששא כ"כ כד' שיתכס המקח אבל
הגזירה דשמיא וגדל עדרים גדולה לרעותא טפי
כנר' לו :

עוד

נריך להרחיב הביאו' בתירוץ התוס'
כיון דמדאורייתא מחללין ואין הטעם
אלא משום גזירה דרבנן למה קנקס' ליה שיחורו ה
הדמים למקומם דכפי האי גזירה הקשו התוספות
לקמן כד' בור' אבל במתכוין לפי דש' : ונראה
דכיון שאין כאן חלול דרך חילול שיחורו הדמים
ויתן לו בהמתו לא בדרך קנס' אבל מה שהקשו
לרש"י לקמן הוא שהוא אמ' שמתורת קנס' אמרינן
הכי לכן הקשו וכו' משום קנס' יחורו וכו' ותדקדק
בלשון התוספות דלקמן יאודרו עיניך :

תוספות

במודד תעלה וכו' היינו יכולי'
לאוקומי מתני' כר"מ ואיירא
כנקבות דכ"ע לא פליגי אל' דהיינו הך וכן הוא
זה התירוץ בדוחק שדוחקים לאוקומי כרבנן עם
החילוק מבעל מוס' לתם :

תוספות

אכל במתכוין לפי רי' מ"ש כן
שוגג וכו' אף על גב דהכח
לא שייך שוגג כיון שהתנה הכונה לומר דואת
החלוקה דומה לשוגג דלעיל כפי' רש"י :

ואימא

יחורו דמים למקומם וכו' :
ק"ל שנראה שהמקש' הקשה ב'
דברים הפוכים דמעיקרא הקשה יחורו דמים שבר'
שהסברא מחייבת כן ואחר כך הקשה טעמא וכו'
ונקנס' ללוקח וכו' לי שהקושיא היותר ראויה היא
האחרונה דנקנס' ללוקח אבל כח המקשה כאו'
יחורו דמים הוא לבלתי נשים ח' לוק מהמזכר למינ'
כבריינתא וזה דייק באו' כי התם נהיה דהסברא ג'
הוא שהתם ראי' לקנס' ללוקח כמו שיקשה' :
ויש לתרץ עו' למה ולו דזה תיקן רש"י באו' ומתמהינן
וכו' כלו' שהיא קוגיית התלמוד כפ' דת' :

תוספות

מסתברא וכו' וזה דוחק לפי'
ר"כא יש להקשות מה דוחק
הוא זה דהאי יחורו הדמים קנס' הוא למזכר כיון
דבלאו חזרת המקח היינו יכולין לפי' ערו' מצילות
המעשה לירוש' שהיינו מצדיקים הלקיח לכלל מע'ת
המעשר שביד המזכר מאחר שהמזכר לפנינו וזה
כתבו התוספות כתחילת הסוגיא בדיבור ואם לקח
בשוגג ושיקן שגן מה דוחק הוא :

דכר
ה
התמ
הכה
מחייב
ל
להו
ושרת
והכי
ונראה
אירוי
ות
וכילה
המות
יאמר
תקרב
שלמי
זכפק
ולכך
מומה
ת
דרמ
מ"מ
ין כ
מ"מ
דמים
תפות
גרים
מועל
תכין
בירו
ו' שלו
יאה
ו'
דק'
כבור
לעיל
יכא
זה :
כ
נחא
זמה
ובת'

עצמות יוסף

האיש מקדש

הלכה א מתניתין המקדש כערלה

וכו מדברי התוספות נראה דשלא בדרך הכאתן שרי ליהנות אבל הרן זל כתב דדוקא גבי חולה הוא דשרי הא בעלמא אסור ומדברי התוספות נראה דאם איכא ט' פ' שלא בדרך הכאתן הוי ספ' קדושין כיון שכתבו ב' תירושים ולתירוצן הראשון הויא מקודש ולתירוצן השני לא הויא מקודשת מטעמא דהאשה הכורה שיש לה ליהנות דרך הכאתן ואיכו כן ולא במכ דעת וכו' :

ולענין

הלכה נרא' דהויא הפק מקודש עם שבאמת לא ראיתו דבר זה מבורר בדברי הפוסקים :

גמרא

בערלה מכלן דתניא וכו' פרש"י שלא יהנה ממנו כגון שלא ינבע וכו' כנר מדבריו זל דלא יהנה ולא ינבע הוא ח' חלוקה אחת ופרושי קמפרס : ויש לדרקד דכפ' כל שעה נפקא ליה מדכתי' וערלתם ערלתו ערלים אלמא ג' עניינים נ' בהו וכן נראה מדברי התוספות בד' מנין שלא ינבע וכו' : ונראה דפרש"י חד ערלים אינטריך לגופיה דע"כ הוה ליה למכתב ג' שנים יהיה לכם ערלים : ומוערלתם ערלתו נפקא וזהו שלא הוזכר כברייתא הוהא חלה וערלתם ע' ערלתו ולא הוזכר ערלים :

פיסקא

שור הנסקל וכו' ממאי דהאי לא יאכל וכו' פרש"י ובעל השור נקי לדרשא אחרניא אתא לחני כופר ודמיו ולדות כדלקמן רש"י לא פירש דאת' להנאת ערו' כדמסקין לקמן דאם כן היכי כריך לקמן האי בעל השור נקי למאי אתא דהא להנאת עורו אתא כדהוה כריך ליה מעיקר' לא ע"כ אכתי' לא חביק אדעת' הך דרשא חלה דרשא דחני כופר והא דלא מוקי לקמן בחני כופר ופריך ליה למאי אתא אבאר ל' לקמן בס"ד :

עור

קשה מאי פריך ממאי וכו' דהא אימ' לך דטעמא דמלתא הוי משום דס"ל דהך דרשא דבעל השור נקי אתא לשטמו לאחר שנגמר דיכו ואת' דה"ק מנא לך דאתא להך דרשא ולא לחני כופר ודמיו ולדות א"כ כן לקמן דרש"י ליה להנאת עורו ממאי לא פריך ליה ממאי דאתא לעורו דילמא לא אתא חלה לחני כופר ודמיו ולדות ונראה דהכא פריך ליה דילמא אתא בעל השור נקי לכופר וכו' כי היכי דקרא דלא יאכל להו קאי אענייני דקרא דשור הנסקל אבל לקמן דדריש בעל השור נקי לגופיה דשור הנסקל ומוקי לה בהנאת עורו משום הכי לא פריך ממאי וכו' דהא כיחא טפי לאוקומי קרא בעורו מלאוקומי ככופר ודמיו ולדות

וכרבי

אבהו וכו' אפילו מחזיקים דפריך אר' אבהו בס"ל שעה מני לאתווי וכמו שכתב הר"ט כח' זל דהא אפילו חזקיה לא פליג חלה יאכל חלה כלל יאכל ס"ל דהא ח' קור אכילה ואחד איסור הנאה משמע : ונר' לוי דמיייתי מרבי אבהו משום דהלכה כוותיה זכ"כ הר"מ כס' בהלכות מאכלות אסורות :

והתוספות

הקשו בפר' שור שנגח דף מ"א דכלאו ר' אבהו הוה מני לאקשוני דע"כ לאיקו הנאה אתא דהו' לאיסור אכיל' ממשמע שנאמר סקול יקבל איני יודע דאקו' באכילה : והנראה לי דכלאו רבי אבהו לא קשיא ולא מירי דהא כגמרא פריך ממאי דבעל ה' השור נקי אתא להיבא שנגמר דינו דילמא לדמיו ולדות דלא הו' מעניינים דקרא בגופי' דשור ה' הנסקל לא הוה כריך ליה ח' משמעותי' דלא יאכל הוה משמע אכילה דוקא משום יתורא לא הוה מוקמי' ליה לענין הנאה וכו' טפי לאוקומי כשחטו לאחר שנגמר דינו להכי מיייתי מלתיה דרבי אבהו לגלות לנו שר' אבהו ס"ל דלא יאפל גס כן משמע כו' היתר הנאה וכזה מתוקן יפה מ"ס התוספות בכרך שור שנגח :

ה"ט

וכו דאי ס"ד וכו' כיון קרא לא יהנה ח"כ לא יאכל וכו' מכאן נראה דקיימ' טעמא לבעל הכרייתא : וקשה אמאי לא פריך מהך כרייתא לרבי אבהו דס"ל דכל מוקים שנאמר לא יאכל וכו' ח' איסור אכילה וא' איסור הנאה משמע ומן הכרייתא משמע הפך זה דקאמר אין לי חלה באכילה בהנאה מנין וכו' : סוכ' רחיתי בהר"ט ככתב דה"ק אין לי חלה במלתא דאכילה כגון כשר בהנאה מנין כלו' מלתא דלא שייך אלא הנאה כגון עורו מנין ת"ל וכו' והנאני ולכ"ל דכי קאמר לקמן והשתא דנפקא לן איסור ח' אכיל' האי בעל השור נקי למאי אתא לעורו והשת' תתייבב פרוש' דכרייתא להנאת עורו ככ"ל

דאי

ס"ד לאיסור הנאה נכתוב קרא לא יהנה פ"י ואת' כשרו אינטריך לשום דרשא ח"כ נכתוב לא יאכל ומאת' כשרו נפקא לן כעין כשרו ואפשר דגם לשני תירושים אלו אמרו ד התוספות כפרק כל שעה דלחד סברא אינטריך לשום דרשא וכיחא השתא מאי דקאמר כגמר' לקמן להנאת עורו ס"ד לא יאכל את' כשרו כת' כשרו אסור ועורו מותר ואם כן לשתוק מכשרו ולא אינט' למכתב בעל השור נקי ולחד תירושה אינטריך לכעין כשר ולחידך דרשא אינטרי' לשום דרשא והו' שיטת התוספות : וז"ל דלקמן אפילו לאירך תירושה בלא כשרו נמו' אמרינן דיקא כשרו דכתיב נקרא

בקר
בשר
חמיכה
ולעולם
דקאמר
משום
עור
לאיסור
הכריית
יודע
לא יאכל
ומדקא
אתא
אפילו
ב' מלא
יחבל
דיכו וש
לא יאכל
שנאמר
ליוהכ
היכי טי
סקול י
בשרו ל
איני יוד
את כשר
והשתא
שנגמר
והשר
וקשה
ליה בעל
הך דרשא
אתנא
ולהפי
תהיה כ
דקאי א
עור
בשרו ד
אינטר
למעט
בעל הש

עצמות יוסף

בקר לא יאכל דהיינו דכר דסייך ביה אכיל דהיינו
בשר אבל עור דלא סייך ביה אלא הנאה בדוקא
אמינא לך דמותר ולהכי אינטרין בעל השור נקי
ולעולם דבלא בשרו אמרין דעורו היה מותר והא
דקאמר בגמרא קד' לא יאכל את בשרו קאמר הכי
משום דכתיב בשרו בהדיא בכתי' אבל אה"כ דבלא
בשרו כתיב הוה מני למימר הכי :

עור

יש להקשות כשלמא להך תירוצא
קמייתא דקאמר בגמרא אי ס' ד'
לאיבור הנאה ככתוב קרא לא יהיה כיחא ספיר
הכרייתא דקתני משמע שנאמר הקול יקבל איני
יודע שהיא גבולה ונבילה אסורה במכילה מה ת'
לא יאכל כלו אי לאיבור הנאה כימא לא יהיה
ומדקאמר לא יאכל משמע איבור אכילה אלא ע"כ
אתא להיבא דגמרא דינו והשתא הוי בין איבור א'
אכיל בין איבור הנאה דהא השתא איבור אכילה
נינו מלא יאכל נפקא לן אבל למאי דקאמר א"כ לא
יאכל את בשרו למה לי וכו' ולא דריש היבא שנגמר
דינו ושחטי' אלא מיתורא דאת בשרו דקני סיכתוב
לא יאכל ולשתוק א"כ היכי קאמר הכרייתא משמע
שנאמר וכו' איני יודע וכו' לא יאכל את בשרו למה
לי והכונה מאת בשרו הוא דקאמר למה לי וכיון שכן
היכי סייך הך קשיא עם מאי דקאמר ממשמע ס'
הקול יקבל איני יודע וכו' דהא הך קשיא השת'
בשרו למה לי באפי נפש קיימא : ונראה דה' ק'
איני יודע וכו' ואם כן לא יאכל לא אינטרין וגם
את בשרו ומשני דאינטרין לאת שנגמר דינו
והשתא אינטרין לא יאכל לאיבור הנאה היבא
שנגמר דינו וכ"ש היבא שנקבל ובאמת הוא החוק
בדברי הכרייתא :

והשתא

דנפקא לן איבור אכילה וכו'
האי בעל השור נקי למאי אתא
וקשה כיון דהקש פריך לקמן ולהכך תנאי דמפיק
ליה בעל השור נקי וכו' לחניכובר א"כ כיון דירע
הך דרשא מאי פריך למאי אתא : ונראה דפריך
אתנא דברייתא דלעיל דנפקא ליה לענין הנאה
ולהכי פריך מנא ליה ומשני להנאת עורו והשתא
תהיה פי' הכרייתא כדפרישית לעיל בהנאה מנין
דקאי אעור דלא סייך ביה אכילה אלא הנאה
לחודא :

עור

קשה מה ראה בעל הכרייתא למדרש
מבעל השור נקי לעורו ומעט משמעו
בשרו דהוי דוק כימא דבשרו מעט עורו ובעל השור
אינטרין לכופר דמאי ולדות : ונראה דניחא טפי
למעט בשרו מבעל השור נקי כי היכי דלא נשדי
בעל השור נקי לולדות שאינו מענייני דקרא דקאי
אגופי דשור הנקבל :

האיש מקדש

צב

פוסקא בעגלה

ערופה מלך וכו'
כפרה כתיב כה
כקדשים פרש' ולא פרכינן אי מה קודש וכו' דאין
משיבין על ההקש : קשה דהא ק"ל דאין הקש
למחז' וטפי הוה לן למימר דנילף מקדש דמה קדש
תופס את דמיו ונמצא לחולין : והיכי סייך למימר
הכא אין משיבין על ההקש :

עור

קשה דהא ק"ל דקדשי מוכח תמימ'
לא ופרו' כדאסיקנא לעי' תהי בה ר'
יוחנן וכו' אומרים לאדם עמוד וחטא כשכיל ט'
שתובה וכת' הר"טכא ז' דפורה תמימי' אין פדיונו
כלום ודחק בפירוש' דשמעתין ובהקד' בדק הכינת
הוא דיש לו פדיון וכיון שכן היכי כתב רש"י ז' ולא
פרכינן אי מה קודש תופס וכו' דהא כקדשי מוכח
דכתיב ביה כפרה לא יש לו פדיון והיכי מני למימ'
אי מה קדש וכו' : ונראה דמאי דקאמר בגמ'
כפרה כתיב כה היינו מקדשים תמימים דלא סייך
בהו פדייה ומנהגו ילפינן דאסורים כהנאה ורש"י
כתב ולא פרכינן אי מה קדש וכו' לפי שאין משיבין
על הקש שמקשי' עגלה לשאר קדשי' תמימי' דנילף
מהיבא דגפ'ל כהם מוס דזה הוא תשובה על ההקש
יותר כולל הוא ההקש כשלמדים מכל שאר קדשי'
תמימים משללמוד מהיבא שגפ'ל כהם מוס :

עור

נראה לתרץ דכקדשים תמימים כהי'
דאינם נכדים תמימים ואינם יונאים
לחולין כלל אבל אם פדאן בכהמה אחרת תפסי'
קדושה כתרומה ונז' אי מה קדש וכו' :

ועל

עיקר לשון רש"י נראה לתרץ דהבא
כתיב וערפו'ם דמשמע שם תהא
קבורתה ומשמעות הדבר הוא דוקא גופא דעגלה
הוא דתקבר אבל לא ממונה והוי כאילו משמעות'
דקרא דוערפו' : קממעט' מיכיה שלא תהא ממונה
אסורה כהנאה וכהכי הוקשה לו לרש"י בהך היקש'
דילפינן איבור הנאה מהקדש דאיכא למפרך מה
להקדש שכן תופס את דמיו מה שאין כן הבא וזהו
שכתב ולא פרכינן אי מה קדש כלו' וזה ח"ו דהא
הכא אית לן קרא וכיון שכן הך הקשה דילפינן מ'
מיניה הנאה פריכא הוא ומירץ רש"י ז' לזה שאין
משיבין על ההקש ואף על גב דאיכא פרכא מענין
הדמים מ"מ לא פרכינן על הקש ולא מירי :

עור

יש לדקדק בלשון רש"י כמש' ולא פרכי'
דע"כ לא פרכינן הכי דא"כ למאי א'
אינטרין משוטא לקמן למד' כ' כתובים הבאים
כא' מלמדים דתרי מעטי כתיבי וכו' ולמה אינט'
מעוט' הא בעגלה עריפה הו' ב' כתובים ונר' דכונת
רש"י ז' היא לו' דלא פרכינן ולשתוק מהנהו מעטי'
א"כ כי היכי דהקדש לא חשיב קרא כהנהו תרי ק'
קראי כמו כן עגל' ערו' דיליף מקדשי' לא חשיבי
קרא

עצמות יוסף

קרא דהא מקדשים לא מייתי כלל אלא דאין שוים כלל ולהכי הוקמה לו לרש' והונרך לתרן :

דף נו פסקא

דצפורי מצורע
מנא לן תנא דבי רבי ישמעאל וכו' לבי הנראה דרבי יוחנן דצפורי מצורע משעת שחיטה לא דריש כי הך תנא דרבי ישמעאל דאם כן הוה ליה למילף מעגלה ערופה דהו' בין מחיים בין לאחר מיתה וז' לקמן תנאי היא וכו' וריש לקיש דקאמר דאכורה מחיים הו' אליבא דרבי ישמעאל ורבי יוחנן לא יליף מעגלה ערופה כלל ולהכי אינטריך קרא דאת זה אשר לא תאכלו וכו' לרבות את השחוטה והא דלא קאמר לרבות מחיים כשאר קרבנות הטעם לרבי יוחנן הוא דכיון דאין לא הוה קרא לא הוה שמעינן מירי דאיסורא השתא דכת' קרא שדין ליה אמלתא דאית ביה סכרא טפי דהיינו לאחר שחוטה לרבי יוחנן הוא יותר סכרא כשחוטה יותר מחיים דהכי פריך לריש לקיש השתא מחיים אכירה וכו' ולריש לקיש דאקור' בין מחיים בין לאחר מיתה ויליף מכפר טכפנים וכו' יש לדקד' אמאי אינטריך קרא לרבות את השחוטה בין מחיים בין לאחר מיתה בילף ממכסיר מכחון דהא עגל' הו' בין מחיים בין לאחר מיתה : ונראה דאין לא הוה קרא הוה ילפי' טפי משעיר המשתלח דדוקא מחיים אקור' ולא מאחר מיתה דהא לענין טרפה יליף מיניה כפ' שלוח הק' דהו' כמי מכסיר כחון והא דילפינן מינה טפי מעגלה ערופה מטעם דבעגלה חידוש הוא ש טחדשה תורה שיהא אקור' בין מחיים בין לאחר עדיפה וטפי ילפינן מכל שאר קרבנות דעלמא להכי אינטריך קרא לרבות את השחוטה דכרביי אפילו אחר שחיטה :

ובהכי

ניחא ק' טי' אחריתי דהוה ק' דלשתוק מוערפו דשמעי' לאחר עריפה ונילף מכפר ממכפר כחון דהיינו צפורי מצורע דכתיב בהו קרא בהדיא אלא דהיינו לומר משעיר המשתלח דהו' מכפר כחון ולאחר הריגתו מותרת בהנאה כמ' הר' מבס' כבוק' ה' עבודת יום הכפורים ועוד דהוה דמי לשאר קרבנות דעלמא וטפי ילפי' מכל הכן מלמדים מוטלמוד מצפורי מצורע לחודי' כנר' ומה שהקשו התוספות לקמן אליבא דאוקי' קמקס' התוספות איבא דר' יוחנן דלית ליה תנא דבי רבי ישמעאל כדפרישי' ולהכי הונרו לתת טעם למה אכורים בהנאה :

איתובי

שחטה ונמנא טרפה וכו' פריש' אמאי מותרת בהנאה דילמא דשעת לקיחה וכו' לשון דילמא שכתב ק' להולמו ולפי הנראה מלשון זה שמפ' כפי' התוספות ולא כן

האיש מקדש

כתב ז' בתחילת לשונו דקאמ' ק' ד' דנטורפ' בעת השחיטה : גם לדברי התוספות שכתבו דפריך אמאי מותר שמה אחר שחיטה ולקיחה : קשה מאד להולמם דאם אחר שחיטה נטרפה ק' מאי פריך רבי יוחנן לר' ואי ס' ד מחיים וכו' ולדידך מי ניחא דאין שחיט' נטרפה אמאי מותרת הא בהתרה נטרפה ונראה דשחיטה לאו דוקא והכינה היא ד לאחר שחיטה איגלאי דמשעת השחיטה נטרפה וניחא השתא דנקטי כליטנייהו שחיט' קוד' לקיחה

ולענין

הלכה קי' כרבי יוחנן דמשעת שחטה וכו' הר' מבס' פ'א מהל' טומאת נרעת ולרבי יוחנן כפי הנראה לא ס' כ כתנא דרבי ישמעאל כפי המסקנא דמיק' אליבא דריש לקיש תנאי היא ותמהתי מהר' מבס' כפי' המסנה שכתב צ' פורי מצורע משעת שחיטה כרבי יוחנן וכתב ה' קשה דרבי ישמעאל בדרך סתם וק' ובעגלה ערופ' אכורה בין מחיים בין לאחר מיתה

הרי

מיקנה וכו' הוא הדין דהוה מצי למפרך משור הנקבל אלא משום דטעמא דאיסור' מיקנה הוא משום דנקבל הוה ליה כא לו פריך מתרוייהו :

את

כפי השדה וכו' קשה לי כיון דמשדה נפקא היכי קאמר בעל' הברייתא לעיל וזה אשר לא תאכלו לרבות את המשו' ואם נאמר דאסמכתא בעלמא הוא מדברי רש' ז' נראה דא' לומר כן שהר' אמלתיה דרבא דאמר לא א' אמורה תורה שלח לתקלה כתב ז' וקרא דאמון לעיל לרבות את המשו' לתת אסמכתא בעלמא הוא ואילו אמלתיה דרבי ישמעאל לא כתב רש' ז' ולא מירי : ונראה דכיון דשדה אינטריך לדרשא שלח יעמוד ביפו ויורקנה וכו' כדאיתא בכרייתא והך דרשא דמשולח לא נפקא לן אלא מהא דהשר' או לאו קרא דאשר לא תאכלו הייתי אומר דהא לא דריש כדאיתא כריש פירקין הוה ההוא לא דריש : ומה טפי רש' דקרא אסמכתא נראה שכוין לתרן מה שהקשו התוס' כ' בחולין כ' כל הבשר דף קט' ד' לא אמרה וכו' :

פיסקא

שער נזיר וכו' קידוש קריבן וכו' יש לדקדק דהא דפריך לעיל לרב אשי' כן תקדש כן יהיה קדש מה קדש הוא תופס וכו' אמאי לא משכי' כן הקדש כן יהיה קדש כי הכא : ונראה דא' ראויה למכתב קרא כן תיקדש או תקד' כי היכי דנדרוש כן יהיה קדוש והמשכיל כמלאכת הדקדוק תכרר לזוה' וחולין נכשחטו

דף נו פסקא

צעורה וכו' דע

פרק האיש מקדש

עצמות יוסף צב

זי סגויה ונשאלה להרלף חכמה ולהם הלל
 היא בתוכה כספרו קימן לו והרואה דבריו השואל
 יר כאמת שלא היה מכושל כל פרכו בעיון כפי מה
 שנראה מדקדוקו וכירוקו ורוכ העעיותיו ככה
 ברכן הרב המשיב הנה ולא אכאל בדבריהם אלא
 דב זה שראיתי שנטה אחריו הרב הנה והוא דאכני
 דתירץ מתלתא וכו' ק"ב מה מני דמה שלי כ
 בשלך אקו אף שלך בשלי אכיל לפי שיטתו הוקטה
 לו למתוק קרא האל פתח אהל מועד וכו' וכאז
 תירונוס בדבריו זל : נקטה לו על דבריו זל האם
 כן לדעת אביו למה לי לתת קראו חד לבעלי מומין
 וחד לחיה וחד לעשות דבחד קרא בני ואף על גב
 דלא נשדו אלא אבעלי מומין לכד : שיש בניו ותר
 סברא שכן מין המכסיר מ"מ חיה ועוף גם כן נלמו
 ממה מניגו בשלי ושלך מאי אמרת דאיכא למסדר
 ויה לשלי בשלך שכן ענוס כרת ולכך אקור בהנאס
 בעלי מומין ויכחו שאף על פי שאין בהם כרת א
 חסורי בהנאה אף חני אביו חיה ועוף :
 לכך נראה דאכני הדר ביה מבל האמוד למעל' ואש
 אלא אמר אביו

מה שלי בשלך אקור וכו' אימא שלי בשלך
 ענוס כרת : קטה דהא קיימא לך
 אין מנהירין מנהדין ואין עונשי מן הדין ואפי' כרת
 אין עונשי כח' התוספות כולל הכסדר דף קט"ו
 דה מה לחמן כפסח וכו' :

כלל א ונראה דמעיקרא ס' ד
 דמה שלי בשלך אינו כמו בנין אב אלא כעין גילוי
 מלת דכיון דאמר תורה שחט לי בשלי ושלך בשלך
 התמא דמלתא הוא שאס שיבה אקור ולהכי ליכא
 למי' אין עונשי מן הדין וכו' דהין הוא סיהא הדכר
 טיה ולהכי קאמר אי מה שלי בשלך ענוס כרת וכו'
 אבל כשמעט קרא דאל פתח אהל מועד דקרא
 על קרבן ענוס כרת ולא על חולין שנשחטו בעורה
 מעתה אין הדבר שיה וליכא למילף שלך בשלי משלי
 בשלך אלא מבנין אב השתא איכא למסדר מה לשלי
 בשלך שכן ענוס כרת :

ובהכי נוחא לי תמיהה אחרת דאיכא
 למידק בהך דפריך מה לשלי
 בשלך דמה קיטויא היא זאת דהא מדאינטר' קרא
 דא פתח אהל מועד למעט חולין שנשחטו בעורה
 שמעינן דחולין שנשחטו בעורה אקורוס בהנאה
 דאם מותרין למה לי קר למעטוטהו מכרת דמאיכ'
 תיתי לן כיון דאיכא למסדר מה לשלי בשלך שכן
 אקרינן בהנאה :

ונראה דאז לאו קרא דאל פתח אהל
 מועד הייתי או מכבר דכיון של
 בשלך בנין שלי שויס כדכר בגן באימון הפאה

פין באימון כרת ואתא קרא דאל פתח אהל מועד
 למעט לחולין שנשחטו בעורה מכרת והשת נתכטל
 השווי' ותו ליכא למילף משלי בשלך חיה ר הנה
 משום דאיכא למסדר שכן ענוס כרת :
מה שלי בשלך וכו' ל' אורה נראה דחין
 הדברים שויס שלי בשלך ככר
 מעיקרא היה אס' בהנאה פריך ודיקת דייסי
 להחירה וכיון שלא נוקו דאם לאו פריך קיימ' וד
 לא שייך למי' בחולין שנשחטו בעורה
ונראה שהדמיון הוא כך מה שלי בשלך
 נתכטל התירו בעכו שכא לרש ת'
 שאם היה נשחט בשלי היה ביתר בוריקת דמוחף
 שלך בעבור שנכנס לתוך רשותי' אקור :

כלל ב איכא למסדר מה לשלי
 בשלך שכן ענוס
 כרת קטה ככל אימורי הנאה דמתני' וכיחו שאס
 על פי שאין בהם כרת אקורי בהנאה :
ונראה דכשלמ' אס אותן איסורי' דמתני'
 היו אקורי' ככניסתן לעורה הו'
 עכדין פרכא מנייהו דמיון ממש למאי דכע'
 למילף אכל טעמ' דהנך משום דרחמ' שרי עלייהו
 אקור אכל החולין שנשחטו בעורה מנא לן דמשום
 שחיטתן בעורה ליהו אקורי' :

מנין לרבות אה החיה אין לר' דלשתוק
 קרא מה קטא דחיה לפסולי'
 המוקדשי' לענין שחיטה וכמו שכת' רש"י זל מדאיכ'
 קרא לרבות החיה דהא אינטריוכו לכמה דכרי'
 כפ' ק דחולין ע"ס :

ודע שאין נכחת דש' זל כשמעת' כנסחת
 התוספות בדכר' זל וכפי הכתוב
 כספרנו דכרי דש' מסכימות לכל מה שכתבו
 התוספות כפירוטן :

אתה משלך לכלב וכו' דרש איתמר
 כפ' כל שעה אליכא דר' דרר'
 לגר ולגוי בין כנתיכה בין כמכירה דאי לר' יהודה
 אותו אינט' לכל איסורי' שכתורה שאקורי' בהנאה
 ובהכי נוחא :

ואין לך דק דלשתוק קרא מהנך תלתא
 קראי מדאינטרין קרא דאותו דהא
 לאו הנך קראי הוה דרש' לאותו כר' יהודה :

ולענין הלכה ג' בחולין שנשחטו
 בעור אי הוה האוריות או לר' כר'
 ובה' אישית כתב הרמ"ם כל האיסורי' דמתני' זל
 הזביר' חולין שנשחטו בעורה וכפ"כ מה גניבה כת'
 זל אשפי' חולין שנשחטו בעורה אקורוס בהנאה
 הואיל ואמרו מדכרשהו ה' חייב לשלם תשלומי'
 ופ' ג' הגנה ודכתיב בהדיא בסול'
 פד א שגשטו

רכ כעת
 דפריך
 קטה
 קט מאי
 דידך מי
 בהתרה
 היא ד
 נטו כה
 לקיחה
 דמשעת
 לא מהל'
 ס' כ
 חליכא
 כפי ה
 זה כרבי
 ותו ק"ל
 זר מיתה
 הוה מני
 א משום
 הוה ליה
 דמדתה
 זכריתא
 זלח ואס
 זל כר'
 ד לא א
 דאמון
 למא הוא
 זל ולא
 שא שלא
 ותא ור'
 השד אי
 דהא לא
 ז דרש'
 יון לתרן
 דף קטו
 זינן וכו'
 ד לעיל
 דט הוא
 ה קדש
 למכתב
 פן יהיה
 לו זה
 שנשחטו
 וכו' דע

פרק האיש מקדש

עצמות יוסף

שנשחטו בעורה דרכנו הווינו כרכו מרובה דף עב
 חין הכרח לומר דהווינו דרכנו דהא אמאי דקאמר ר'
 יוחנן יטנה לשחיטה מתחילה ועד סוף פריך כגמר
 לומר קסבר רבי יוחנן חולין שנשחטו בעורה לאו
 דאורייתא דאי ס' דאורייתא מבי שחיט לה פורת
 אברה אידך לאו דמר קטבת עד דמסיק מכח קיסי
 זו הכי אמר רב גמרא משמיה דרבא כי קמחייב כגון
 ששחט מקנת סימנים בחין וגמרו כפני עב כגמר
 והנה הך מסקנא אתא לקימוי דחולין שנשחטו כ
 בעורה הווי דאורייתא באוכן שאין מפ' מרובה
 הכרח דהווי דרכנו כלל ואדרבא מטעם משמע דהווי
 דאורייתא גס כשמעתיך דהכא הכי משמע
 דפריך אלמא חולין שנשחטו בעורה לר' לאו
 דאורייתא משמע דלרכנו פשיטא דהווי דאורייתא
 ולפי המסקנא דמוקי מלתא דר' כגון שנשחטה
 וגמנא טרפה בר' דכשאר חולין שנשחטו בעורה
 הווי דאורייתא אפי' לר' :

ונראה לתרץ דהרמב"ם ז"ל מפ' כרוס'
 דשמעתין ע"ר שפרטה הריטבא
 ז"ל מכח ההיא קושיא שהקשו התם דשמעתין
 משמע דבאיסורא דרכנו תופסי' קדושי' וכפרק כל
 שעה אמר' דהמקדש משעט עות ולמע אפי' כחיטי
 דקדושי' ופי' ופי' חכרין אלמא מדרכנו אין חיטי
 לקדושי' וכתום תירגו כפי דרכו והריטבא ז"ל כת'
 דגס מיטפ' דה' ק' חולין שנשחטו בעורה לאו
 דאורייתא לא דרכנו וכי אסרו רכנו באכילה אבל
 בהנאה לא אסרו ולפיכך מקדשת ואקשי' עליה
 מקדשתי באידך מתני' ישראל אלמ' אקדושי' בהנאה
 דאי לא ימכרו לגוים מכעו ליה ע"ש ולפי פירוש
 זה אפשר לומר דחייבים כמי' ס' דהווי דרכנו וס' ל'
 דכי הוי דא' ארוס באכילה אסרוס בהנאה ג"כ
 ור' פליגי עלייהו ואמר דהוקא באכילה אסרוס
 ולא בהנאה וכי ג' מתני' דתמורה דף ל' דחולין
 שנשחטו בעורה נקברין משמע דהווי מדרכנו דלא
 מוזמרי' כולי האי וכן פסק הר' מכס סוף פ' הלכות
 פסולי המוקדשי' איכרא דמסס אין כל כך
 באיה דאפשר לומר דרכנו לא גורו אטו קדשי' פ'
 פס' לין אפילו להווי חולין שנשחטו בעורה דאוריית'
 ש"מ שיטת שמעתין יש מקום לפרש דחולין שנשחטו
 בעורה הווי דרכנו וכ' הר' מכס ענמו כפי' המשנה
 בפרק מרובה : גס בהלכות שחיטה פ"ב כתב
 ז"ל וכל השוחט חולין בעורה וכו' מכין אותו מכת
 מורדות : וקשה דמדכרנו ז"ל בראה שסותר דכרי
 ענמו שהרי כתב בהלכות מאכלות אסורות פ"ה ז"ל
 כל מקום שנאמר כתורה לא תאכל לא תאכל לא
 תאכלו א' איסור אכילה וא' איסור הנאה משמע
 עד שיפרוט הכתיב כדרך שפרט בנכילה שנאמר
 לגר אשר בערין תתננה ואבלה ע"כ ואלת' הוי

מכרת ר' מ' בפרק כל שעה דף כ"א אבל רבי יהודה
 ס' ל' דכריס ככתבן לגר בנת נה ולגוי במכר ופריך
 בפרק כל שעה בשלמא לר' מ' דאמר ח' גר וח' גוי
 בין במכירה בין בכתיבה מראינן טריק קרא למשה
 נכילה בהנאה אבל אסורים שכתורה בין באכילת
 בין בהנאה אלא לרבי יהודה דאמר לד' ריס כ'
 בכתבן הוא דאמא אבל איסורין שכתורה מנא ליה
 נפק' ליה מלכלב תשליכון אות' אותו אתה משליך
 לכלב ואי אתה משליך לכלב כל איסורי' שכתורה
 ור' מ' אותו אתה משליך לכלב ואי את' משליך לכלב
 חולין שנשחטו בעורה : ואידך חולין שנשחטו
 בעורה דאורייתא ע"כ משמע דלר' מ' אינט' קרא
 דאותו לח' לין שנשחטו בעור וכדאסיק' כשמעתין
 כגמא דכריס וסותרות זו את זו : גס כפי' המשנה
 בפרקין בראה דס' דהווי דאורייתא שהרי הכיח
 הכתוב דלכלב תשליכון אותו כדאיתא בשמעתין
 ודאיתא אל הרב מוהרי"ק בפרק שני מהלכו שחיט'
 שתמה על דברי הר' מכס אין כתב שהוא מדרכנו
 הפך מאי דאסיקנא בהאי' זקדש ועוד שהוא ז"ל
 פסק כפ' מהלכות אישות שהמקד' באיסורי הנא'
 אינה מקודשת ולא חילק' בין שאר איסורי הנאה
 לחולין שנשחטו בעורה ומאחר שכתב כאן שחולין
 שנשחטו בעורה אסורין בהנאה אפשר אס קדש
 בהס' אינה מקדשת ומדמשמע מדכרנו כאן דלא
 מתער' אלא מדרכנו אס קדש בהס' אינה מקודשת
 ע"כ תמיהתו ז"ל : ודכרנו ז"ל אינס מוכנים אנלי
 דהכדיא כתב בהל' אישות פ"ה דהמקדש באיסורי
 הנאה אפילו היה אסור מדכריהס אינה מקודשת
 ואולי כונתו ז"ל דלא כתב הר' מכס דבאיסור הנאה
 מדכריהס אינה מקודשת אלא בחמוץ כפסח דאיכ'
 מיהא שעות דאורייתא וכמו שכתבו התוספות וכ"כ
 הוא ענמו כפירוש' לאה' סיאן לח' ולפ' מ' שאן
 כפי' להר' מכס בהלכות שחיטה כסוף דכרנו באי'
 ומדמשמ' שאן דלא מתער' אלא דרכנו אס קדש בהס'
 איכ' מקודשת ככל שעות בספרים או שדכרנו כלשון
 תמיהה הם : איך שיהיה בראה דמהלכות אישות
 אין שום תמיהה על דכרנו הר' מכס ז"ל והרב הנז'
 תירץ לקושייתו ז"ל דלעולם אימא לך דחולין
 שנשחטו בעורה מתשרי מדאורייתא והווי שכתב
 ודכריס אלו דכריו קבלה הם דהיינו שז' אמר מקנא
 ומ' שאינו עניס אלא מבת מרדות היינו מפני שלא
 נאמרו בהס' לאו ע"כ ולפי' דכרנו ז"ל מאי דאמר'
 כבר מרובה ימא קסבר רבי יוחנן חולין שנשחטו
 בעורה גאו דאורייתא דאי ס' דאורייתא וכו' לאו
 דמר' קטבת פ' רשוי' הוי דלא הווי הלכה למשה מ'
 סבני' אלא מדרכנו ז"ל כך כתב בה' גניבה דחייב
 לשלם תשלומי ד' הווי' לכי שאיסורו מדכריהס והיא
 נאמ' סבני' אה' שבת' ה' מוהרי"ק ז"ל היה כ' הכר' ה'

פרק האיש מקדש

עצמות יוסף צד

רמכס בעיני תמוהים מאד מעיר אני על עמנו
שלא ירדתי לקוף דעתו :

ב אלמא

חולין שנשחטו בעור לרש
לאו דאורייתא לא איסור שחיט ולא איסור הנאתו
רשי זל הוכרח לפרש בן משום מאי דפריך בגמרא
מדרש ארש אכל לתלמודא קשה מאי פריך כימא
דרש ה' דאינט אקוריס אלא כחכילה אכל בהנאה
מותרים ומגוה האשה מקודשת ונראה דלא מנא
האי קברא ולא פסוסי מחלוקת לא מפישין :
ואריך הע כי מרהיב שמיעתן כה דלפי המסקנא
לד' חולין שנשחטו בעורה הוי דאורייתא ויש
לדקדק על מ' רשי זל כפ' מרובה דפריך בגמרא
לימא קסבר ר' יוחנן וכו' זל פלוגתא הוי במסקנת
קדוסי חי דאורייתא הוי : אי דרבנן עב' דהא לא
מייכו פלוגתא לפי המסקנא הוי כלל ודומק לומר
דפריך לפי גברת המקשה דהביא ומה מאד מתקן
לידברי התיב טט ודכרי רשי ב' :

דף נה פיסקא

מכרן וקדש כדמהן
מקודשת מ' וכו'
מדקמ' מ' כה' דהסקנא מבחון הוי דמכרן וקדש
בדמיהן לא תהא מקודשת ולהכי בעי מ' ומשני
מדגלי רמכס בעו' וכו' מכלל דבעלמ' דמיס מותרת :
וקשה דא' כ' מאי פריך וכל' מינה דהא להכי לא
אינטריך עו' דלשתוק מינ' ומימלא ידעו' דבכל
איסורי הנאה לא תפסי דמישו ומכח קושיא זו
בתוב כתובסי הרש' זל דהך קושיא אחתא כמד'
חליפי חליפי אסורי בעו' והשתא פריך ספיר ונילף
מינ' דאי לאו נהי דמקתכרנ' לומר דחליפי אסורי
הנאה אסורי חליפי חליפין לא מסתקרא למימר
שכל הסכים דעתו זל דסוגיא זו את כמד' חליפי
חליפין אסורי :

ותמיה

לי דהא בעו' פ' ר' ג' שמעאל א'
אסקינ' דמאן דכ' חליפי חליפי
אסורי כ' דכ' כתובים הכאים בא' מלמדו ואינט'
הוא למעט שאר איסורי' דעלמא רבין דבניין
אולא חליפי' הוי קאמר בגמ' הקושא דונילף
מינא משום דהו' עו' ושביעית ככ' וכן ואין מלמדים
דהא איהו כ' דמלמדים :

ג

מריהטת התוספות משמע דסוגיא זו
אפשר לפרשה לדכרי הכל דהא הקשו
שיכי הו' כ' כתובים בין למד' חליפי חליפי אסורים
בין למד' מותרים והדכריס' מדר עגמן תמוהים
כסוגיא שהכיא בתחילה דרשת והיית חרס כמוהו
כל מה שאתה מהיה מיונו הרי הוא כמוהו משמע
דאולא כמד' חליפי חליפי אסורים ותריץ אלוביה
דעו' ושביעית הו' ככ' וכן ואין מלמדו :

עור

קשה מאי בעי מכלן וכו' כילף בכיין
אכ משער מיד דרש' לעיל דאסור
בהנאה מדכתיב קדוש יהיה ופריך אימה קדש
תופק את דמיו וכו' ומשני מי כתיב קדש קדש קרינן
ופרש' דהכי קרינן קדוש למעטי דמיו :

לכך

נראה שכל עיקר הכונה היא למאי
דכעי לקמן ונילף מינא וה' ק' מכלן
אי מדג' דחמבא בעו' וכו' ונילף מינא דשפי אית
לן למולף מעו' לחומרא משער כוור לקולא :

ועיקר

סוגיין דהכא לא תליא בחליפי
חליפין אי אסורי' או מותרים אלא
בחליפין הראש' כים דהו' אסורי' לד' בעו' דהא
אפי' למד' חליפי חליפין מותרים וחליפי לחורייתו
פ' דאסור וריש' והיית חרס כמיהו להויה ראשון
שמהוה ממנו שהיא כמיהו ולפ' ל' בתחיל' הסוגי'
כל מה שאתה מהיה ממנו דהך דרש' הוא למד'
חליפי חליפין אסורי' ומתני' דמכרן וקדש כדמיה'
היא בחליפין הראשונים' ומה מתק' מדכש דכרי
רשי זל באומרן מכלן דלא תפסי דמיהו מה שאתה
מהייה גרסי' וק' ל' ולפ' קאמר בגמרא שפיר דהוי
עו' ושביעית ככ' וכן ואין מלמדים ולפי המסקנא
למד' מלמדים דקאמר מעיטי כתיבי כתיב הכא כי
חרס הוא וכו' ודאי הוא מעיט' לא קיימא אלא
למד' חליפי חליפין אסורים והתוספות שהקשו
היכי הו' בכ' כ' בון למד' חליפי חליפין אסורים
בין למד' מותרים היינו משום דדכרי הכל הו' הק'
ככ' וכו' שאכרס כדכרי התוס' ככ' :

ונילף

מינא קשה דאיכא למפרך מה
לעו' שכן עוז' כרת ולכך תופס
דמיהו ונראה דאיכא למימר שביעית יוכיח דאף
על פי שאין ענוש כרת תופק את דמיו והמתירן
חידש לו דעו' ושביעית הו' ככ' כפי דאיכא קרא
מותר דמיהו להכך ככ' כמו שכתבו התוספות
זל בתירוס' מה קשה וכו' תל' תהיה
ק' לשתוק קרא מקדש וע' ידעו' דשביע'
תפסי דמיהו מדאינטריך תהיה לומר דכהויתו
יהא דלמאי אינט' אימ' איכא למפרך שכן אסור
בהנאה : ונראה דאי לאו קדש ה' נהי דתפסי
דמיהו אכל כל הפירות שנעשו כקדושת שביעית
לעולם אסורים ואפי' פרי פירות להכי כתב קדש
למד' שהפירות יבאו לחולין ומתהיה דרשינן
דכהויתו תהא הא כינא אחרון אחרון נתבס'
ופרי עגמו אכר' :

מעוטי

כתיבי כתי' הכא כי חרס הוא
גרסי' וכמו שכת' הר' טכא זל' :

וקשה

למה לן תרי מעיטי כחד קנא
למעט בעלמא וכן ראיתי שהקשו
התוספות בענין כיונא בזה כפ' כל הכשר גבי
אשמו

יהודים
דפריך
וח נו
למשרי
אכילס
יס כ
וכא ליה
משליך
בתורה
ך לכלב
נכשטו
ט קרא
זמעתין
המטה
יהיכיא
זעתין
שחיט'
ודרכן
הוא זל
יהכא
הכא
שחולין
ס קדש
אן דלא
קודשת
ס אכלו
איסורי
קודשת
הנאה
ז דאיכ'
ת וכו'
אש באן
עו באו'
ש כהס
וכלשון
אישות
רב הנו
דחולין
שכתב
י מקני
ני שלא
דאמר'
ונשחטו
כו לאו
שה י
דחייב
ס והיא
שהכרס

ושמו הערוכה וכל דתרווייהו נרמז דאי לא חסיה כתיב חלא יוכל הוא הוה ממעטיין חלא חלא זכא דומיא דשביעית שאחרון אחרון נתפס והוה ילפי מעו וכמעט דעו ג"כ לא סגי דנהי הממעט שחר מוסורי הנאה שלא יהיו דומי לעו אבל יקני דומי לשביעית להכי נרמזי תרווייהו:

ואכתי

איכא למידק כימא דמאי דמעטינהו קרא היינו שלא יהיו דומי דשביעית האחרון אחרון נתפס ולא ד דומי דעו דאפילו חליפי חליפי אחריון אבל בחליפי הראשונים לעולם דיהיו אחרים: ובראה דכיון דלא מצי למילף מעו כל מאי דאזת כה טבו ילפי משער כויר דמותר דמייקו ומקיימו מעט דהוא לגמרי דדוקא כעו אסור בין חליפין ראשונים בין חליפי חליפין הא בעלמא מותר ה הכל:

תוספות

וכ כתיבי וכו' ויל מ"מ כפתוב שביעית וכו' אין לדקדק סיון דשביעית אין בו איקוה כרת איכא למימדין מיכא ומיכא נלא יהיו כדעו אקוה כרת שהרי השני שה' כה ברית לשון למודים שער ג' דלענין הלכה ק"ל כמד דין זיכא ואיקו באתר וכן כל דהכי ק"ל ב כ שביעית העדות ע"ש:

עור

כתבו ויל מדכתי והיית חרס במוהו וכו' דליכא למומר דאינטרין לגופיה לאשמעינן דחליפי חליפין מותרים דהא ידעינן מדכתי במוהו כנר מדכריהם למד חליפי חליפין מותרים כפך ליה מדכתוב כמוהו:

וקשה

דהא כפ"ר שמעאל כפך ליה מדכתיב הוא ולא חליפי חליפין וכו' דהתם אמרינן דמד מותרים ה' דשני כתובים הבאים כאחד אין מלמדים ולדידי ע"כ נרין לתת טעם היכי הווי כתובים כמו שהקט התוספות ונריבם חנו לתרן מהך יתורא שתירגו התירבות ולרידי מ תרה כמוהו ומייטורא דהוא שמעינן ק תרווייהו שמעינן דשני כתובים הבאים כאחד אין מלמדים ושמעינן דחליפי חליפין מותרים ולהכי נרמזי תרווייהו: והתוספות דנקטו כמלתיהו יתורא דכמוהו סמכו אי יתורא דהוא כלל ואתא כפ"ר שמעאל:

עור

דהתוספות הקטו בתחילת דבריהם בין למד חליפי חליפין אחריון בין למד מותרים ולפי תירוצם נראה דלא תירנו חלא למד מותרו ותרין ליה מנחתיהו בתוספי הראש דמייטורא דכמוהו ודעינן דהווי כתובים כיון דמחייבת חרס משמע אפילו חליפי חליפין אחריון וכמוהו לא אינטרין למסתב לחליפי ראשונים הלכך סתא למי דעו ושביעית הווי כפ"ר:

עור ויש להקשות לפי חירוף החושפות מאי פרוך בגמרא חלא למד מלמדים

מאי איבא למעשה כיון דאינטרין מעוטא דכמוהו לשווייהו לעו ושביעית בב"כ ע"כ אתא למומר דלא מילף מייקו דלאו לא למאי טרה רחמנא וכתבי לישושי להכך ככתובים הכאים כא' וכדוהק נראה דלא גרע הך יתורא מוכ כתובים דעלמא דכ"ל דמלמדים ומחד מלמד הוה כני לן וע"פ המלמד השני בתיב רחמנא ככדי וכדאמרנו בעלמא טרח וכתב לה קרא וה"ה כמו כהך יתורא דאמרנו דטבח רחמנא וכתבי ולע:

סליק פרק האיש מקדש

פרק האומר

הך נז עמוד ב

האומר

וכו' בת וסדאל לכה תאכל בשרו וכו' ולא קתני בת פהן לישראל לא תאכל משום דממילא שמעת מינן אבל בסופא אינטרין לאשמעינן דכת כהן לישראל לא תאכל דלא ניז דלא הו קדושין ותאכל כתרומ' בית אביה:

תוספות

האו' וכו' ואל' מה חידוש יש כאן וכו' כינתם זל משום דהתנא לא נחית לאשמעי' הין דמאי לחודי דא"כ הוה ליה למתני בספרא שא תרתי קאמר הין רמאו דזה גלמא כרמו מדקתני הלך וכו' ועוד דין הקדושין דקתני מקודשת לשני וכזה הוא דקמקפו התוספת פשיטא ומ"ש התוספות וכתוך כך אמר לה הרי את מקודשת וכו' פי' ואמר לי וכן כתוב במקפת נכסאות וכדכרי הראש זל:

גמרא

ותנא דידן הלך נמי וכו' ותימה באו לשלוחו באוקדש לי אשה פלו קתני הלך וכו' ולא הוי הלך בדמאות: ונראה דהתם הווי באו לשלוחו דהתם שייך למומר הלך בשליחתו הש"ס הכא לא הווי חלא באו לחבירו דלא עשאו שליח הלכך לא הוה ליה למומר הלך חלא וקדשה דלא שייך למומר הלך בשליח תו כיון דלא עשאו שליח הלכך הלך דקתני הלך כרמאות הוא דקאמר: אי דהתם שייך לומר הלך לפי שש בענין השליחות שינוי מקומו וזוהו שייך הלך או לשליחותו או לשקת את השליחות: וי"ל דהתם שייך לומר הלך כרמאות הוא דקאמר:

אבל

שליחו כרמא אימא מראה מקום קום לו: וקשה דהא אמרו בהאיש מקדש